

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΧΡΗΜΕ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΕ ΕΤΗ

ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	4-5
---------------	-----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Λόγοι για τους οποίους δανείζονται οι δημόσιοι φορείς.....	6-7
Εσωτερικός και εξωτερικός δημόσιος δανεισμός.....	8-9
Δημόσιο χρέος : Το βασικό μακροχρόνιο πρόβλημα.....	9-10

ΜΕΡΟΣ Ι

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2003

1.1. Δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα και η χρηματοδότηση τους.....	13-14
1.2. Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης.....	14-17
1.3. Δημόσιο χρέος.....	17-19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2004

2.1. Δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα και η χρηματοδότηση τους.....	21-22
2.2. Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης.....	22-24
2.3. Δημόσιο χρέος.....	24-26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2005

3.1. Δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα και η χρηματοδότηση τους.....	28-29
3.2. Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης.....	29-31
3.3. Δημόσιο χρέος.....	32-33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2006

4.1.Δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα και η χρηματοδότηση τους.....	35-36
4.2.Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης.....	36-38
4.3.Δημόσιο χρέος.....	38-39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2007

5.1.Δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα και η χρηματοδότηση τους.....	41
5.2.Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης.....	42-43
5.3.Δημόσιο χρέος.....	43-44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΣΕ ΕΥΡΩ

6.1.Εξέλιξη δημόσιου χρέους.....	46
6.2.Σύνθεση του χρέους σε ευρώ.....	47

ΜΕΡΟΣ II

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 2003-2007

7.1.Εκτιμήσεις 2004.....	50-51
7.2.Εκτιμήσεις 2005.....	52-54
7.3.Εκτιμήσεις 2006.....	54-56
7.4.Εκτιμήσεις 2007.....	56-58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

8.1. Εκτίμηση 2004 και εξέλιξη επενδύσεων-ακαθάριστου δανεισμού 2003-2005.....	60-63
8.2. Εκτίμηση 2005 και εξέλιξη επενδύσεων-ακαθάριστου δανεισμού 2004-2006.....	64-67
8.3. Εκτίμηση 2006 και εξέλιξη επενδύσεων-ακαθάριστου δανεισμού 2005-2007.....	68-71
8.4. Εκτίμηση 2005 και εξέλιξη επενδύσεων-ακαθάριστου δανεισμού 2006-2008.....	72-75

Συμπεράσματα.....	76
-------------------	----

Επίλογος.....	77
---------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ισολογισμοί κράτους 2003-2006.....	78
------------------------------------	----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στη χώρα μας ο δημόσιος δανεισμός στη μεταπολεμική περίοδο αποτέλεσε μια αξιόλογη πηγή χρηματοδότησης των δημόσιων επενδύσεων. **Ο Δημόσιος δανεισμός είναι η καθαρή αρνητική διαφορά που προκύπτει αν από τα δημόσια έσοδα ενός έτους αφαιρεθούν τα δημόσια έξοδα (δημόσιες δαπάνες) που γίνονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού.** Ο συνηθής τρόπος χρηματοδότησης του δημόσιου ελλείμματος είναι ο δημόσιος δανεισμός. Ο δανεισμός αποτελεί μια πηγή εσόδων στην οποία το δημόσιο δεν μπορεί να καταφεύγει πολύ συχνά, γιατί τα δάνεια πρέπει να εξοφλούνται και να πληρώνονται και οι τόκοι. Επίσης όσο αυξάνονται τα δάνεια σήμερα, τόσο θα αυξάνονται οι ανάγκες για περισσότερα έσοδα στο μέλλον (για να εξοφλούνται τα δάνεια). Αν όμως ένα δάνειο γίνεται για να χρησιμοποιηθεί σε ένα επενδυτικό έργο που αυξάνει την παραγωγικότητα της οικονομίας όπως είναι μία εθνική οδός, τότε μπορεί να έχει θετικό αποτέλεσμα. Ο δημόσιος δανεισμός που γίνεται για τη χρηματοδότηση του δημόσιου ελλείμματος επιβαρύνει το δημόσιο χρέος της χώρας αυτής. Αν ο δανεισμός γίνει στο εσωτερικό της χώρας (σε εθνικό νόμισμα) ονομάζεται εσωτερικός δανεισμός και το αντίστοιχο δημόσιο χρέος που προκύπτει εσωτερικό δημόσιο χρέος. Αν, αντίστοιχα, ο δανεισμός γίνει στο εξωτερικό (σε ξένο νόμισμα, δηλαδή σε συνάλλαγμα) ονομάζεται εξωτερικός δανεισμός και το αντίστοιχο δημόσιο χρέος που προκύπτει εξωτερικό δημόσιο χρέος. Τα δημόσια δάνεια μπορεί να είναι βραχυχρόνια και μακροχρόνια. Στα πλαίσια της κατάρτισης του Εθνικού Προϋπολογισμού, ο υπολογιζόμενος απαιτούμενος δανεισμός για την κάλυψη του δημόσιου ελλείμματος αποκαλείται με τον όρο Δανειακές Ανάγκες του Δημόσιου Τομέα. Το δημόσιο έλλειμμα διακρίνεται σε πρωτογενές και δευτερογενές. Το πρωτογενές δημόσιο έλλειμμα (ή, αντίστοιχα, πλεόνασμα) είναι αυτό που προκύπτει από τα δημόσια έσοδα και τις δημόσιες δαπάνες που αφορούν αποκλειστικά το συγκεκριμένο έτος. Αν σ' αυτό προστεθούν και οι τυχόν υποχρεώσεις από περασμένα έτη (π.χ. αποπληρωμή χρεολυσίων του δημόσιου χρέους περασμένων ετών) το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι το δευτερογενές δημόσιο έλλειμμα. Γενικά, η ύπαρξη δημόσιου πλεονάσματος στον Εθνικό Προϋπολογισμό μιας χώρας θεωρείται ότι δείχνει την εφαρμογή κυβέρνησης, ενώ η ύπαρξη δημόσιου ελλείμματος θεωρείται ότι δείχνει την εφαρμογή επεκτατικής πολιτικής από την πλευρά της κυβέρνησης. Η Ελλάδα συχνά τα τελευταία χρόνια είναι μια χώρα που αν και έχει πρωτογενές δημόσιο πλεόνασμα, λόγω του υψηλού δημόσιου χρέους της και των υψηλών δαπανών εξυπηρέτησής του, οδηγείται σε δευτερογενές δημόσιο έλλειμμα. Ο συνηθέστερος τρόπος μετρήσεως του σχετικού ύψους του δημόσιου ελλείμματος είναι ο δείκτης του Δημόσιου Ελλείμματος μιας χώρας προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της. Σύμφωνα με τα γνωστά σε όλους κριτήρια του Maastricht (όπως αυτά θεσπίστηκαν με την υπογραφή της Συμφωνίας του Maastricht στις 7 Φεβρουαρίου του 1992), η τιμή του δείκτη αυτού πρέπει να μη ξεπερνά το 3% για τις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμμετάσχουν στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Δημόσιο χρέος της χώρας είναι το χρέος του κυβερνητικού τομέα και περιλαμβάνει τα έντοκα γραμμάτια του δημοσίου, τα βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακρόθεσμα ομόλογα του δημοσίου και λοιπά δάνεια της κυβέρνησης. Το δημόσιο χρέος μπορεί να είναι εσωτερικό ή εξωτερικό.

Εισαγωγή

Λόγοι για τους οποίους δανείζονται οι δημόσιοι φορείς

Οι κυριότεροι λόγοι που οδηγούν τους δημόσιους φορείς στο δανεισμό, για να καλύψουν ένα μέρος των δαπανών τους είναι οι εξής:

1. Η χρηματοδότηση των δημόσιων επενδύσεων

Ο δημόσιος δανεισμός θεωρείται συνήθως απαραίτητος για την κάλυψη κάποιου μέρους των δημόσιων επενδύσεων. Αυτό είναι ορθό γιατί οι επενδύσεις αποφέρουν όφελος για μια σειρά ετών και επομένως θα πρέπει να χρηματοδοτούνται τουλάχιστο εν μέρει με δανεισμό, ο οποίος δεν κατανέμει το κόστος των επενδύσεων ανάμεσα στα άτομα του κοινωνικού συνόλου της περιόδου όπου γίνονται οι επενδύσεις, αλλά αναβάλλει την κατανομή του κόστους αυτού για το χρόνο όταν εξοφλείται το δάνειο. Έτσι, αν το δάνειο εξοφλείται τμηματικά, η κατανομή του κόστους των δημόσιων επενδύσεων θα γίνει τμηματικά μέσα σε πολλά χρόνια, όπως ακριβώς και τα οφέλη από τις επενδύσεις περιέχονται στο κοινωνικό σύνολο τμηματικά μέσα σε διάστημα πολλών ετών. Ο δανεισμός επιβαρύνει το περισσότερο το κοινωνικό σύνολο στο μέλλον, με αποτέλεσμα να περιέχονται και τα οφέλη από τις επενδύσεις.

2. Η ανεπάρκεια των τρεχόντων εσόδων

Ένας δεύτερος σημαντικός λόγος που αναγκάζει τους δημόσιους φορείς να προσφύγουν στο δημόσιο δανεισμό για την κάλυψη ενός μέρους δαπανών τους είναι η ανεπάρκεια των τρεχόντων εσόδων τους και ιδιαίτερα των φορολογικών εσόδων που αποτελούν την κύρια πηγή κάλυψης των δημόσιων δαπανών. Η ανεπάρκεια αυτή μπορεί να οφείλεται σε τρεις βασικούς λόγους:

Οι δημόσιοι φορείς δεν επιθυμούν να αυξήσουν τους φόρους, γιατί η αύξηση των φόρων ασκεί συνήθως αρνητικές επιδράσεις στην οικονομική δραστηριότητα και ιδιαίτερα στα κίνητρα για προσφορά εργασίας, αποταμίευση και επενδύσεις. Αν υποθέσουμε ότι συντελεστές της φορολογίας εισοδήματος αυξηθούν υπέρμετρα, τότε τα άτομα που έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν, θα περιορίσουν την προσφορά εργασίας τους, αφού οι καθαρές μετά τη φορολογία αποδοχές για την πρόσθετη απασχόληση θα είναι περιορισμένες. Ανάλογα θα συμβούν με τις επενδύσεις, αν αυξήσουμε υπερβολικά τη φορολογία των κερδών. Η αύξηση των φόρων μπορεί να μην κρίνεται ορθή για πολιτικούς λόγους, επειδή οι φόροι προκαλούν την αντίδραση των φορολογούμενων και υπάρχει πολιτικό κόστος για την κυβέρνηση. Αντίθετα, η προσφυγή στο δανεισμό δεν προκαλεί αντιδράσεις και είναι περισσότερο αποδεχτή από πολιτική άποψη.

Τέλος, ορισμένοι δημόσιοι φορείς όπως είναι: οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης ή οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν έχουν συνήθως τη δυνατότητα από το νόμο να κάνουν αυξήσεις των φορολογικών τους εσόδων, με συνέπεια να προσφεύγουν στο δανεισμό.

3. Η ανάγκη κρατικής παρέμβασης για σταθεροποίηση της οικονομίας

Ένας τρίτος λόγος που αναγκάζει τους δημόσιους φορείς να προσφύγουν στο δημόσιο δανεισμό είναι η ανάγκη σταθεροποίησης της οικονομίας σε περίπτωση που η συνολική ενεργός ζήτηση είναι διαφορετική από το επίπεδο παραγωγής πλήρους απασχόλησης, με συνέπεια να έχουμε πληθωρισμό ή ανεργία. Έτσι αν η οικονομία βρίσκεται σε ισορροπία σε επίπεδο παραγωγής μικρότερο από το επίπεδο πλήρους απασχόλησης, επειδή η ενεργός ζήτηση είναι ανεπαρκής, οι δημόσιοι φορείς μπορεί να δανείζονται τις αδιάθετες αποταμιεύσεις των ιδιωτικών φορέων και να τις δαπανούν, με συνέπεια να αυξάνεται η ενεργός ζήτηση, η παραγωγή, τα εισοδήματα και η απασχόληση, μέχρι που πραγματοποιηθεί πλήρης απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών. Επίσης, σε τέτοιες περιπτώσεις, συνήθως δανείζονται από την κεντρική τράπεζα, η οποία εκδίδει νέο χρήμα, με συνέπεια να έχουμε αύξηση της ρευστότητας της οικονομίας που προκαλεί αύξηση της ενεργούς ζήτησης και της απασχόλησης. Αντίθετα, όταν στην οικονομία υπάρχουν πληθωριστικές πιέσεις επειδή η ενεργός ζήτηση είναι μεγαλύτερη από την παραγωγή πλήρους απασχόλησης, οι δημόσιοι φορείς και ιδιαίτερα το κράτος δανείζονται με σκοπό τον περιορισμό της ρευστότητας της οικονομίας, ώστε να έχουμε περιορισμό της ενεργούς ζήτησης και μείωση των πληθωριστικών πιέσεων. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι δημόσιοι φορείς δεν πρέπει φυσικά να δαπανούν το προϊόν του δανείου, γιατί τότε θα περιοριζόταν η ζήτηση των ιδιωτικών φορέων αλλά θα αυξάνονταν η ζήτηση των δημόσιων φορέων, με συνέπεια η συνολική ενεργός ζήτηση να παραμείνει στα ίδια επίπεδα. Αντίθετα το προϊόν του δανείου σε αυτές τις περιπτώσεις χρησιμοποιείται για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους στην κεντρική τράπεζα, με συνέπεια να περιορίζεται η κυκλοφορία του χρήματος και η ρευστότητα της οικονομίας και να έχουμε έτσι περιορισμό της ενεργούς ζήτησης και κάμψη των πληθωριστικών πιέσεων. Αυτό γίνεται συνήθως σε πολεμικές περιόδους, όπου το κράτος δανείζεται από το κοινό για να του περιορίσει τη δαπάνη, προκειμένου να ελευθερωθούν πόροι, οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν για στρατιωτικούς σκοπούς.

4. Η διοχέτευση των αποταμιεύσεων στους κλάδους που επιθυμούν οι δημόσιοι φορείς

Τέλος οι δημόσιοι φορείς δανείζονται πολλές φορές με σκοπό να επαναδανείσουν τα χρήματα σε ιδιωτικούς φορείς προκειμένου να ενισχύσουν ορισμένους κλάδους, που ενδεχόμενα θα είχαν αδυναμία να εξεύρουν τους απαραίτητους πόρους μέσω του μηχανισμού της αγοράς. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι δημόσιοι φορείς δανείζονται και στη συνέχεια επαναδανείζουν τα χρήματα αυτά, πολλές φορές μάλιστα με χαμηλότερο επιτόκιο από αυτό που ισχύει στην αγορά.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ **ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ**

Ο δημόσιος δανεισμός μπορεί να προέρχεται είτε από πηγές εσωτερικού ή πηγές εξωτερικού. Στην πρώτη περίπτωση έχουμε εσωτερικό δανεισμό, ενώ στην δεύτερη περίπτωση έχουμε εξωτερικό δανεισμό. Ανάμεσα στα δύο είδη δημόσιου δανεισμού υπάρχουν οι επόμενες σημαντικές διαφορές:

- i. **Ο εσωτερικός δανεισμός** δεν αυξάνει τους συνολικούς πόρους της οικονομίας, ενώ ο εξωτερικός τους αυξάνει. Όταν οι δημόσιοι φορείς δανείζονται από εσωτερικές πηγές, χρησιμοποιούν πόρους που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στον ιδιωτικό τομέα, αν φυσικά υπήρχε αρκετή ενεργός ζήτηση. Αντίθετα, όταν το δημόσιο δανείζεται από το εξωτερικό, δεν χρησιμοποιεί τους πόρους που είναι διαθέσιμοι στην οικονομία, αλλά νέους οι οποίοι προέρχονται από ξένες πηγές. Έτσι με τον εξωτερικό δανεισμό αυξάνονται οι πόροι που είναι διαθέσιμοι στην οικονομία.
- ii. **Ο εσωτερικός δανεισμός** μειώνει την αγοραστική δύναμη και επηρεάζει αρνητικά την ενεργό ζήτηση, ενώ ο εξωτερικός δανεισμός δεν ασκεί καμία επίδραση στην ενεργό ζήτηση της οικονομίας. Γι' αυτό η κάλυψη δημόσιων δαπανών με το προϊόν δανείων από εξωτερικό αυξάνει τελικά την ενεργό ζήτηση περισσότερο από όσο την αυξάνει η χρηματοδότηση δαπανών με δανεισμό στο εσωτερικό. Βέβαια δεν πρέπει να θεωρηθεί, ότι η κάλυψη των δημόσιων δαπανών με δανεισμό από το εξωτερικό δημιουργεί μεγαλύτερες πληθωριστικές πιέσεις στην οικονομία σε σύγκριση με την κάλυψη των δαπανών αυτών από εσωτερικές πηγές, γιατί στην πρώτη περίπτωση αυξάνεται η ζήτηση αλλά αυξάνεται ταυτόχρονα και η προσφορά, ενώ στην δεύτερη περίπτωση αυξάνεται μόνο η ζήτηση, ενώ η προσφορά μένει αμετάβλητη.
- iii. **Ο εξωτερικός δανεισμός** ασκεί συναλλαγματικές επιδράσεις στην οικονομία, ενώ ο εσωτερικός δανεισμός δεν ασκεί τέτοιες επιδράσεις. Ο εξωτερικός δανεισμός βελτιώνει το ισοζύγιο πληρωμών στην περίοδο που συνάπτεται το δάνειο, αλλά συνεπάγεται συναλλαγματική επιβάρυνση της οικονομίας κατά την εξόφληση του δανείου, γιατί το δημόσιο θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ένα μέρος από τους διαθέσιμους συναλλαγματικούς πόρους για την εξυπηρέτηση του δανείου αυτού. Βέβαια, όταν ο εξωτερικός δανεισμός χρησιμοποιείται για την χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων, συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, στην αύξηση των εξαγωγών και στην υποκατάσταση των εισαγωγών. Επομένως η επιβάρυνση του ισοζυγίου πληρωμών από τα τοκοχρεολύσια για την εξυπηρέτηση του δανείου μπορεί να καλύπτεται από την αύξηση αυτή των εξαγωγών ή την υποκατάσταση των εισαγωγών, με συνέπεια να μην υπάρχει πραγματική συναλλαγματική επιβάρυνση της οικονομίας, ή αν υπάρχει θα είναι περιορισμένη.
- iv. **Με τον εσωτερικό δανεισμό** οι δημόσιοι φορείς χρησιμοποιούν κεφάλαια που ανήκουν σε κατοίκους της χώρας και επομένως οι τόκοι που πληρώνουν περιέχονται σε κατοίκους της ίδιας χώρας. Αντίθετα

στην περίπτωση του εξωτερικού δανεισμού οι τόκοι περνούν σε κατοίκους ξένων χωρών, με συνέπεια οι δύο μορφές δανεισμού έχουν διαφορετική επίδραση στη διανομή εισοδήματος.

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ:ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία τα οποία άρχισαν να δημοσιοποιούνται μετά το πέρας του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1939 - 1945), δείχνουν ότι το δημόσιο χρέος της Ελλάδος συνεχίζει την απρόσκοπτη ανοδική του πορεία. Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις λίγες χώρες της διεθνούς οικονομίας, όπου τα κρατικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος σημείωσαν αισθητή αυξητική τάση κατά τη διάρκεια της περιόδου 1948 - 2006. Αξιοσημείωτη είναι η διαπίστωση ότι την περίοδο 1948 - 2006, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας ήταν επίσης σε μόνιμη βάση ελλειμματικό. Η Ελλάς είναι η μοναδική χώρα της διεθνούς οικονομίας, στην οποία ο κρατικός προϋπολογισμός και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσιάζουν συνεχώς ελλείμματα μετά το 1948. Διάφορες επιστημονικές μελέτες συγκλίνουν στη διαπίστωση ότι τα ελλείμματα του κρατικού τομέα, προκαλούν σε σημαντικό βαθμό τα ελλείμματα του εμπορικού ισοζυγίου και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της ελληνικής οικονομίας.

Οι αιτίες του προβλήματος

Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία τα οποία άρχισαν να δημοσιοποιούνται μετά το πέρας του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1939 - 1945), δείχνουν ότι το δημόσιο χρέος της Ελλάδος συνεχίζει την απρόσκοπτη ανοδική του πορεία. Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις λίγες χώρες της διεθνούς οικονομίας, όπου τα κρατικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος σημείωσαν αισθητή αυξητική τάση κατά τη διάρκεια της περιόδου 1948 - 2006. Αξιοσημείωτη είναι η διαπίστωση ότι την περίοδο 1948 - 2006, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας ήταν επίσης σε μόνιμη βάση ελλειμματικό. Η Ελλάδα συνιστά τη μοναδική χώρα της διεθνούς οικονομίας, στην οποία ο κρατικός προϋπολογισμός και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσιάζουν συνεχώς ελλείμματα μετά το 1948. Διάφορες επιστημονικές μελέτες συγκλίνουν στη διαπίστωση ότι τα ελλείμματα του κρατικού τομέα, προκαλούν σε σημαντικό βαθμό τα ελλείμματα του εμπορικού δημοσίου χρέους της Ελλάδος είναι:

1. Η διαχρονική άνοδος των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και η διατήρησή τους σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα. Το ακαθάριστο έλλειμμα του ΓΠΚ (Γενικός Προϋπολογισμός του Κράτους) από -1,7 δις ευρώ ή -4,9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 1980, αυξήθηκε σε -10,7 δις ευρώ ή -16,2% του ΑΕΠ το 1990 και διαμορφώθηκε σε -31,9 δις ευρώ ή -17,6% του ΑΕΠ το 2005. Ταυτόχρονα την περίοδο 1980 - 2005 το συνολικό κρατικό έλλειμμα (ΓΠΚ+ΔΕΚΟ) από -2,7 δις ευρώ ή -7,7% του ΑΕΠ εκτινάχθηκε σε -34,7 δις ευρώ ή -19,2% του ΑΕΠ, κάτι το οποίο αντανάκλα την οικτρή κατάσταση των δημοσίων μας οικονομικών μετά το 1980.

2. Η εντυπωσιακή άνοδος των κρατικών δαπανών και η αδυναμία των εκάστοτε κυβερνήσεων να βρουν τους αναγκαίους εισπρακτικούς πόρους για τη χρηματοδότηση τους. Την περίοδο 1980-2006 η μέση ετήσια ποσοστιαία αύξηση των δαπανών ήταν 9,3 %, των εσόδων του 8,6% και του ονομαστικού ΑΕΠ 6,8%, με αναπόφευκτη συνέπεια τα κρατικά ελλείμματα να παρουσιάσουν σημαντική άνοδο τόσο ως απόλυτο μέγεθος όσο και ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

3. Τα υπερβολικά ελλείμματα των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας (ΟΚΑ, ΑΓΑ, ΒΑΤ, κ.λ.π.) συνιστούν σημαντικό παράγοντα τροφοδότησης των ελλειμμάτων του ευρύτερου δημοσίου τομέα. Αρκετές επιστημονικές εργασίες έχουν ασχοληθεί με την ανάλυση των κοινωνικών, οικονομικών και δημογραφικών παραγόντων οι οποίοι προκαλούν την παρατεταμένη κρίση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στη χώρα μας μετά το 1980. Η κρίση αυτή αποτυπώνεται στη διαχρονική αύξηση των χρεών και των ελλειμμάτων των κύριων οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης.

4. Το υψηλό επίπεδο ανεργίας συνιστά σημαντικό παράγοντα που προκαλεί την άνοδο των κρατικών ελλειμμάτων και συντελεί στην αύξηση του δημοσίου χρέους. Τα επίσημα στοιχεία αναφέρουν ότι το μέσο ποσοστό ανεργίας την περίοδο 1982-1992 ήταν σταθερά άνω του 7% και την περίοδο 1992-2006 υπερέβαινε το 9%. Με βάση τα στοιχεία του 2005, το ποσοστό ανεργίας στη χώρα μας προσεγγίζει το 10% και ο απόλυτος αριθμός των ανέργων ξεπερνά τα 450.000 άτομα. Όταν στην οικονομία υπάρχουν πολλά άνεργα άτομα, το κράτος όχι μόνο έχει απώλεια φορολογικών εσόδων λόγω του ότι ο άνεργος δεν συμμετέχει στα φορολογικά βάρη, αλλά και αυξάνει τις δαπάνες του για επιδόματα ανεργίας, παροχές υγείας, κ.λ.π. Συνεπώς, η διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα συμβάλλει στην άνοδο των κρατικών δαπανών και τη μείωση των φορολογικών εσόδων, με επακόλουθο την αύξηση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και την ανύψωση του κρατικού χρέους.

5. Διάφοροι ποιοτικοί παράγοντες, όπως ο μεγάλος αριθμός κρατικοεξαρτώμενων ιδιωτικών επιχειρήσεων, η επάνδρωση αρκετών δημοσίων υπηρεσιών με κακής ποιότητας στελεχιακό δυναμικό, η ανεπάρκεια της πολιτικής ηγεσίας, η έλλειψη αποδοτικού μάνατζμεντ από τους περισσότερους κρατικούς φορείς, κ.λ.π., συνδράμουν άμεσα ή έμμεσα στην κακοδαιμονία των δημοσίων μας οικονομικών. Για παράδειγμα, αρκετές ιδιωτικές επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν δημόσια έργα, με τις μεθόδους της καθυστέρησης των έργων και των υπερτιμολογήσεων διογκώνουν προκλητικά το τελικό κόστος των έργων, προκαλώντας έτσι με τη σιγή των εκάστοτε κυβερνήσεων την αύξηση των δαπανών και κατά προέκταση την άνοδο των κρατικών ελλειμμάτων. Ενδεικτικό είναι ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο, ιδίως μετά το 1980 στις ετήσιες Εκθέσεις του, έχει αναφερθεί σε πλήθος δημοσίων έργων, τα οποία κατά καιρούς έχουν ανατεθεί από διάφορες κυβερνήσεις σε ορισμένες επιχειρήσεις και ομίλους εταιριών, όπου το τελικό κόστος κατασκευής τους ήταν πολλαπλάσιο του αρχικά προβλεφθέντος.

ΜΕΡΟΣ Ι

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2003

1.1 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

Από την εξέλιξη των δημοσιονομικών μεγεθών με βάση τα πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία προκύπτει σημαντική χαλάρωση των δημοσιονομικών συνθηκών το 2003. Συγκεκριμένα, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση, το οποίο χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής κατάστασης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυξήθηκε από 1,43% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2002 σε 2,95% το 2003¹. Με την αύξηση αυτή αναστράφηκε η πτωτική τάση του ελλείμματος, η οποία είχε διαμορφωθεί από το 1994.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Ως ποσοστό % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος)		
ΕΤΗ	2002	2003
Αποτελέσματα γενικής κυβέρνησης (στοιχεία εθνικών λογ/σμών-κριτήριο σύγκλισης)	-1,43	-2,95
Αποτελέσματα κρατικού προϋπολογισμού και δημόσιων οργανισμών (δημοσιονομικά στοιχεία)	-2,14	-5,00
Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης και δημόσιων οργανισμών (ταμειακά στοιχεία)	3,85	-5,61

Επιδείνωση των δημοσιονομικών εξελίξεων σημειώθηκε, επίσης σε αρκετές άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης να αυξηθεί από 2,0% σε 2,6% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος στις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από 2,3% σε 2,7% στη ζώνη του ευρώ. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται και με την κατάσταση των οικονομιών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες συνέχισαν να βρίσκονται στα κατώτερα σημεία του οικονομικού κύκλου το 2003. Αντίθετα, η ελληνική οικονομία το 2003 είχε τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης (4,2%) σε όλη την Ένωση, ο οποίος υπερέβη και το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης της.

Επομένως η επιδείνωση των δημοσιονομικών εξελίξεων στην Ελλάδα δεν είναι δυνατόν να αποδοθεί σε κυκλικούς παράγοντες, όπως στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αντανakλά αφενός ορισμένες έκτακτες δαπάνες που συνδέονται κυρίως με την προετοιμασία για την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, οι οποίες το 2003 έφθασαν το 1,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, και αφετέρου σοβαρή υπέρβαση των πρωτογενών δαπανών και υστέρηση των εσόδων του προϋπολογισμού.

¹ Ο προϋπολογισμός του 2003 προέβλεπε συγκράτηση του ελλείμματος στο 0,9%. Το φθινόπωρο του 2003 το έλλειμμα αναθεωρήθηκε σε 1,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, το Φεβρουάριο του 2004 σε 1,7% και το Μάρτιο, μετά από νέες μετρήσεις και αναταξινόμηση κονδυλίων, αυξήθηκε σε 2,95%.

Η χειροτέρευση των δημόσιων οικονομικών αντανακλάται και στο αποτέλεσμα του κρατικού προϋπολογισμού και των δημόσιων οργανισμών σε δημοσιονομική βάση, όπου το σχετικό έλλειμμα αυξήθηκε από 2,14% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2002 σε 5,00% το 2003.

Τέλος, οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης και των δημόσιων οργανισμών που περιλαμβάνονται στη γενική κυβέρνηση, όπως προκύπτουν από την κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών του Δημοσίου και των οργανισμών αυτών, όπου αυξήθηκαν από 3,85% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2002 σε 5,61% το 2003.

1.2 Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης και δημόσιων οργανισμών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα προσωρινά στοιχεία, η αύξηση των δανειακών αναγκών της κεντρικής κυβέρνησης και των δημόσιων οργανισμών οφείλεται αποκλειστικά στην αύξηση του ταμειακού ελλείμματος της κεντρικής κυβέρνησης κατά 1,9 εκατοστιαία μονάδα του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος σε σχέση με το 2002. Αντίθετα το πλεόνασμα των δημόσιων οργανισμών σημείωσε οριακή αύξηση έναντι του προηγούμενου έτους.

Συγκεκριμένα οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης αυξήθηκαν από 5,0% σε 6,9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2003. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σχεδόν κατά το ήμισυ στη διεύρυνση του ταμειακού ελλείμματος του τακτικού προϋπολογισμού, το οποίο αυξήθηκε από 2.128 εκατομμύρια ευρώ ή 1,5% το 2002, και 4.115 εκατομμύρια ευρώ ή 2,7% το 2003, και κατά το ήμισυ στην άνοδο του ελλείμματος του προϋπολογισμού δημόσιων επενδύσεων, το οποίο έφθασε τα 6.727 εκατομμύρια ευρώ ή 4,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι 4.546 εκατομμύρια ευρώ το 2002. Στη δεύτερη περίπτωση η αύξηση του ελλείμματος οφείλεται στη μη πραγματοποίηση των προϋπολογισθέντων εσόδων από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Τέλος, ο λογαριασμός εισοδηματικής ενίσχυσης των αγροτών (ΟΠΕΚΕΠΕ²) παρουσίασε εντός του 2003 αύξηση του υπολοίπου κατά 307 εκατομμύρια ευρώ ή 0,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι μείωσης το 2002.

² Ο λογαριασμός του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) διαχειρίζεται τα κεφάλαια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για την εισοδηματική ενίσχυση των αγροτών και ουσιαστικά είναι ισοσκελισμένος. Τυχόν έλλειμμα ή πλεόνασμα οφείλεται στον ετεροχρονισμό μεταξύ της καταβολής των ενισχύσεων στους αγρότες και της είσπραξής τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στην καταβολή τόκων.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ (Σε εκατ.ευρώ)		
ΕΤΗ	2002	2003
1.Κεντρική κυβέρνηση	7.102	10.535
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	5,0	6,9
Κρατικός προϋπολογισμός	6.674	10.842
(Τακτικός προϋπολογισμός)	2128	4.115
(Προϋπολογισμός δημόσιων επενδύσεων)	4.546	6.727
ΟΠΕΚΕΠΕ	428	-307
2.Δημόσιοι οργανισμοί	-1.657	-1.971
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	-1,2	-1,3
Χρηματοδότηση οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης	44	135
Χρηματοδότηση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης	123	49
Χρηματοδότηση λοιπών οργανισμών	395	86
Διαθέσιμα	-2.219	-2.241
Σύνολο(1+2)	5.445	8.564

Όσον αφορά τους δημόσιους οργανισμούς, οι δανειακές τους ανάγκες μειώθηκαν σημαντικά και περιορίστηκαν στα 2/0 εκατομμύρια ευρώ, από 562 εκατομμύρια ευρώ το 2002.Αύξηση εντοπίζεται μόνο στο δανεισμό των ασφαλιστικών οργανισμών, ο οποίος έφθασε τα 135 εκατομμύρια ευρώ έναντι 44 εκατομμύρια ευρώ το 2002,ενώ οι δανειακές ανάγκες τόσο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης(ΟΤΑ) όσο και των λοιπών οργανισμών εμφάνισαν μείωση 73,9%. Παράλληλα, τα διαθέσιμα των ασφαλιστικών οργανισμών αυξήθηκαν κατά 2.241 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 2.219 εκατομμύρια ευρώ το 2002.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ (Σε εκατομμύρια ευρώ)						
	2001		2002		2003	
	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή
ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΣΕ ΕΥΡΩ	-1.616	-28,3	-940	-17,3	-8.953	-104,5
Έντοκα γραμμάτια και ομολιακοί τίτλοι που διακρατούνται από τα λοιπά νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.325	23,2	-2.476	-45,5	-9.268	-108,2
Έντοκα γραμμάτια και ομολιακοί τίτλοι που διακρατούνται από ιδιώτες και επιχειρήσεις	-1.855	-32,5	1.159	21,3	814	9,5
Καθαρός δανεισμός από τα λοιπά νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	-191	-3,3	650	11,9	117	1,4
Τράπεζα της Ελλάδος	-895	-15,7	-273	-5,0	-616	7,2
ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	7.331	128,3	6.385	117,3	17.517	204,5
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	5.715	100,0	5.445	100,00	8.564	100,00

Έτσι, το ταμειακό πλεόνασμα των δημόσιων οργανισμών διαμορφώθηκε σε 1,3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, όσο περίπου και το 2002 1,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Όπως και τα προηγούμενα έτη, η χρηματοδότηση των καθαρών δανειακών αναγκών της κεντρικής κυβέρνησης και των δημόσιων οργανισμών εξελίχθηκε ομαλά και πραγματοποιήθηκε πρωτίστως με την έκδοση μεσομακροπρόθεσμων ομολόγων του Δημοσίου. Παράλληλα, τα επιτόκια των ελληνικών κρατικών ομολόγων σημείωσαν περαιτέρω οριακή μείωση. Όπως και τα προηγούμενα έτη, μεγάλο μέρος των ομολογιακών τίτλων αγοράστηκε από κατοίκους εξωτερικού. Οι εγχώριοι ιδιώτες επενδυτές συνέβαλαν, αλλά σε μικρό βαθμό, στην χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών του Δημοσίου. Αντίθετα, τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συνεχίζοντας την αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου τους που είχε αρχίσει το 2002, όπου μείωσαν περαιτέρω και σε μεγάλο βαθμό την αξία των τίτλων του Δημοσίου που διακρατούσαν και περιορίσαν έτσι την χρηματοδότηση τους προς την γενική κυβέρνηση το 2003.

Επειδή η απόκτηση τίτλων του Δημοσίου σε ευρώ από μη κατοίκους καταχωρείται μαζί με τα δάνεια σε συνάλλαγμα, ο δανεισμός και από τις δύο κατηγορίες εμφανίζεται, όπως και τα προηγούμενα έτη, ότι υπερκάλυψε το σύνολο των δανειακών αναγκών και ότι μέρος του χρησιμοποιήθηκε και για την εξόφληση υποχρεώσεων προς κατοίκους Ελλάδος.

Τέλος, πέρα από την κάλυψη των δανειακών του αναγκών, το Δημόσιο εξόφλησε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του (δάνεια και ομολογιακούς τίτλους) προς την Τράπεζα της Ελλάδος.

Όσον αφορά τη σύνθεση του χρέους της γενικής κυβέρνησης, το 2003 συνεχίστηκε η αύξηση του βραχυχρόνιου δανεισμού που είχε αρχίσει το 2002, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο των έντοκων γραμματίων και των λοιπών βραχυπρόθεσμων τίτλων να αυξηθεί σε 3.084 εκατομμύρια ευρώ ή 2,0% του συνόλου του ενοποιημένου χρέους, από 0,7 το 2002 και 0,5% το 2001. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στη μείωση της μέσης διάρκειας του νέου δανεισμού που πραγματοποιήθηκε το 2003 σε 7έτη περίπου, έναντι μέσης διάρκειας 8,5 ετών το 2002.

1.3 Δημόσιο χρέος

Λόγω της βραδείας αποκλιμάκωσης του λόγου του χρέους³ προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, από το 2003 το χρέος της Ελλάδος είναι δεύτερο μέγεθος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ έως και το 2002 η χώρα μας βρισκόταν στην τρίτη θέση.

Συγκεκριμένα, το 2003 ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μειώθηκε κατά 1,7 εκατοστιαία μονάδα και διαμορφώθηκε σε 103,0% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι 104,7% στο τέλος του 2002. Εάν ληφθεί υπόψη η μεγάλη αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (8,0% σε ονομαστικούς όρους), καθώς και οι ευνοϊκές εξελίξεις στους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες του λόγου του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (μικρή περαιτέρω μείωση των επιτοκίων δανεισμού του Δημοσίου, πραγματοποίηση πρωτογενούς πλεονάσματος γενικής κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση, ύψους 2,7% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και τα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις της τάξεως των 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, τότε η μείωση αυτή, όπως και τα έξι προηγούμενα έτη είναι μικρή. Με βάση την ανάλυση του Πίνακα, η μειωτική επίδραση όλων αυτών των παραγόντων εκτιμάται σε 6,5 εκατοστιαίες μονάδες του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος περίπου.

Η μείωση του χρέους⁴ άρχισε το 1997. Την επταετία 1997-2003 το χρέος μειώθηκε συνολικά κατά 8,3 εκατοστιαίες μονάδες του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Η μείωση αυτή οφείλεται τόσο στη συνεχή βελτίωση των βασικών προσδιοριστικών παραγόντων του λόγου του χρέους (επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, μείωση των επιτοκίων και αυξανόμενα έως το 1999-πρωτογενή πλεονάσματα) όσο και στην εξασφάλιση σημαντικών εσόδων από αποκρατικοποιήσεις,⁵ τα οποία χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για τη μείωση του δημόσιου χρέους. Παρά τους ευνοϊκούς αυτούς παράγοντες, η μείωση του χρέους ήταν βραδεία και όχι συνεπής με την πτωτική πορεία των ελλειμμάτων της γενικής κυβέρνησης.

Μια κατά προσέγγιση μέθοδος εκτίμησης δείχνει ότι το χρέος θα έπρεπε κάθε χρόνο να μειώνεται περίπου κατά το ρυθμό αύξησης του ονομαστικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, μείον το ετήσιο έλλειμμα εκφρασμένο ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Με τη

³ Ενοποιημένο χρέος γενικής κυβέρνησης, σύμφωνα με τον ορισμό της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

⁴ Ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ έλαβε την υψηλότερη τιμή του το 1996

⁵ Εκτιμάται ότι τα έσοδα αυτά την περίοδο 1997-2003 ανήλθαν σε 7,8% περίπου το 2003.

μέθοδο αυτή εκτιμάται ότι το 2003 η μείωση του χρέους θα έπρεπε να ήταν 5,0% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος περίπου, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις. Με τα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις, η μείωση του χρέους θα έπρεπε να φθάσει στο 6,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Το γεγονός ότι τελικά το χρέος μειώθηκε μόνο κατά 1,7% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος οφείλεται στην αυξητική επίδραση που ασκούν στο χρέος άλλοι παράγοντες, όπως π.χ. η ανάληψη εκ μέρους του Δημοσίου υποχρεώσεων των δημόσιων επιχειρήσεων ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, η διενέργεια δαπανών εκτός προϋπολογισμού, η κεφαλαιακή ενίσχυση δημόσιων επιχειρήσεων κλπ. Με τον τρόπο αυτό, επιβαρύνεται απευθείας το χρέος, αλλά δεν επηρεάζεται το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης.

Εκτιμάται ότι την περίοδο 1997-2003 η ανάληψη τέτοιων υποχρεώσεων, η οποία εμφανίζεται στον Πίνακα ως προσαρμογή ελλείμματος-χρέους, αύξανε το λόγο του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κατά 4,9 εκατοστιαίες μονάδες, κατά μέσον όρο, ετησίως, επιβραδύνοντας την αποκλιμάκωση του. Οι υποχρεώσεις αυτές, αν και έχουν μειωθεί τα τελευταία χρόνια, εξακολουθούν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και εκτιμώνται σε 3,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για το 2003 μετά τη θετική επίδραση των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατομμύρια ευρώ)		
ΕΤΗ	2002	2003
Έντοκα γραμμάτια και βραχυπρόθεσμα ομόλογα	982	3.084
Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ομόλογα	116.019	124.046
Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια	31.022	29.962
Σύνολο	148.023	157.092
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	104,7	103
Εσωτερικό χρέος	143.290	153.678
(από το οποίο:		
προς την Τράπεζα της Ελλάδος)	9.561	9.018
Εξωτερικό χρέος	4.733	3.414

Μετά την εισαγωγή του ευρώ, οι υποχρεώσεις του Δημοσίου σε νομίσματα χωρών της ζώνης του ευρώ μετατράπηκαν σε ευρώ, περιορίζοντας κατά 75% περίπου το υπόλοιπο του χρέους που ήταν εκφρασμένο σε «ξένα νομίσματα». Παράλληλα, από το 2001 διενεργήθηκαν πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων (swaps), με αποτέλεσμα να μειωθεί περαιτέρω το χρέος σε νομίσματα τρίτων χωρών, δηλαδή εκτός ευρώ (γίνε Ιαπωνίας). Έτσι το εξωτερικό χρέος μειώθηκε από 33,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2000 (τελευταίο έτος πριν από την εισαγωγή του ευρώ) σε 3,4 δισεκατομμύρια ευρώ, ή 2,2% του συνολικού ενοποιημένου χρέους της γενικής κυβέρνησης το 2003. Η εξέλιξη αυτή ουσιαστικά εξέλειψε το συναλλαγματικό κίνδυνο για το χρέος, δηλαδή την αυτόματη αύξηση του υπολοίπου του εξωτερικού χρέους (σε εγχώριο νόμισμα) λόγω διολίσθησης ή υποτίμησης του εγχώριου νομίσματος.

Στο τέλος του 2001 το υπόλοιπο των έντοκων γραμματίων και λοιπών βραχυπρόθεσμων τίτλων είχε περιοριστεί στο 0,5% του συνολικού ενοποιημένου χρέους της γενικής κυβέρνησης. Έτσι δεν ήταν σκόπιμο να συνεχιστεί η υποκατάσταση των έντοκων γραμματίων με μεσομακροπρόθεσμα ομόλογα. Για το λόγο αυτό, το υπόλοιπο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αυξήθηκε σταδιακά σε 982 δισεκατομμύρια ευρώ το 2002 και σε 3.084 εκατομμύρια ευρώ, ή 2% του συνολικού χρέους, το 2003.

Μετά τις εξελίξεις αυτές, στο τέλος του 2003 το 2% του χρέους αντιπροσώπευε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις διάρκειας όχι μεγαλύτερης του έτους, το 79% μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε ομόλογα και το υπόλοιπο 19% μεσομακροπρόθεσμα δάνεια και λοιπές υποχρεώσεις.

Τέλος, όσον αφορά τη διαπραγματευσιμότητα του χρέους, εκτιμάται ότι, στο τέλος του 2003, περίπου το 86% του χρέους αποτελούνταν από διαπραγματεύσιμους τίτλους του Δημοσίου (ως επί το πλείστον μεσομακροπρόθεσμα ομόλογα), ενώ το υπόλοιπο από δάνεια που δεν είναι άμεσα διαπραγματεύσιμα στη δευτερογενή αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2004

2.1 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

Το υψηλό έλλειμμα του 2004, η δημοσιονομική απογραφή και η ενεργοποίηση της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος για την Ελλάδα ήταν οι δημοσιονομικές εξελίξεις οι οποίες όχι μόνο χαρακτήρισαν το 2004, αλλά θα έχουν καθοριστικές επιδράσεις στην πορεία των δημόσιων οικονομικών και στα επόμενα έτη.

Η δημοσιονομική απογραφή κατά τη διάρκεια του 2004 είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική προς τα άνω αναθεώρηση των στοιχείων του ελλείμματος και του χρέους της γενικής κυβέρνησης για την περίοδο 1997-2004, όπως αυτά καταρτίζονται με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εθνικών λογαριασμών (ESA 95,εθνικολογιστικά στοιχεία). Τα αναθεωρημένα στοιχεία του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης εμφανίζονται στην πρώτη γραμμή του Πίνακα. Σημειώνεται ότι δεν αναθεωρήθηκαν τα στοιχεία του κρατικού προϋπολογισμού (δημοσιονομικά στοιχεία), ούτε τα ταμειακά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος που εμφανίζονται στον ίδιο πίνακα.

ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Ως ποσοστό % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος)			
ΕΤΗ	2002	2003	2004
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (στοιχεία εθν.λογαριασμών)	-4,1	-5,2	-6,1
Κεντρική κυβέρνηση	-7	-8,1	-9,2
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης	2,9	2,9	3,1
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (δημοσιονομικά στοιχεία)	-3,8	-6,4	-7,7
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (ταμειακά στοιχεία)	-5	-6,9	-9,4

Από την ανάλυση των αναθεωρημένων στοιχείων προκύπτει μεγάλη χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής τη διετία 2003-2004. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, το οποίο την τριετία 2000-2002 δεν υπερέβη το 4,1 του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, αυξήθηκε σε 5,2% το 2003 και 6,1% το 2004. Χωρίς να υποτιμάται το γεγονός ότι το 2004 ήταν ένα δύσκολο από δημοσιονομική άποψη έτος λόγω διεξαγωγής Ολυμπιακών Αγώνων, δύο εκλογικές αναμετρήσεις κλπ. Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι οι εξελίξεις αυτές οφείλονται κυρίως σε τάσεις στα έσοδα και στις δαπάνες που είχαν διαφανεί πριν το 2003 και δεν τέθηκαν υπό έλεγχο εγκαίρως.

Σημειώνεται ότι τόσο στις χώρες της ζώνης του ευρώ όσο και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 2004 παρατηρήθηκε ελαφρά βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και το έλλειμμα μειώθηκε από 2,8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2003 σε 2,7% στη ζώνη του ευρώ και 2,6% στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στα δημοσιονομικά

μέτρα που έλαβαν οι χώρες οι οποίες είχαν υπαχθεί στη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος, καθώς και στη μικρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας το 2004. Η Ελλάδα είχε πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2003 με 4,7% έναντι το 2004 με 4,2%, οι οποίοι υπερέβησαν και το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης, με ταυτόχρονη σημαντική επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών. Επομένως, η επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών στην Ελλάδα δεν είναι δυνατόν να αποδοθεί σε κυκλικούς παράγοντες και αντανakλά αφενός την πραγματοποίηση ορισμένων έκτακτων δαπανών που συνδέονται με την προετοιμασία και την διεξαγωγή Ολυμπιακών Αγώνων, οι οποίες αθροιστικά τη διετία 2003-2004 υπερέβησαν το 2,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, και αφετέρου τη σοβαρή υπέρβαση των πρωτογενών δαπανών και την υστέρηση των εσόδων, τόσο το 2003 όσο και το 2004. Ενδεικτικό της χαλάρωσης της δημοσιονομικής πολιτικής είναι το γεγονός ότι το πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση από 2,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2002 μειώθηκε σε 0,6% το 2003, ενώ το 2004 μεταστράφηκε για πρώτη φορά μετά το 1993, σε πρωτογενές έλλειμμα ύψους 0,4%.

Η χειροτέρευση των δημόσιων οικονομιών αντανakλάται και στο έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης σε δημοσιονομική βάση, το οποίο από 3,8% το 2002 αυξήθηκε σε 6,4% το 2003 και 7,7% το 2004.

Τέλος οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης όπως προκύπτουν από την κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών του Δημοσίου και του ΟΠΕΚΕΠΕ, αυξήθηκαν επίσης από 6,9% το 2003 σε 9,4 το 2004.

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία της κεντρικής κυβέρνησης σε ταμειακή βάση και δημοσιονομική βάση δεν περιλαμβάνουν τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τοπικής αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό, είναι συγκρίσιμα μόνο τα στοιχεία της κεντρικής κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση, και όχι με τα στοιχεία της γενικής κυβέρνησης.

2.2 Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα προσωρινά στοιχεία, οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης αυξήθηκαν από 6,9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2003 σε 9,4 το 2004. Αυτή η διεύρυνση του ελλείμματος οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στο διπλασιασμό του ταμειακού ελλείμματος του τακτικού προϋπολογισμού, το οποίο από 4.106 εκατομμύρια ευρώ ή 2,7% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2003. Το 2004 αυξήθηκε σε 8.841 εκατομμύρια ευρώ ή 5,3%. Αντίθετα, το ταμειακό έλλειμμα του προϋπολογισμού επενδύσεων, παρά τις υπερβάσεις των δαπανών για τα ολυμπιακά έργα, μειώθηκε ελαφρά από 6.727 εκατομμύρια ευρώ ή 4,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2003, σε 6.536 εκατομμύρια ευρώ ή 4,0% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2004.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΒΑΣΗ (Σε εκατ.ευρώ)			
	2002	2003	2004
1.Κεντρική κυβέρνηση	7.102	10.526	15.605
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	5,0	6,9	9,4
Κρατικός προϋπολογισμός	6.674	10.833	15.337
(Τακτικός προϋπολογισμός)	2.128	4.106	8.841
(Προϋπολογισμός δημόσιων επενδύσεων)	4.546	6.727	6.536
ΟΠΕΚΕΠΕ	428	-307	228

Η βελτίωση του αποτελέσματος του προϋπολογισμού επενδύσεων οφείλεται στο γεγονός ότι, μετά από συνεχή μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού επενδύσεων επί τέσσερα έτη, το 2004 σημειώθηκε σημαντική ανάκαμψη των εισπράξεων από τα διάφορα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, οι δανειακές ανάγκες του λογαριασμού εισοδηματικής ενίσχυσης των αγροτών έφθασαν τα 228 εκατομμύρια ευρώ το 2004, έναντι πλεονάσματος ύψους 307 εκατομμύρια ευρώ το 2003.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν διαθέτει πλήρη στοιχεία για την εκτίμηση των δανειακών αναγκών των δημόσιων οργανισμών και ως εκ τούτου από το 2003 δεν υπολογίζει το ταμειακό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης. Τα σχετικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται από τους εθνικούς λογαριασμούς προέρχονται από ειδική τριμηνιαία έρευνα της ΕΣΥΕ, μέσω της οποίας συλλέγονται στοιχεία σχετικά με τη διαμόρφωση του οικονομικού αποτελέσματος και της χρηματοοικονομικής κατάστασης των οργανισμών αυτών. Πάντως με βάση τα στοιχεία που έχει στη διάθεση της η Τράπεζα της Ελλάδος για τις τοποθετήσεις των οργανισμών σε χρεόγραφα και τραπεζικές καταθέσεις και τη μεταβολή των υποχρεώσεων τους προς το τραπεζικό σύστημα, εκτιμάται ότι το ενοποιημένο ταμειακό έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης και των δημόσιων οργανισμών διαμορφώθηκε περίπου στο 7,3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2004, έναντι 5,6% το προηγούμενο έτος.

**ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**
(Σε εκατομμύρια ευρώ)

	2002		2003		2004	
	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή
Έντοκα γραμμάτια και ομολογιακοί τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου	11.929	168	13.378	127,1	16.829	107,8
Μεταβολή υπολοίπων λογαριασμών κεντρικής κυβέρνησης στο πιστωτικό σύστημα	90	1,3	-871	-8,3	-901	-5,8
Εξωτερικός δανεισμός	-4.917	-69,2	-1.981	-18,8	-323	-2,0
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	7.102	100,0	10.526	100,0	15.605	100,0

Το έλλειμμα αυτό αντιστοιχεί στο εθνικολογιστικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, το οποίο το 2004 ανήλθε σε 6,1% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Η χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών της κεντρικής κυβέρνησης εξελίχθηκε ομαλά και πραγματοποιήθηκε πρωτίστως με την έκδοση μεσομακροπρόθεσμων ομολογών του Δημοσίου, μεγάλο μέρος των οποίων αγοράστηκε, όπως και τα προηγούμενα έτη. Στη χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών του Δημοσίου συνέβαλαν επίσης και οι εγχώριοι ιδιώτες επενδυτές. Αντίθετα, μειώθηκαν οι υποχρεώσεις του Δημοσίου προς τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και προς την αλλοδαπή. Διευκρινίζεται ότι στον εξωτερικό δανεισμό δεν περιλαμβάνονται τα ομόλογα σε ευρώ τα οποία εκδόθηκαν στο εσωτερικό και διακρατούνται από κατοίκους εξωτερικού. Σημειώνεται ότι το 2004 τα επιτόκια των ελληνικών κρατικών ομολογών παρέμειναν αμετάβλητα.

2.3 Δημόσιο χρέος

Η αναθεώρηση των δημοσιονομικών στοιχείων το 2004, στο πλαίσιο της δημοσιονομικής απογραφής, επαναπροσδιόρισε το λόγο του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε νέα, υψηλότερα επίπεδα. Σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία, ο λόγος του δημοσίου χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν είναι πλέον υψηλότερος μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναθεώρηση των στοιχείων του χρέους συνίσταται αφενός στον συνυπολογισμό των υποχρεώσεων από τίτλους τοκομεριδίων που δεν συμπεριλαμβάνονταν στο χρέος και αφετέρου στην αναθεώρηση των εκτιμήσεων για το ενδοκυβερνητικό χρέος.

Το 2004 ο λόγος του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν αυξήθηκε κατά 1,2 εκατοστιαία μονάδα και διαμορφώθηκε σε 110,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι 109,3% στο τέλος του 2003. Η αύξηση αυτή συντελέστηκε παρά την είσπραξη εσόδων από αποκρατικοποιήσεις, ύψους 754 εκατομμύρια ευρώ, και συνδέεται τόσο με την

αναθεώρηση των στοιχείων όσο και με το σημαντικό δανεισμό που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 2004.

Μετά την αναθεώρηση των στοιχείων για το έλλειμμα και το χρέος, το ύψος της προσαρμογής, ελλείμματος-χρέους¹ για την περίοδο 1998-2003 περιορίστηκε κατά μέσο όρο στο 3,7% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Όμως το 2004 η προσαρμογή ελλείμματος-χρέους αυξήθηκε στο 3,1% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, για λόγους που καταγράφονται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η μείωση του ύψους της προσαρμογής ελλείμματος-χρέους οφείλεται στο γεγονός ότι στα αναθεωρημένα στοιχεία του ελλείμματος περιλαμβάνονται και δαπάνες(όπως π.χ. οι αμυντικές) οι οποίες στο παρελθόν, ενώ είχαν επηρεάσει το ύψος του χρέους, δεν συμπεριλαμβάνονταν στο έλλειμμα.

Το ύψος του χρέους αποτελεί τη σημαντικότερη ίσως μακροοικονομική ανισορροπία και σε συνδυασμό με την επανεμφάνιση των πρωτογενών ελλειμμάτων, καθιστά την παρούσα δημοσιονομική θέση μη διατηρήσιμη, ενώ περιορίζει το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Το χρέος παρέμεινε άνω του 100% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος επί σειρά ετών παρά τις ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες(πρωτογενή πλεονάσματα, σημαντική μείωση επιτοκίων) που επικράτησαν από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 έως και το 2004.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατομμύρια ευρώ)			
	2002	2003	2004
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.398	3.409	2.839
Τίτλοι	982	3.084	2.568
Δάνεια	416	325	271
Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις	156.972	163.859	179.342
Τίτλοι	126.514	134.394	156.969
Δάνεια	30.458	29.465	22.373
Κέρματα	515	454	521
Σύνολο	158.885	167.722	182.702
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	112,2	109,3	110,5
Εσωτερικό χρέος	154.188	164.340	180.199
(από το οποίο:προς την Τράπεζα της Ελλάδος)	9.561	9.018	8.488
Εξωτερικό χρέος	4.697	3.382	2.503

Το υψηλό δημόσιο χρέος αποτελεί επίσης πηγή κινδύνου και αβεβαιότητας για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, καθώς τυχόν άνοδο των επιτοκίων θα προκαλέσει αύξηση των δαπανών και του ελλείμματος. Βεβαίως, η συμμετοχή της Ελλάδος στο ενιαίο νόμισμα, αφενός εξαλείφοντας τον συναλλαγματικό κίνδυνο και αφετέρου εμπεδώνοντας τη νομισματική σταθερότητα, έχει αυξήσει σημαντικά την αξιοπιστία της χώρας στο εξωτερικό και ενισχύσει την ελληνική οικονομία. Γι' αυτό, παρά το γεγονός

¹ Η προσαρμογή ελλείμματος-χρέους είναι το τμήμα εκείνο της ετήσιας μεταβολής του δημοσίου χρέους το οποίο δεν οφείλεται ούτε στο πρωτογενές αποτέλεσμα (του ίδιου έτους) ούτε στη συνδυασμένη επίδραση των επιτοκίων και ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, αλλά οφείλεται σε άλλους παράγοντες.

ότι το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 2004 δύο από τους τρεις κυριότερους διεθνείς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (οι Standard & Poor's και Fitch) υποβάθμισαν την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδος υπό το φως των αναθεωρημένων δημοσιονομικών στοιχείων, αυτό δεν φαίνεται να έχει επηρεάσει το κόστος δανεισμού της χώρας.

Για τους λόγους αυτούς και δεδομένης της μεγάλης δημοσιονομικής προσαρμογής που απαιτείται τόσο με βάση τη σχετική απόφαση του ECOFIN όσο και εν όψει των δημοσιονομικών προβλημάτων που θα προκύψουν από τη γήρανση του πληθυσμού, είναι αναγκαίο να μειωθεί σημαντικά το χρέος την επομένη δεκαετία, όσο το δυνατόν κάτω από την τιμή αναφοράς που προβλέπει η Συνθήκη του Μάαστριχτ (60% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος).

Στο τέλος του 2004 οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αποτελούσαν το 1,6% του χρέους της γενικής κυβέρνησης, ενώ οι μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις το 98,4%.

Όσον αφορά τη διαπραγματευσιμότητα του χρέους, στο τέλος του 2004 το 87,3% του χρέους της γενικής κυβέρνησης αφορούσε διαπραγματεύσιμους τίτλους (ως επί το πλείστον μεσομακροπρόθεσμα ομόλογα), ενώ το υπόλοιπο χρέος αφορούσε δάνεια που δεν είναι άμεσα διαπραγματεύσιμα στη δευτερογενή αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2005

3.1 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

Το 2005 καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια για τη μείωση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος, καθώς και για να ανταποκριθεί η Ελλάδα στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα προσωρινά στοιχεία, τα οποία γνωστοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης για το 2005 μειώθηκε στο 4,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι 6,9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2004. Η σημαντική αυτή δημοσιονομική προσαρμογή, η οποία πραγματοποιήθηκε παρά τη μικρή επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και την υστέρηση των εσόδων, ικανοποιεί τους όρους που είχαν τεθεί στην Ελλάδα για το 2005 και καθιστά εφικτή την περαιτέρω μείωση του ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης του Μάαστριχτ (3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος) το 2006.

ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Ως ποσοστό % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος)			
ΕΤΗ	2003	2004	2005
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (στοιχεία εθν.λογαριασμών)	5,8	6,9	4,5
Κεντρική κυβέρνηση	8,6	9,6	6,3
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης	2,8	2,7	1,8
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (δημοσιονομικά στοιχεία)	6,3	7,6	6,2
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (ταμειακά στοιχεία)	6,8	9,3	8,0

Μικρή βελτίωση των δημοσιονομικών εξελίξεων σημειώθηκε σε αρκετές άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος της του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης να μειωθεί από 2,8 % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2004 σε 2,4%, το 2005 στη ζώνη του ευρώ και από 2,6% σε 2,3% του για τις εικοσιπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περισσότερες από τις χώρες της ζώνης του ευρώ η βελτίωση οφείλεται στην ανάκαμψη των εσόδων. Αντίθετα, η σημαντική μείωση του ελλείμματος στην Ελλάδα οφείλεται στη συγκράτηση των δαπανών, ιδίως για δημόσιες επενδύσεις.

Η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών αντανακλάται και στο αποτέλεσμα της κεντρικής κυβέρνησης σε δημοσιονομική βάση, όπου το σχετικό έλλειμμα μειώθηκε κατά 1,4 εκατοστιαία μονάδα στο 6,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Τέλος οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης, όπως προκύπτουν από την κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών του Δημοσίου και

του ΟΠΕΚΕΠΕ μειώθηκαν από 9,3% το 2004 σε 8,0% το 2005. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία της κεντρικής κυβέρνησης σε ταμειακή και δημοσιονομική βάση δεν περιλαμβάνουν τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τοπικής αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό, είναι συγκρίσιμα μόνο με τα στοιχεία της κεντρικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση, και όχι με τα στοιχεία της γενικής κυβέρνησης. Η διαφορά που παρατηρείται μεταξύ του ελλείμματος της κεντρικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση 6,3% και των δανειακών αναγκών της κεντρικής κυβέρνησης 8,0%, αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι ορισμένες συναλλαγές της κεντρικής κυβέρνησης, ενώ δεν προσμετρώνται στο εθνικολογιστικό αποτέλεσμα, περιλαμβάνονται στις δανειακές ανάγκες σε ταμειακή βάση. Επίσης, ενώ τα ταμειακά στοιχεία καταγράφουν το σύνολο των ταμειακών ροών εντός του έτους, τα εθνικολογιστικά στοιχεία, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών (ESA 95), όπου καταρτίζονται με βάση το χρόνο γένεσης της υποχρέωσης ή δημιουργίας της απαίτησης, ανεξάρτητα τον χρόνο καταβολής ή είσπραξης του σχετικού ποσού. Για τους λόγους αυτούς, οι δανειακές ανάγκες διαφέρουν συνήθως από το αντίστοιχο εθνικολογιστικό μέγεθος.

3.2 Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα προσωρινά στοιχεία, οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης μειώθηκαν από το 9,3% το 2004 σε 8,0% το 2005. Η μείωση αυτή είναι μικρότερη από εκείνη του ελλείμματος της κεντρικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση η οποία μειώθηκε 3,3 εκατοστιαίες μονάδες του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, επειδή το ταμειακό έλλειμμα έχει επηρεαστεί από μια σειρά παραγόντων που δεν συνυπολογίζονται στη μέτρηση του ελλείμματος σύμφωνα με τη μεθοδολογία των εθνικών λογαριασμών. Συγκεκριμένα το ταμειακό έλλειμμα του 2005 επηρεάστηκε αυξητικά από την καταβολή ποσού 2.586 εκατομμύρια ευρώ για την εξόφληση παλαιών χρεών των δημόσιων νοσοκομείων προς τους προμηθευτές τους, καθώς και από τη δαπάνη ύψους 1.055 εκατομμύρια ευρώ για την κεφαλαιακή ενίσχυση της Αγροτικής Τράπεζας. Αντίθετα, μειωτικά στο έλλειμμα επέδρασε η είσπραξη εσόδων ύψους 1.916 εκατομμύρια ευρώ από την πώληση του 16,4% των μετοχών του ΟΠΑΠ και το 10% των μετοχών του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος. Οι δανειακές έκτακτες αυτές συναλλαγές διεύρυναν το ταμειακό έλλειμμα κατά 1.725 εκατομμύρια ευρώ. Εάν αφαιρεθεί αυτό το ποσό, τότε το ταμειακό έλλειμμα το 2005 περιορίζεται περαιτέρω κατά μια σχεδόν εκατοστιαία μονάδα σε 7,0% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, και πλησιάζει το αντίστοιχο εθνικολογιστικό και δημοσιονομικό μέγεθος.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΒΑΣΗ (εκατομμύρια ευρώ)			
	2003	2004	2005
1.Κεντρική κυβέρνηση	10.526	15.605	14.424
% του Ακαθάριστου			
Εγχώριου Προϊόντος	6,9	9,3	8
Κρατικός προϋπολογισμός	10.833	15.337	14.793
(Τακτικός προϋπολογισμός) ¹	4.106	8.841	10.033
(Προϋπολογισμός δη μόσιων επενδύσεων)	6.727	6.536	4.760
ΟΠΕΚΕΠΕ	-307	228	-369

Η μείωση του ταμειακού ελλείμματος εντοπίζεται σε μεγάλο βαθμό στον προϋπολογισμό δημόσιο επενδύσεων, το έλλειμμα του οποίου περιορίστηκε από 6.536 εκατομμύρια ευρώ ή 3,9 % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, το 2004, ενώ το 2005 σε 4.760 εκατομμύρια ευρώ ή 2,6% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην περικοπή των δαπανών για επενδύσεις κατά 21,0% έναντι του 2004, λόγω ολοκλήρωσης των έργων που συνδέονταν με την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων. Η σημαντική αυτή μείωση των πληρωμών υπεραντιστάθμισε τη μικρή πτώση των εσόδων του ΠΔΕ κατά 7,4%.

Το ταμειακό έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού διαμορφώθηκε σε 10.033 εκατομμύρια ευρώ ή 5,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι 8.841 εκατομμύρια ευρώ ή 5,2% το 2004, αλλά επηρεάστηκε αυξητικά και από τις έκτακτες συναλλαγές. Εάν γίνουν οι αναγκαίες προσαρμογές τότε έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού για το 2005 περιορίζεται σε 4,6% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Τέλος, ο λογαριασμός εισοδηματικής ενίσχυσης των αγροτών (ΟΠΕΚΕΠΕ) παρουσίασε πλεόνασμα ύψους 369 εκατομμύρια ευρώ ή 0,2 % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι ελλείμματος 228 εκατομμύρια ευρώ το 2004.

¹ Ειδικά στην περίπτωση των νοσοκομείων, η σχετική δαπάνη επηρέασε το εθνικολογιστικό έλλειμμα των ετών 2001-2004, όταν γεννήθηκε η υποχρέωση.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατ. ευρώ)						
	2003		2004		2005	
	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή
Έντοκα γραμμάτια και ομολογιακοί τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου	13.378	127,1	16.829	107,8	15.325	106,2
Μεταβολή υπολοίπων Λογαριασμών κεντρικής κυβέρνησης στο πιστωτικό σύστημα	-871	-8,3	-901	-5,8	-1.224	-8,5
Εξωτερικός δανεισμός	-1.981	-18,8	-323	-2,1	323	2,2
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	10.526	100,0	15.605	100,0	14.424	100,0

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν διαθέτει πλήρη στοιχεία για την εκτίμηση του ταμειακού αποτελέσματος των δημόσιων οργανισμών και από το 2003 δεν υπολογίζει τις δανειακές ανάγκες της γενικής κυβέρνησης. Τα σχετικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται από τους εθνικούς λογαριασμούς προέρχονται από ειδική τριμηνιαία έρευνα της ΕΣΥΕ, μέσω της οποίας συλλέγονται στοιχεία σχετικά με τη διαμόρφωση του οικονομικού αποτελέσματος και της χρηματοοικονομικής κατάστασης των οργανισμών αυτών.

Η χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών της κεντρικής κυβέρνησης, οι οποίες ήταν μικρότερες από ότι το 2004, εξελίχθηκε ομαλά το 2005, ενώ παράλληλα σημειώθηκε περαιτέρω μικρή μείωση των μακροπρόθεσμων επιτοκίων. Όπως και τα προηγούμενα έτη, η χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό με την έκδοση μεσομακροπρόθεσμων ομόλογων του Δημόσιου, μεγάλο μέρος των οποίων αγοράστηκε από κατοίκους του εξωτερικού. Αντίθετα, ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός μειώθηκε ελαφρά το 2005. Στη χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών του Δημόσιου συνέβαλαν και οι εγχώριοι επενδυτές, ενώ περιορίστηκαν οι δανειακές υποχρεώσεις του Δημοσίου προς τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Διευκρινίζεται ότι στον εξωτερικό δανεισμό δεν περιλαμβάνονται τα ομόλογα σε ευρώ τα οποία εκδόθηκαν στο εσωτερικό και διακρατούνται από κατοίκους εξωτερικού. Σημειώνεται επίσης ότι το μεσοσταθμικό επιτόκιο των δανείων του Ελληνικού Δημοσίου που συνήθως το 2005 σημείωσε περαιτέρω μείωση και περιορίστηκε σε 3,1% έναντι 3,4% για το 2004.

3.3 Δημόσιο χρέος

Το 2005 ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μειώθηκε κατά μια εκατοστιαία μονάδα και διαμορφώθηκε στο 107,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, έναντι 108,5% στο τέλος του 2004. Στη μείωση αυτή σενετέλεσαν η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική, που είχε ως αποτέλεσμα την επανεμφάνιση μικρού πρωτογενούς πλεονάσματος, του 0,5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, μετά από δύο έτη πρωτογενών ελλειμμάτων, καθώς και η συνδυασμένη επίδραση του υψηλού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και των χαμηλών επιτοκίων.

Παρά τη μικρή αυτή μείωση, το χρέος παραμένει σε υψηλά επίπεδα και αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη μακροοικονομική ανισορροπία, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη αφενός η υποχρέωση της Ελλάδας για μείωση του λόγου του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν κάτω από το 60%. Από το 2015 περίπου, ιδιαίτερα μεγάλη επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών από δαπάνες που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού. Χαρακτηριστικό της σοβαρότητας του προβλήματος είναι και το γεγονός ότι το ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης παραμένει στο επίπεδο του 110% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, κατά μέσον όρο, για περισσότερο από μια δεκαετία, παρά τις ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για μείωση του (μείωση επιτοκίων, υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, πρωτογενή πλεονάσματα) που επικράτησαν από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 έως το 2005.

Εξάλλου, η πρόσφατη άνοδος των επιτοκίων, αν και προς το παρόν δεν έχει επηρεάσει τα μεσοπρόθεσμα επιτόκια, υπογραμμίζει τους κινδύνους και την αβεβαιότητα που συνεπάγεται το υψηλό δημόσιο χρέος όσον αφορά τις δημοσιονομικές εξελίξεις.

Στο τέλος του 2005, οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είχαν περιοριστεί περαιτέρω στο 0,7% του συνόλου του χρέους της γενικής κυβέρνησης, ενώ οι μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε ομόλογα, δάνεια και κέρματα αποτελούσαν το 99,3%. Παράλληλα με την επιμήκυνση της μέσης διάρκειας, έχει αυξηθεί και η διαπραγματευσιμότητα του χρέους της γενικής κυβέρνησης, από 83% το 2001 σε 88,4% το 2005 ενώ το υπόλοιπο αφορούσε δάνεια που δεν είναι άμεσα διαπραγματεύσιμα στη δευτερογενή αγορά.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατομμύρια ευρώ)			
	2003	2004	2005
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.409	2.839	1.346
τίτλοι	3.084	2.568	1.156
δάνεια	325	271	190
Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις	163.859	179.342	192.757
τίτλοι	134.394	156.969	170.863
δάνεια	29.465	22.373	21.894
Κέρματα	454	521	563
Σύνολο	167.722	182.702	194.666
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	109,3	110,5	107,5
Εσωτερικό χρέος	164.340	180.199	191.919
(από το οποίο: προς την Τράπεζα της Ελλάδος)	9.018	8.488	8.025
Εξωτερικό χρέος	3.382	2.503	2.747

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2006

4.1 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

Η δημοσιονομική πολιτική παρέμεινε περιοριστική και κατά το 2006 καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια για τη μείωση του ελλείμματος κάτω του 3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Η προσπάθεια αυτή ήταν επιτυχής και σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία που γνωστοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης για το 2006 μειώθηκε στο 2,6% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, από 5,5% το 2005. Ο περιορισμός του ελλείμματος σε επίπεδα κάτω του 3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος είναι σύμφωνος με την απόφαση του Συμβουλίου ECOFIN της 17ης Φεβρουαρίου 2005 για την Ελλάδα, καθώς και με τη δέσμευση της κυβέρνησης για διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το τέλος του 2006. Επίσης, η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη περαιτέρω μείωση του ελλείμματος σε 2,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2007, ικανοποιεί τις κυριότερες προϋποθέσεις για την έξοδο της χώρας από τη Διαδικασία Υπερβολικού ελλείμματος.

Η σημαντική μείωση του ελλείμματος εντοπίζεται κυρίως στην κεντρική κυβέρνηση, το έλλειμμα της οποίας μειώθηκε κατά 2,4 εκατοστιαίες μονάδες στο 4,2% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Σημαντική επίσης, ήταν η συμβολή των ασφαλιστικών οργανισμών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και των λοιπών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου (ΝΠΔΔ), το ενοποιημένο πλεόνασμα των οποίων αυξήθηκε από 1,1% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2005 σε 1,6% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2006.

ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Ως ποσοστό % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος)			
ΕΤΗ	2004	2005	2006
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (στοιχεία εθν.λογαριασμών)	7,9	5,5	2,6
Κεντρική κυβέρνηση	10,3	6,6	4,2
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης	2,4	1,1	1,6
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (δημοσιονομικά στοιχεία)	7,6	6,2	4,3
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (ταμειακά στοιχεία)	9,3	8,0	5,4

Βελτίωση των δημοσιονομικών εξελίξεων παρατηρήθηκε στη διάρκεια του 2006 και σε αρκετές άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα ο μέσος όρος του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης στη ζώνη του ευρώ να μειωθεί από 2,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2005 σε 1,9% το 2006. Επίσης και στις 25 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το έλλειμμα μειώθηκε από 2,3% σε 2%. Όπως και στην Ελλάδα, στις περισσότερες από τις χώρες της ζώνης του ευρώ η βελτίωση οφείλεται στην

επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και σε άλλους παράγοντες που συνέβαλαν στην καλή πορεία των εσόδων.

Όσον αφορά το ταμειακό έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης, όπως προκύπτει από την κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών του Δημοσίου και του ΟΠΕΚΕΠΕ, αυτό μειώθηκε επίσης κατά 2,6 εκατοστιαίες μονάδες.

Σημειώνεται ότι η διαφορά που παρατηρείται μεταξύ του ελλείμματος της κεντρικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση 4,2% και των αντίστοιχων ταμειακών αναγκών 5,4%, οφείλεται κυρίως στο ότι ορισμένες συναλλαγές της κεντρικής κυβέρνησης, ενώ δεν προσμετρώνται στο εθνικολογιστικό αποτέλεσμα, αλλά περιλαμβάνονται στις δανειακές ανάγκες σε ταμειακή βάση.

4.2 Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης

Οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης μειώθηκαν. Οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης μειώθηκαν κατά 2,6% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, από 8% το 2005 σε 5,4% το 2006. Σημειώνεται ότι οι δανειακές ανάγκες το 2005 ήταν διευρυμένες λόγω έκτακτων δαπανών συνολικού ύψους 3.641 εκατομμύρια ευρώ ή 2%, οι οποίες δεν επαναλήφθηκαν το 2006. Εάν δεν ληφθούν υπόψη αυτές οι δαπάνες, το ταμειακό έλλειμμα το 2005 περιορίζεται σε 6% και η μείωση του ταμειακού ελλείμματος το 2006 διαμορφώνεται αντίστοιχα σε 0,6%.

Η μείωση του ταμειακού ελλείμματος εντοπίζεται πρώτα στον τακτικό προϋπολογισμό και οφείλεται στην καλή πορεία των εσόδων. Μικρή βελτίωση παρουσίασε και το έλλειμμα του προϋπολογισμού δημόσιου επενδύσεων, λόγω αυξημένων εσόδων από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία υπερέβησαν τις σχετικές προβλέψεις του προϋπολογισμού. Παράλληλα, οι δαπάνες επενδύσεων περικόπηκαν κατά 216 εκατομμύρια ευρώ.

Τέλος, στη μείωση του ταμειακού ελλείμματος του 2006 συνέβαλε και ο λογαριασμός εισοδηματικής ενίσχυσης των αγροτών, το υπόλοιπο του οποίου (1.033 εκατ. ευρώ) ήταν σχεδόν τριπλάσιο από το προηγούμενο έτος (369 εκατομμύρια). Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τη μεταβολή, από το 2006, του τρόπου καταβολής των εισοδηματικών ενισχύσεων προς τους αγρότες και την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην έκδοση οριστικών εντολών πληρωμής προς τους δικαιούχους.

Υπενθυμίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν διαθέτει επαρκή στοιχεία για την εκτίμηση του ταμειακού αποτελέσματος των δημόσιων οργανισμών και ως εκ τούτου, από το 2003 δεν υπολογίζει τις δανειακές ανάγκες της γενικής κυβέρνησης. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται προέρχονται από τους εθνικούς λογαριασμούς από μια ειδική τριμηνιαία έρευνα της ΕΣΥΕ, τα οποία συλλέγονται στοιχεία για την διαμόρφωση οικονομικού αποτελέσματος και της χρηματοοικονομικής κατάστασης.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΒΑΣΗ (εκατομμύρια ευρώ)			
	2004	2005	2006
1.Κεντρική κυβέρνηση	15.605	14.424	10.467
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	9,3	8	5,4
Κρατικός προϋπολογισμός	15.337	14.793	11500
(Τακτικός προϋπολογισμός)	8.841	10.033	7.020
(Προϋπολογισμός δη μόσιων επενδύσεων)	6.536	4.760	4.480
ΟΠΕΚΕΠΕ	228	369	1.033

Η χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών της κεντρικής κυβέρνησης, οι οποίες ήταν κατά 27,4% μικρότερες από ότι το 2005, υλοποιήθηκε σε ένα περιβάλλον ανόδου των επιτοκίων στη ζώνη του ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, το μεσοσταθμικό επιτόκιο των δανείων του Ελληνικού Δημοσίου που συνήφθησαν το 2006 σημείωσε αύξηση και διαμορφώθηκε σε 3,7% έναντι 3,1% το 2005¹.

Όπως και τα προηγούμενα έτη, η χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό με την έκδοση μεσομακροπρόθεσμων ομολόγων του Δημοσίου. Σημειώνεται ότι το 2005 η Ελλάδα για πρώτη φορά εξέδωσε 30ετές ομόλογο (με λήξη το 2037), το οποίο επανεκδόθηκε και το 2006. Αντίθετα, ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός σημείωσε μικρή μείωση το 2006.

Η χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών του Δημοσίου καλύφθηκε από εγχώριους επενδυτές, καθώς και με δανεισμό από την αλλοδαπή, ενώ περιορίστηκαν οι δανειακές υποχρεώσεις του Δημοσίου προς τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Διευκρινίζεται ότι στον εξωτερικό δανεισμό δεν περιλαμβάνονται τα ομόλογα σε ευρώ τα οποία εκδόθηκαν στο εσωτερικό αλλά διακρατούνται από κατοίκους εξωτερικού.

¹ Διευκρινίζεται ότι οι επιπτώσεις από την αύξηση των επιτοκίων στις δαπάνες για τόκους θα γίνουν εμφανείς από το 2007 και μετά.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατ.ευρώ)						
	2004		2005		2006	
	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή
Έντοκα γραμμάτια και ομολογιακοί τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου	16.829	107,8	15.325	106,2	11.342	108,4
Μεταβολή υπολοίπων λογαριασμών κεντρικής κυβέρνησης στο πιστωτικό σύστημα	-901	-5,8	-1.224	-8,5	-1.145	-10,9
Εξωτερικός δανεισμός	-323	-2,1	323	2,2	270	2,6
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	15.605	100,0	14.424	100,0	10.467	100

4.3 Δημόσιο χρέος

Η σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή που επιτεύχθηκε το 2006 αντανακλάται και στην εξέλιξη του δημοσίου χρέους, καθώς ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μειώθηκε 2,9 μονάδες και περιορίστηκε στο 104,6% έναντι 107,5% το 2005. Στη μείωση αυτή συνέβαλαν η περιοριστική πολιτική, που είχε ως αποτέλεσμα τη μεταστροφή του πρωτογενούς ελλείμματος ύψους 0,4% το 2005 σε πρωτογενές πλεόνασμα 2% το 2006 και αφετέρου η συνδυασμένη επίδραση του υψηλού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και των χαμηλών επιτοκίων. Παρά τη σημαντική αυτή μείωση, το χρέος παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα και αποτελεί μια από τις σημαντικότερες πηγές ανισορροπίας.

Συγκεκριμένα, τα τελευταία δεκατέσσερα χρόνια το χρέος παραμένει κατά μέσο όρο 109% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, παρά τις ευνοϊκές συνθήκες για τη μείωση του που επικράτησαν από τα μέσα της δεκαετίας του '90 έως το 2006.

Εκτιμάται ότι τα προσεχή έτη ο λόγος του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν θα συνεχίσει την καθοδική του πορεία, υπάρχουν όμως και σημαντικές αβεβαιότητες. Πρώτον, σύμφωνα με το ΕΠΣΑ 2006-2009, τα πρωτογενή πλεονάσματα που προβλέπονται έως και το 2009 δεν επαρκούν για μείωση του χρέους στο 60% έως το 2015. Δεύτερον, η σημαντική άνοδος των επιτοκίων τους τελευταίους 15 μήνες και η πιθανότητα ανόδου τους, δημιουργεί κινδύνους και αβεβαιότητα που συνεπάγεται το υψηλό δημόσιο χρέος.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατομμύρια ευρώ)			
ΕΤΗ	2004	2005	2006
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.839	1.346	1.108
τίτλοι	2.568	1.156	943
δάνεια	271	190	165
Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις	179.342	192.757	202.498
τίτλοι	156.969	170.863	180.968
δάνεια	22.373	21.894	21.530
Κέρματα	521	563	612
Σύνολο	182.702	194.666	204.218
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	110,5	107,5	104,6
Εσωτερικό χρέος	180.199	191.919	202.162
(από το οποίο: προς την Τράπεζα της Ελλάδος)	8.488	8.025	7.989
Εξωτερικό χρέος	2.503	2.747	2.056

Τέλος, οι υψηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης που επικράτησαν την τελευταία δεκαετία δεν είναι δεδομένο ότι θα διατηρηθούν. Για τους λόγους αυτούς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η Ελλάδα και η Πορτογαλία θα πρέπει να προσέξουν ιδιαίτερα σε ότι αφορά τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών τους.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι είναι επιτακτική ανάγκη να δημιουργηθούν μεγαλύτερα πρωτογενή πλεονάσματα στον προϋπολογισμό και να επιταχυνθεί ο ρυθμός αποκλιμάκωσης του χρέους.

Στο τέλος του 2006 το 89,1% του χρέους αποτελούνταν από διαπραγματεύσιμους τίτλους, ως επί το πλείστον μεσομακροπρόθεσμα ομόλογα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2007

5.1 ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση αυξήθηκε σε 2,8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2007, έναντι 2,6% το 2006 και στόχου για έλλειμμα 2,2%. Η διαμόρφωση του ελλείμματος επηρεάστηκε και από μια σειρά έκτακτων γεγονότων.

Η διεύρυνση του ελλείμματος εντοπίζεται κυρίως στην κεντρική κυβέρνηση, το έλλειμμα της οποίας αυξήθηκε σε σχέση με το 2006 κατά 0,4 και διαμορφώθηκε στο 4,3%. Αντίθετα, το ενοποιημένο πλεόνασμα των ασφαλιστικών οργανισμών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυξήθηκε από 1,3% το 2006 σε 1,4 το 2007 του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Ειδικότερα, το έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης σε δημοσιονομική βάση αυξήθηκε από 3,8% το 2006 σε 4,6% το 2007. Το ταμειακό έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης, όπως προκύπτει από την κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών του Δημοσίου και του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) αυξήθηκε από 4,9% το 2006 σε 5,9% το 2007. Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία της κεντρικής κυβέρνησης σε δημοσιονομική και ταμειακή βάση είναι συγκρίσιμα μόνο με τα μεγέθη της κεντρικής κυβέρνησης σε εθνικολογιστική βάση. Τα στοιχεία της γενικής κυβέρνησης περιλαμβάνουν επιπλέον τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ).

ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Ως ποσοστό % του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος)			
ΕΤΗ	2005	2006	2007
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (στοιχεία εθν.λογαριασμών)	5,1	2,6	2,8
Κεντρική κυβέρνηση	6,1	3,8	4,6
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης	0,9	1,3	1,4
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (δημοσιονομικά στοιχεία)	5,7	3,8	4,9
Έλλειμμα κεντρικής κυβέρνησης (ταμειακά στοιχεία)	7,3	4,9	5,9

5.2 Δανειακές ανάγκες κεντρικής κυβέρνησης

Η προαναφερθείσα αύξηση του ταμειακού ελλείμματος εντοπίζεται στον τακτικό προϋπολογισμό και στο λογαριασμό εισοδηματικής ενίσχυσης των αγροτών (ΟΠΕΚΕΠΕ). Η διεύρυνση του ελλείμματος του τακτικού προϋπολογισμού οφείλεται κυρίως στην υπέρβαση των πρωτογενών δαπανών, ενώ του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων οφείλεται στην καταβολή του συνολικού ποσού της ενιαίας ενίσχυσης στους αγρότες κατά την έναρξη της περιόδου πληρωμών (Δεκέμβριος 2007). Αντίθετα, σημαντικά μειώθηκε το έλλειμμα του προϋπολογισμού δημόσιων επενδύσεων, λόγω είσπραξης μη προϋπολογισμένων εσόδων ύψους 982 εκατομμύρια ευρώ από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΒΑΣΗ (εκατομμύρια ευρώ)			
	2005	2006	2007
1.Κεντρική κυβέρνηση	14.424	10.467	13.592
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	7,3	4,9	5,9
Κρατικός προϋπολογισμός	14.793	11500	12.432
(Τακτικός προϋπολογισμός)	10.033	7.020	8.512
(Προϋπολογισμός δη μόσιων επενδύσεων)	4.760	4.480	3.920
ΟΠΕΚΕΠΕ	369	1.033	1.160

Η χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών του Δημοσίου υλοποιήθηκε σε ένα περιβάλλον το οποίο, ιδιαίτερα το δεύτερο εξάμηνο του έτους, χαρακτηρίζονταν από τη διεθνή χρηματοπιστωτική αναταραχή και τις πιέσεις στα επιτόκια. Το μεσοσταθμικό επιτόκιο των δανείων του Ελληνικού Δημοσίου που συνήφθησαν το 2007 αυξήθηκε στο 4,4%, έναντι 3,8% το 2006. Επίσης, η διεθνής αναταραχή οδήγησε σε επανεκτίμηση των κινδύνων ακόμη και για χώρες της ζώνης του ευρώ. Για το λόγο αυτό, η διαφορά αποδόσεων μεταξύ των κρατικών ομολόγων πολλών ευρωπαϊκών χωρών και των γερμανικών κρατικών ομολόγων διευρύνθηκε σημαντικά. Στις συνθήκες αυτές, η διαφορά αποδόσεων μεταξύ του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου και του αντίστοιχου γερμανικού αυξήθηκε από είκοσι επτά μο. άδες στο τέλος του 2006 σε είκοσι εννιά στο τέλος του 2007.

Η χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών του Δημοσίου καλύφθηκε σε μεγάλο βαθμό με την έκδοση μεσομακροπρόθεσμων ομολόγων στην εσωτερική αγορά. Επίσης, στην κάλυψη των δανειακών αναγκών συνέβαλαν σε μικρό βαθμό και τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Αντίθετα, μειώθηκαν σημαντικά οι υποχρεώσεις του Δημοσίου προς το εξωτερικό.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατ.ευρώ)						
	2005		2006		2007	
	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή	Ποσά	Εκατοστιαία συμμετοχή
Έντοκα γραμμάτια και ομολογιακοί τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου	15.325	106,2	11.342	108,4	15.310	112,6
Μεταβολή υπολοίπων λογαριασμών κεντρικής κυβέρνησης στο πιστωτικό σύστημα	-1.224	-8,5	-1.145	-10,9	418	3,1
Εξωτερικός δανεισμός	323	2,2	270	2,6	-2.136	-15,7
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ	14.424	100,0	10.467	100	13.592	100

5.3 Δημόσιο χρέος

Μετά την αναθεώρηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, το ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε στο τέλος του 2007 σε 94,5%, έναντι 95,3% το 2006. Σε σχέση με το 2006, η μείωση το 2007 ήταν 0,8, ενώ το 2006 το χρέος είχε μειωθεί κατά 2,9 μονάδες. Η εξέλιξη αυτή μεταξύ άλλων αντανακλά τη μείωση του πρωτογενούς πλεονάσματος της γενικής κυβέρνησης από 1,4% το 2006 σε 1,2% το 2007.

Το τελευταίο διάστημα οι συνθήκες που ευνοούν τη μείωση του χρέους έχουν εξασθενήσει. Συγκεκριμένα, η άνοδος του μέσου επιτοκίου νέου δανεισμού του Δημοσίου από 3,8 το 2006 σε 4,4% το 2007, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, ενισχύει την δυναμική του λόγου του χρέους προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και καθιστά δυσχερέστερη την ταχεία μείωση του χρέους.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (Σε εκατομμύρια ευρώ)			
ΕΤΗ	2005	2006	2007
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.346	1.108	100
τίτλοι	1.156	943	57
δάνεια	190	165	43
Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις	192.757	202.298	215.588
τίτλοι	170.863	180.968	196.226
δάνεια	21.894	21.330	19.362
Κέρματα και καταθέσεις	563	612	674
Σύνολο	194.666	204.018	216.362
% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	98,0	95,3	94,5
Εσωτερικό χρέος	191.919	201.962	214.404
(από το οποίο: προς την Τράπεζα της Ελλάδος)	7.988	7.991	7.520
Εξωτερικό χρέος	2.747	2.056	1.916

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

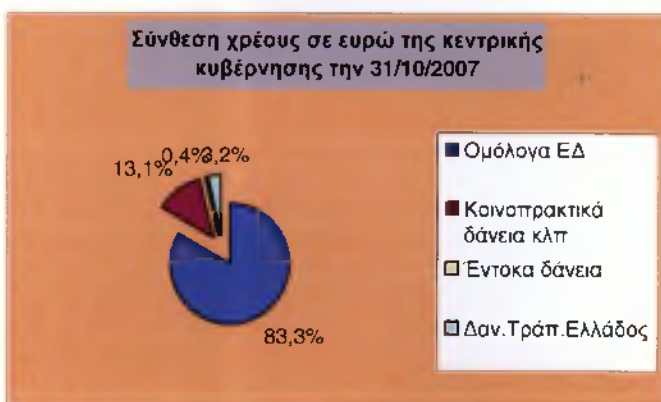
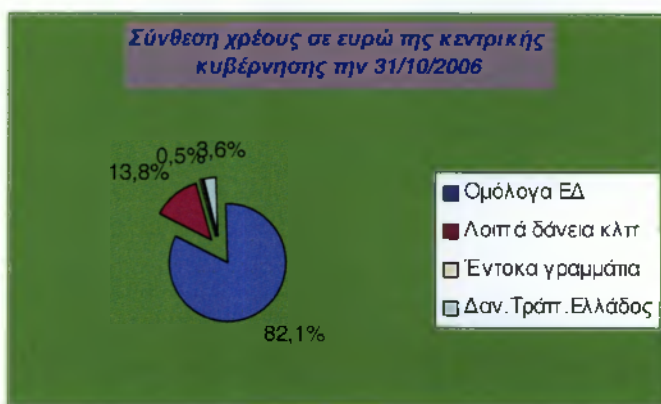
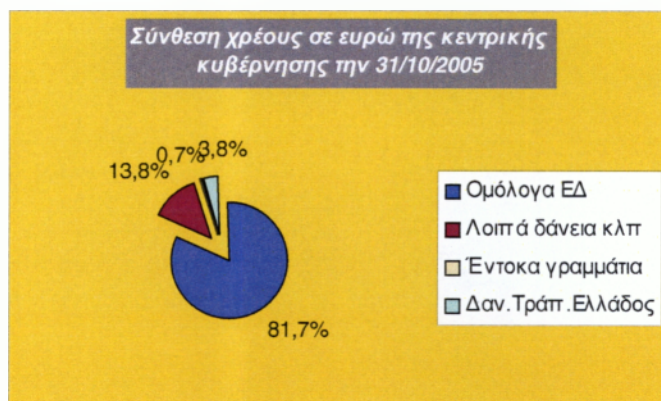
Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΣΕ ΕΥΡΩ

6.1 ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Η αύξηση του χρέους της κεντρικής κυβέρνησης από 31/12/2006 μέχρι 31/12/2007 ανήλθε σε 12.392 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η αντίστοιχη αύξηση από 31/12/2008 προβλέπεται να φθάσει τα 11.668 εκατομμύρια ευρώ. Οι αυξήσεις αυτές οφείλονται, κυρίως στην κάλυψη του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού, στην εξόφληση υποχρεώσεων προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και στους ΟΤΑ, στην υλοποίηση των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, καθώς και έκτακτη απόδοση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εξέλιξη δημοσίου χρέους (σε εκατ. ευρώ)				
	2006	2007	2008	Διαφορά 2008-2007
1. Δανειακές επιβαρύνσεις		12.855	13.148	293
Ελλείμμα κεντρικής κυβέρνησης		9.387	8.306	1.081
Χρηματοδότηση εξοπλιστικών προγραμμάτων κ.λπ.		1.700	1.800	100
Χρεολύσια και υποχρεώσεις τρίτων		193	29	164
Εξόφληση υποχρεώσεων προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και ΟΤΑ		465	3.013	2.548
Έκτακτη απόδοση στην ΕΕ		1.110	0	1.110
2. Αποκρατικοποιήσεις, κεφαλαιακές συναλλαγές		1.397	1590	193
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων		1600	1600	0
Πληρωμές εγγυήσεων		65	10	55
Αγορά μετοχών και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου τραπεζών κ.λπ.		138	0	138
3. Μεταβολή χρέους από χρηματοπιστωτικές πράξεις		934	110	824
Προσαρμογές στο άρτιο, λοιπές προσαρμογές		934	110	824
4. Αύξηση χρέους (1+2+3)		12.392	11.688	724
5. Χρέος κεντρικής κυβέρνησης	226.218	238.610	250.278	11.688
Χρέος κεντρικής κυβέρνησης ως % ΑΕΠ (5:8)	105,7%	104,0%	102,0%	2,0%
6. Ενδοκυβερνητικό χρέος, χρέος ΟΤΑ-ΟΚΑ- Δημ.Οργαν, κέρματα	22000	24.329	26.953	2.624
7 Χρέος γενικής κυβέρνησης	204.018	214.281	223.325	9.044
Χρέος γενικής κυβέρνησης ως % ΑΕΠ (7:8)	95,3%	93,40%	91,0%	2,4%
8. ΑΕΠ	213.985	229.392	245.449	

6.2 Σύνθεση του χρέους σε ευρώ

ΜΕΡΟΣ II

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 2003-2007

7.1 Εκτιμήσεις έτους 2004

Τα στοιχεία των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (ΕΕ,ΙΚΑ,ΟΑΕΔ,ΟΓΑ,ΟΕΚ και ΝΑΤ-ΚΑΑΝ), όσον αφορά τα βασικά μεγέθη παρουσιάζονται στον πίνακα. Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2004(προσωρινά στοιχεία) σε σύγκριση με το 2003 παρουσιάζει σημαντική χειροτέρευση. Αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες του ΙΚΑ, του ΟΓΑ και του ΟΑΕΔ για συντάξεις, ΕΚΑΣ και προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας. Το έλλειμμα των ανωτέρω οργανισμών εκτιμάται ότι θα ανέλθει το 2004 σε 3,47% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος έναντι 2,56% το 2003.

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (σε εκατ.ευρώ)					
	Απολογισμός 2003	Εκτιμήσεις		Προϋπολογισμός	
		2004	% 04/03	2005	% 05/04
I.Ανάγκες σε κεφάλαια					
1. Πρωτογενές αποτέλεσμα % ΑΕΠ	3.892,41	5.677,21	45,85	5.965,25	5,07
	2,54	3,45		3,38	
2. Οικονομικό αποτέλεσμα % ΑΕΠ	3.918,95	5.697,83	45,39	5985,95	5,06
	2,56	3,47		3,39	
3.Επενδύσεις	219,67	318,4	44,94	510,66	60,38
4. Λοιπές ανάγκες	76,26	100,00	31,13	140,00	40,00
Σύνολο αναγκών(2+3+4)	4.214,88	6.116,23	45,11	6,636,61	8,51
II.Πηγές χρηματοδότησης					
5. Επιχορηγήσεις Τακτικού προϋπολογισμού ΠΔΕ-ΕΕ κλπ.	4.387,87	5.334,44	21,57	6.340,26	18,86
	4.124,43	4.981,24	20,77	5.987,04	20,19
	263,44	353,2	34,07	353,22	0,01
6. Αποσβέσεις	1,5	2,38	58,67	2,39	0,42
7. Ειδικοί πόροι	446,06	731,97	64,1	775,55	5,95
Σύνολο πηγών χρηματοδότησης(5+6+7)	4.835,43	6.068,79	25,51	7.118,20	17,29
III.Δημοσιονομικός δανεισμός (I-II)	620,55	47,44		481,59	
% ΑΕΠ	0,41	0,03		0,27	
8. Κεφάλαιο κινήσεως	479,23	781,97	63,17	850,55	8,77
IV. Καθαρός δανεισμός (III+8)	141,32	829,41		368,96	55,52
% ΑΕΠ	0,09	0,50		0,21	
9. Χρεωλ.+Εξόφλ.Πιστώσ.-Νέες πιστώσεις					
V. Ακαθάριστος δανεισμός (IV+8)	141,32	829,41		368,96	55,52
% ΑΕΠ	0,09	0,50		0,21	

Ο δημοσιονομικός δανεισμός των φορέων αυτών το 2004 εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 47,44 εκατομμύρια ευρώ ή 0,03% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και ο ακαθάριστος δανεισμός θα διαμορφωθεί σε 829,41 εκατομμύρια ευρώ ή 0,50%.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2005

Ο καθαρός δανεισμός το 2005 προβλέπεται να ανέλθει στα 368,96 εκατομμύρια ευρώ, με ποσοστό 0,21% , δηλαδή σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από το 2004.

Οικονομικό αποτέλεσμα και επενδύσεις κατά οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας (σε εκατομμύρια ευρώ)						
ΟΚΑΠ	Οικονομικό αποτέλεσμα			Επενδύσεις		
	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	13,00	8,62	8,52	6,91	8,21	16,9
ΟΓΑ	1.748,93	1.882,28	2.157,60	75,77	105,41	105,41
NAT-ΚΑΑΝ	646,79	786,04	880,4	0,94	3,49	3,32
ΟΑΕΔ	23,94	357,88	352,03	9,57	30	40
ΟΕΚ	1.867,20	3.084,93	3.852,28	0,39	71,29	50,03
ΟΕΕ	354,91	421,92	1.264,88	126,09	100	295
Σύνολο	3.918,95	5.697,83	5.985,95	219,67	318,4	510,66

**Δανειακές ανάγκες οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας
κατά οργανισμό και πηγές χρηματοδότησης
(σε εκατομμύρια ευρώ)**

Απολογιστικά 2003

ΟΚΑΠ	Άνοιγμα εκμετάλλευσης			Άνοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (8)	Λοιποί πόροι (9)	Δανειακές ανάγκες (10)=(3)+(7)+ (8)+(9)
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχορηγ. Τακτικού Προϋπολογισμού(2)	Άνοιγμα εκμ/σης (3)=(1)+(2)	Επενδύσεις(4)	ΠΔΕ ΕΤΠΑ (5)	Αποσβ (6)	Άνοιγμα επενδύσ. (7)=(4)+(5)+(6)		
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	13,00		13,00	6,91	4,65	1,32	9,06		22,06
ΙΚΑ	1.748,93	1.678,80	70,13	75,77			75,77		115,90
NAT-ΚΑΑΝ	646,79	575,00	71,79	0,94			0,94		72,73
ΟΑΕΔ	23,94	70,63	46,69	9,57	248,79		239,22	446,06	731,97
ΟΓΑ	1.867,20	1.800,00	67,20	0,39		0,18	0,21		67,41
ΟΕΚ	354,91		354,91	126,09			126,09	76,26	152,56
Σύνολο	3.918,95	4.124,43	205,48	219,67	263,44	1,50	45,27	76,26	446,06

Εκτιμήσεις 2004

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	8,62		8,62	8,21	23,20	2,20	17,19		8,57
ΙΚΑ	1.882,28	1.857,88	24,40	105,41			105,41		129,81
NAT-ΚΑΑΝ	786,04	661,00	125,04	3,49			3,49		128,53
ΟΑΕΔ	357,88	92,36	265,52	30,00	330,00		300,00	731,97	766,45
ΟΓΑ	3.084,93	2.370,00	714,93	71,29		0,18	71,11		786,04
ΟΕΚ	421,92		421,92	100,00			100,00	100,00	221,92
Σύνολο	5.697,83	4.981,24	716,59	318,40	353,20	2,38	37,18	100,00	731,97

Στόχοι 2005

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	8,52		8,52	16,90	23,22	2,20	8,52		
ΙΚΑ	2.157,60	2.051,44	106,16	105,41			105,41		211,57
NAT-ΚΑΑΝ	880,40	750,00	130,40	3,32			3,32		133,72
ΟΑΕΔ	352,03	95,60	256,43	40,00	330,00		290,00	775,55	809,12
ΟΓΑ	3.852,28	3.090,00	762,28	50,03		0,19	49,84		812,12
ΟΕΚ	1.264,88		1.264,88	295,00			295,00	140,00	829,88
Σύνολο	5.985,95	5.987,04	1,09	510,66	353,22	2,39	155,05	140,00	775,55

7.2 Εκτιμήσεις έτους 2005

Τα στοιχεία των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (ΟΕΕ,ΙΚΑ,ΟΑΕΔ,ΟΓΑ,ΟΕΚ και ΝΑΤ-ΚΑΑΝ), όσον αφορά τα βασικά μεγέθη όπου παρουσιάζονται στον πίνακα. Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2005(προσωρινά στοιχεία) σε σύγκριση με το 2004 δείχνει αύξηση του ελλείμματος. Αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες του ΙΚΑ, του ΟΓΑ και του ΟΑΕΔ για συντάξεις, ΕΚΑΣ και προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας. Το έλλειμμα των ανωτέρω οργανισμών εκτιμάται ότι θα ανέλθει το 2005 σε 3,44% έναντι 3,08% το 2004.

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (σε εκατ.ευρώ)					
	Απολογισμός 2004	Εκτιμήσεις		Προϋπολογισμός	
		2005	% 05/04	2006	% 06/05
I.Ανάγκες σε κεφάλαια					
1. Πρωτογενές αποτέλεσμα % ΑΕΠ	5.456,79 3,08	6.184,45 3,43	13,33	6.532,78 3,38	5,63
2. Οικονομικό αποτέλεσμα % ΑΕΠ	5.475,88 3,08	6.200,00 3,44	13,24	6.534,20	5,37
3.Επενδύσεις	424,35	582,10	37,17	5	3,03
4. Λοιπές ανάγκες	510,00	600,00	17,65	696,50	16,08
Σύνολο αναγκών(2+3+4)	6.410,23	7.383,05	15,18	7.830,44	6,06
II.Πηγές χρηματοδότησης					
5. Επιχορηγήσεις Τακτικού προϋπολογισμού ΠΔΕ-ΕΕ κλπ.	5.299,72 5.087,84 211,88	6.167,69 5.814,47 353,22	16,38 14,28 66,71	6.596,72 6.221,90 374,82	6,96 7,01 6,12
6. Αποσβέσεις	1,89	2,42	28,04	2,45	1,24
7. Ειδικοί πόροι	510,00	600,00	17,65	696,50	16,08
Σύνολο πηγών χρηματοδότησης(5+6+7)	5.811,61	6.770,11	16,49	7.295,67	7,76
III.Δημοσιονομικός δανεισμός (I-II)	598,62	612,94	2,39	534,77	12,75
% ΑΕΠ	0,36	0,34		0,28	
8. Κεφάλαιο κινήσεως					
IV. Καθαρός δανεισμός (III+8)	598,62	612,94	2,39	534,77	12,75
% ΑΕΠ	0,36	0,34		0,28	
9. Χρεωλ.+Εξόφλ.Πιστώσ-Νέες πιστώσεις		131,94		167,28	26,78
V. Ακαθάριστος δανεισμός (IV+8)	598,62	744,88	24,43	702,05	5,75
% ΑΕΠ	0,36	0,41		0,36	

Ο δημοσιονομικός δανεισμός των ανωτέρω φορέων το 2005 εκτιμάται ότι θα φτάσει σε 612,94 ή 0,34% και ο ακαθάριστος δανεισμός θα διαμορφωθεί σε 744,88 ή 0,41%.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2006

Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2006 σε σύγκριση με το έτος 2005 δείχνει οριακή μείωση του ελλείμματος ως ποσοστό. Το έλλειμμα των ανωτέρω οργανισμών προβλέπεται ότι θα ανέλθει το 2006 σε 3,38% έναντι 3,44% το 2005.

Ο δημοσιονομικός δανεισμός το 2006 προβλέπεται να ανέλθει στα 534,77 ή 0,28%, δηλαδή σε χαμηλότερα επίπεδα από το 2005, και ο ακαθάριστος δανεισμός εκτιμάται ότι θα φτάσει στα 702,05 ή 0,36.

Οικονομικό αποτέλεσμα και επενδύσεις κατά οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας (σε εκατομμύρια ευρώ)						
ΟΚΑΠ	Οικονομικό αποτέλεσμα			Επενδύσεις		
	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	5,32	8,48	5,90	6,64	16,94	21,12
ΟΓΑ	2.259,97	2.080,87	2.375,63	69,80	81,50	102,00
ΝΑΤ-ΚΑΑΝ	855,95	952,05	962,62	0,81	2,69	3,02
ΟΑΕΔ	276,27	372,60	398,90	6,46	40,00	40,00
ΟΕΚ	2.429,51	3.144,45	3.189,15	0,14	83,47	35,60
ΟΕΕ	340,50	357,50	398,00	340,50	357,50	398,00
Σύνολο	5.475,88	6.200,95	6.534,20	424,35	582,10	599,74

**Δανειακές ανάγκες οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας
κατά οργανισμό και πηγές χρηματοδότησης
(σε εκατομμύρια ευρώ)**

Απολογιστικά 2004

ΟΚΑΠ	Άνοιγμα εκμετάλλευσης			Άνοιγμα επενδύσεων				Λοιπές ανάγκες (8)	Λοιποί πόροι (9)	Δανειακές ανάγκες (10)=(3)+(7)+ (8)+(9)
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχορηγ. Τακτικού Προϋπολογισμού(2)	Άνοιγμα εκμ/σης (3)=(1)+(2)	Επενδύσεις(4)	ΠΔΕ ΕΤΠΑ (5)	Αποσβ (6)	Άνοιγμα επενδύσ. (7)=(4)+(5)+(6)			
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	5,32		5,32	6,64		1,32	5,32			
ΙΚΑ	2.259,97	1.884,37	375,60	69,80			69,80			445,40
NAT-KAAN	855,95	733,00	122,95	0,81			0,81			123,76
ΟΑΕΔ	276,27	70,47	205,80	6,46	211,88	0,38	205,80			
ΟΓΑ	2.429,51	2.400,00	29,51	0,14		0,19	0,05			29,46
ΟΕΚ	340,50		340,50	340,50			340,50	510,00	510,00	
Σύνολο	5.475,88	5.087,84	388,04	424,35	211,88	1,89	210,58	510,00	510,00	598,62

Εκτιμήσεις 2005

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	8,48		8,48	16,94	23,22	2,20	8,48			
ΙΚΑ	2.080,87	2.051,87	29,00	81,50			81,50			110,50
NAT-KAAN	952,05	790,00	162,05	2,69			2,69			164,74
ΟΑΕΔ	372,60	82,60	290,00	40,00	330,00		290,00			
ΟΓΑ	3.144,45	2.890,00	254,45	83,47		0,22	83,25			337,70
ΟΕΚ	357,50		357,50	357,50			357,50	600,00	600,00	
Σύνολο	6.200,95	5.814,47	386,48	582,10	353,22	2,42	226,26	600,00	600,00	612,94

Στόχοι 2006

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	5,90		5,90	21,12	24,82	2,20	5,90			
ΙΚΑ	2.375,63	2.180,00	195,63	102,00			102,00			297,63
NAT-KAAN	962,62	853,00	109,62	3,02			3,02			112,64
ΟΑΕΔ	398,90	88,90	310,00	40,00	350,00		310,00			
ΟΓΑ	3.189,15	3.100,00	89,15	35,60		0,25	35,35			124,50
ΟΕΚ	398,00		398,00	398,00			398,00	696,50	696,50	
Σύνολο	6.534,20	6.221,90	312,30	599,74	374,82	2,45	222,47	696,50	696,50	534,77

7.3 Εκτίμηση έτους 2006

Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2006 σε σύγκριση με το 2005 δείχνει αύξηση του ελλείμματος. Το έλλειμμα αυτό προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 1.035,64 εκατομμύρια ευρώ από 5.541,64 το 2005, σε 6.577,28 το 2006. Ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος προβλέπεται ότι το 2006 θα ανέβει σε 3,37% έναντι 3,06% το 2005.. Η αύξηση του ελλείμματος προήλθε από τις αυξημένες δαπάνες του ΟΓΑ, NAT-KAAN, ΟΕΚ και ΟΑΕΔ για συντάξεις, την καταβολή του ΕΚΑΣ, τη χορήγηση δανείων για στέγαση και τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων καταπολέμησης της ανεργίας.

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (σε εκατ.ευρώ)					
	Απολογισμός 2005	Εκτιμήσεις		Προϋπολογισμός	
		2006	% 06/05	2007	% 07/06
I.Ανάγκες σε κεφάλαια	5.971,82	7.033,16	17,7	8.086,06	14,97
% ΑΕΠ	3,30	3,61		3,87	
1. Οικονομικό αποτέλεσμα	5.541,84	6.577,28	18,69	7.474,04	13,63
% ΑΕΠ	3,06	3,37		3,58	
2.Επενδύσεις	298,24	288,60	-3,23	612,02	112,07
3. Χρεολύσια	131,94	167,28	26,76		100,00
4.Κεφάλαιο κίνησης	-	-	-		
II.Πηγές χρηματοδότησης	6.095,67	6.519,20	6,95	7.466,17	14,51
% ΑΕΠ	3,37	3,34		3,58	
5. Επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό (α+β+γ)	6.095,12	6.516,42	6,95	7.462,37	14,52
% ΑΕΠ	3,37	3,34		3,57	
α. Τακτ.Π	5.923,03	6.217,60	6,91	7.169,90	15,32
β. ΠΔΕ	167,00	274,00	64,07	271,00	-1,09
γ. Λοιπές	5,09	24,82	387,02	21,47	-13,5
6. Αποσβέσεις	0,55	2,78	405,45	2,80	0,72
III. Ακαθάριστος δανεισμός (I+II)	-123,85	513,96		620,89	20,31
% ΑΕΠ	-0,07	0,26		0,30	
IV. Καθαρός δανεισμός (III-3)	-255,79	346,68		620,89	79,1
% ΑΕΠ	-0,14	0,18		0,30	
III. Δημοσιονομικός δανεισμός (IV-4)	-255,79	346,68		620,89	79,10
% ΑΕΠ	-0,14	0,18		0,30	

Στα χρεολύσια παρατηρείται αύξηση κατά 26,78% λόγω εξόφλησης δανείου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Ο ακαθάριστος δανεισμός εκτιμάται ότι θα ανέλθει το 2006 σε 513,96 ή 0,26%, ενώ ο καθαρός όσο και ο δημοσιονομικός δανεισμός διαμορφώνονται σε 346,68 ή 0,18%.

Ο ακαθάριστος δανεισμός εκτιμάται ότι θα ανέλθει το 2006 σε 513,96 εκατομμύρια ευρώ ή 0,26% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ενώ ο καθαρός και ο δημοσιονομικός δανεισμός διαμορφώνονται σε 346,68 εκατομμύρια ευρώ ή 0,18%. Ο καθαρός και ο δημοσιονομικός δανεισμός ταυτίζονται διότι δεν υπάρχουν στους προϋπολογισμούς των φορέων το οικονομικό μέγεθος «κεφάλαιο κίνησης».

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2007

Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2007 σε σύγκριση με το 2006 αναμένεται εμφανίσει αύξηση του ελλείμματος κατά 896,76 εκατομμύρια ευρώ (6.577,28 το 2006 σε 7.474,04 το 2007). Ως ποσοστό σε 3,58% το 2007 έναντι 3,37% το 2006. Όπως και το 2006, η αύξηση του ελλείμματος οφείλεται στις

αυξημένες δαπάνες για συντάξεις, το ΕΚΑΣ, τη χορήγηση δανείων για τη στέγαση και τα προγράμματα καταπολέμησης ανεργίας. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ο μόνος οργανισμός με δανεισμό το προηγούμενο διάστημα, εξόφλησε μέσα στο 2006, το δάνειο που είχε συνάψει και έτσι δεν παρουσιάζεται για το 2007 το οικονομικό μέγεθος "χρεολυσία". Ο ακαθάριστος δανεισμός το 2007 θα φτάσει σε 620,89 εκατομμύρια ευρώ ή 0,30%.

Οικονομικό αποτέλεσμα και επενδύσεις κατά οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας (σε εκατομμύρια ευρώ)						
ΟΚΑΠ	Οικονομικό αποτέλεσμα			Επενδύσεις		
	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	2.044,67	2.199,78	2.434,76	79,97	91,39	87,8
ΟΓΑ	2.695,78	3.137,13	3.844,05	44,87	16,1	22,55
ΝΑΤ-ΚΑΑΝ	737,77	990,9	1.050,95	1,66	2,92	3
ΟΑΕΔ	316,66	398,9	569,28	40	40	50
ΟΕΚ	239,56	119	434	122,63	119	434
ΟΕΕ	13,68	0,43	9	9,11	19,19	14,67
Σύνολο	5.541,64	6.577,28	7.474,04	298,64	288,6	612,02

7.4 Εκτιμήσεις 2007

Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2007, σε σύγκριση με το 2006 δείχνει αύξηση του ελλείμματος των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Αυτή προήλθε κυρίως λόγω των αυξημένων δαπανών του ΙΚΑ, του ΟΓΑ και του ΟΑΕΔ για συντάξεις, ΕΚΑΣ και προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας. Το έλλειμμα αυτό προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 931,18 εκατομμύρια ευρώ δηλαδή από 6.643,48 ή 3,10% το 2006, σε 7.754,66 ή 3,30% για το 2007.

ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (σε εκατ.ευρώ)					
	Απολογισμός 2006	Εκτιμήσεις		Προϋπολογισμός	
		2007	% 07/06	2008	% 08/07
I.Ανάγκες σε κεφάλαια	7.091,93	8.076,29		9.347,70	15,74
% ΑΕΠ	3,31	3,52		3,81	
1. Οικονομικό αποτέλεσμα	-6.643,48	-7.574,86	14,02	-8.571,88	13,14
% ΑΕΠ	-3,10	-3,30		-3,49	
2.Επενδύσεις	170,63	240,20	40,77	451,38	87,92
3. Χρεολυσία	167,27				
4.Κεφάλαιο κίνησης	110,55	162,00	46,54	210,00	29,63
5.Λοιπές ανάγκες		99,43		114,44	15,10
II.Πηγές χρηματοδότησης	6.570,96	7.473,35	13,73	8.930,37	19,5
% ΑΕΠ	3,07	3,26		3,64	
6. Επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό (α+β+γ)	6.568,43	7.470,47	13,73	8.927,47	19,5
% ΑΕΠ	3,07	3,26		3,64	
α. Τακτ.Π	6.286,40	7.192,00	14,41	8.630,00	19,99
β.ΠΔΕ	274,00	257,00	-6,20	276,00	7,39
γ. Λοιπές	8,03	21,47	167,37	21,47	
7. Αποσβέσεις	2,53	2,88	13,83	2,90	0,69
III. Ακαθάριστος δανεισμός (I+II)	520,97	602,94	15,73	417,33	-30,78
% ΑΕΠ	0,24	0,26		0,17	
IV. Καθαρός δανεισμός (III-3)	353,70	602,94	70,47	417,33	-30,78
% ΑΕΠ	0,17	0,26		0,17	
III.Δημοσιονομικός δανεισμός (IV-4)	243,15	440,94	81,34	207,33	-52,98
% ΑΕΠ	0,11	0,19		0,08	

Το μέγεθος «χρεολυσία» δεν απαντάται το 2007 λόγω της εξόφλησης του δανείου που είχε συνάψει το ΙΚΑ. Ο ακαθάριστος δανεισμός, όπως και ο καθαρός δανεισμός εκτιμάται ότι θα φτάσει το 2007 σε 602,94 εκατομμύρια ευρώ ή 0,26, ενώ ο δημοσιονομικός δανεισμός διαμορφώνεται σε 440,94 ή 0,19%.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2008

Όπως και το 2007, οι αυξημένες δαπάνες για συντάξεις, το ΕΚΑΣ, τη χορήγηση δανείων για τη στέγαση και τα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του ελλείμματος των παραπάνω ΟΚΑΠ. Το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους 2008 σε σύγκριση με το έτος 2007 αναμένεται να εμφανίσει αύξηση του ελλείμματος κατά 997,22 εκατομμύρια ευρώ.

Οι ανάγκες σε κεφάλαια προβλέπονται να ανέλθουν το 2008 σε 9.347,70 εκατομμύρια ευρώ (αύξηση 1.271,41 ευρώ σε σχέση με το 2007).

Ο ακαθάριστος δανεισμός, όσο και ο καθαρός δανεισμός προβλέπεται ότι θα ανέλθουν το 2008 σε 417,33 ή 0,17%, ενώ ο δημοσιονομικός δανεισμός σε 207,33 ή 0,88% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

ΟΚΑΠ	Οικονομικό αποτέλεσμα			Επενδύσεις		
	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι	Απολογισμός	Εκτίμηση	Στόχοι
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	2.304,60	2.478,75	2.571,12	42,5	62	65,88
ΟΓΑ	3.211,16	3.975,45	4.773,11	0,31	22	13,39
ΝΑΤ-ΚΑΑΝ	892,03	1047,65	1.150,70	0,24	2,83	3,03
ΟΑΕΔ	301,59	344	592,8	3,63	40	40
ΟΕΚ	57,92	262,00	522,00	115,41	100	312
ΟΕΕ	8,38	8,81	6,59	8,54	13,37	17,08
Σύνολο	6.643,48	7.754,66	8.571,88	170,63	240,2	451,38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι δημόσιες επιχειρήσεις έχουν **ζωτική σημασία** για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου. Το αποτέλεσμα της λειτουργίας τους διαχέεται σε όλο το οικονομικό σύστημα, αφού επηρεάζει άμεσα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας όπως τις επενδύσεις, το **έλλειμμα** και το **δημόσιο χρέος**, την απασχόληση και το ρυθμό της οικονομικής μεγέθυνσης.

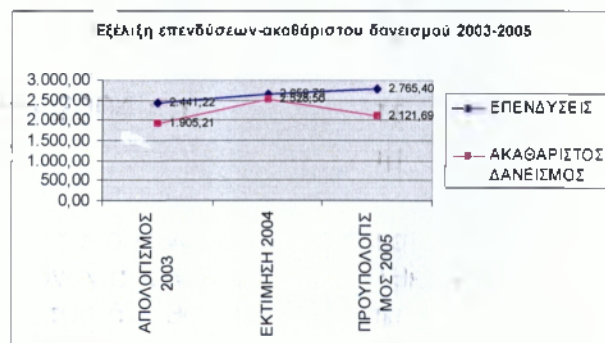
8.1 Εκτίμηση 2004 και εξέλιξη επενδύσεων- ακαθάριστου δανεισμού

Για το 2003, το οικονομικό αποτέλεσμα των σαράντα έξι δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών (ΔΕΚΟ) ανήλθε σε 353 εκατομμύρια ευρώ και για το 2004 εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει σημαντική αύξηση κατά 58% περίπου και θα ανέλθει στα 560 εκατομμύρια ευρώ. Η βελτίωση αυτή οφείλεται στην αλματώδη αύξηση της κερδοφορίας του ΟΠΑΠ, η οποία υπερκαλύπτει τη δυσμενή εξέλιξη του οικονομικού αποτελέσματος των επιχειρήσεων στους τομείς των αστικών συγκοινωνιών και των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Ειδικότερα, κατά το τρέχον έτος το σύνολο των εσόδων των ΔΕΚΟ θα ανέλθει σε 10,23% έναντι 9,94% το 2003. Η μεταβολή αυτή δεν οφείλεται σε αύξηση των τιμολογίων, αλλά συνδέεται κατά κύριο λόγο με την αυξημένη ζήτηση των υπηρεσιών του ΟΠΑΠ, καθώς και με την αύξηση του κύκλου εργασιών της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. λόγω αύξησης των τιμών του αργού πετρελαίου. Σημειώνεται ότι στο σύνολο των εσόδων έχουν περιληφθεί οι επιχορηγήσεις του τακτικού προϋπολογισμού, οι οποίες ανέρχονται σε 210 εκατομμύρια ευρώ έναντι 211 το 2003. Όσον αφορά στις δαπάνες, παρατηρείται πολύ μικρή αύξηση τους ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, καθώς φθάνουν το 9,88% το 2004 έναντι 9,71% το 2003. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη συγκράτηση των λειτουργικών δαπανών και στη μικρή αύξηση των δαπανών μισθοδοσίας παρά την επιβάρυνση λόγω της τέλεσης Ολυμπιακών Αγώνων.

Οι επενδύσεις παρουσίασαν αύξηση κατά 9% το 2004 σε σχέση με το 2003. Η αύξηση αυτή προέρχεται κυρίως από τον τομέα των μεταφορών και αντισταθμίζει τη μείωση των επενδύσεων του ΟΔΙΕ λόγω της ολοκλήρωσης της μετεγκατάστασης του ιπποδρόμου εντός του 2003, καθώς και των επενδύσεων της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε., η οποία παρουσίασε ιδιαίτερα αυξημένο μέγεθος επενδύσεων κατά το 2003, λόγω της ενσωμάτωσης των παγίων της ΠΕΤΡΟΛΑ Α.Ε.

Ο ακαθάριστος δανεισμός προέβλεπε να ανέλθει σε 2.528 εκατομμύρια ευρώ το 2004 έναντι 1.905 το 2003. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην ανάγκη χρηματοδότησης των αυξημένων επενδυτικών προγραμμάτων στους τομείς των σιδηροδρομικών μεταφορών και των αστικών συγκοινωνιών, καθώς και στις αυξημένες ανάγκες για την εξυπηρέτηση των δανειακών υποχρεώσεων.

8.1.1 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημόσιων επιχειρήσεων
Απολογιστικά 2003
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Ανοίγμα εκμετάλλευσης			Ανοίγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτελ. (1)	Επιχειρ. Τακτ.Π (2)	Ανοίγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Ανοίγμα επενδύσ (6)=4-5			
ΑΣΠΡΟΦΟΣ	0,50	0,00	0,50	0,14	0,65	0,51	0,18	0,27	1,11
ΔΕΗ	360,68	0,00	360,68	739,18	714,40	24,78	438,77	295,42	192,55
ΔΕΘ	0,92	0,00	0,92	3,51	3,29	0,22	0,00	0,27	0,87
ΔΕΠΑ	1,49	0,00	1,49	30,74	41,38	10,64	0,00	1,86	13,99
ΔΕΠΟΣ	1,09	0,00	1,09	0,40	0,03	0,36	0,72	0,01	0,01
ΔΙΑΧΟΝ ΑΒΕΕ	3,26	0,00	3,26	0,52	7,65	7,12	2,76	0,05	7,67
ΕΑΒ	0,67	0,00	0,67	19,65	6,04	13,62	0,41	21,34	8,39
ΕΑΣ ΑΕ (ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ)	77,22	0,00	77,22	9,08	8,23	0,84	4,50	38,82	38,65
ΕΘΕΛ	226,77	67,23	159,14	10,16	51,95	41,79	27,82	100,07	21,78
ΕΚΟ-ΕΛΔΑ	34,01	0,00	34,01	73,24	11,22	62,02	95,21	28,78	26,85
ΕΛΛΗΝ.ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	244,96	0,00	244,96	380,46	99,12	281,33	0,00	300,93	169,34
ΕΛΩΤ	3,26	1,95	1,31	0,96	1,20	0,24	9,00	0,96	0,11
ΕΛΤΑ	25,17	0,00	25,17	49,87	14,94	34,93	0,33	17,57	1,20
ΕΟΜΜΕΧ	12,12	9,01	3,12	18,96	1,69	17,27	0,00	35,24	14,53
ΕΟΤ	22,17	23,14	0,17	0,00	0,00	0,00	0,64	0,00	0,97
ΕΟΦ	0,75	0,00	0,75	0,11	0,00	0,11	0,00	0,00	0,00
ΕΡΤ	24,53	3,26	21,27	10,66	19,40	8,74	13,03	10,18	2,35
ΕΥΔΘ	11,09	0,00	11,09	14,94	5,37	9,58	20,85	3,40	8,12
ΕΥΔΔΠ	62,05	0,00	62,05	77,82	31,50	46,32	2,76	4,60	0,52
ΗΛΠΑΠ	55,32	23,48	31,84	5,28	16,02	10,74	3,50	38,66	14,80
ΗΣΑΠ	44,28	18,46	25,82	89,34	13,53	74,80	0,00	73,69	30,43
ΙΓΜΕ	30,22	30,14	0,08	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,08
ΚΑΘ	0,15	0,00	0,15	3,49	0,55	2,94	124,09	0,85	2,28
ΚΕΔ	2,29	0,00	2,29	0,54	0,24	0,29	1,17	85,04	37,06
ΟΑΣΑ	2,16	0,00	2,16	0,47	0,68	1,14	3,13	2,01	0,18
ΟΔΔΥ	5,06	0,00	5,06	0,19	0,48	0,29	7,31	4,34	3,55
ΟΔΙΕ	6,31	0,00	6,31	100,66	2,78	97,88	0,00	14,44	97,06
ΟΕΔΒ	30,25	23,80	6,45	0,03	0,00	0,03	0,48	5,53	0,94
ΟΚΑΑ	0,52	0,00	0,52	1,18	1,66	0,48	3,52	0,37	0,89
ΟΛΘ	4,69	0,00	4,69	3,20	3,37	0,17	16,31	0,32	1,67
ΟΛΠ	30,55	0,00	30,55	42,90	7,49	35,46	402,15	0,00	21,22
ΟΠΑΠ	381,37	0,00	381,37	15,71	23,57	7,86	0,07	72,80	59,87
ΟΠΕ	4,31	3,54	0,77	0,13	0,29	0,15	0,00	0,30	0,39
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0,06	0,00	0,06	0,10	0,10	0,01	0,00	0,02	0,04
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΒΟΛΟΥ	0,80	0,00	0,80	1,84	0,82	1,02	0,00	0,00	1,82
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	0,01	0,00	0,01	0,53	0,20	0,33	0,00	0,12	0,21
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0,67	0,00	0,67	1,31	0,19	1,11	1,34	0,01	1,76
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,12	0,00	0,12	0,65	0,17	0,48	0,17	0,93	0,39
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΑΒΑΛΑΣ	0,30	0,00	0,30	4,84	0,26	4,58	0,13	4,40	0,61
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,08	0,00	0,08	0,88	0,40	0,49	0,15	0,14	0,58
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΛΑΥΡΙΟΥ	0,01	0,00	0,01	0,34	0,04	0,30	0,00	0,14	0,15
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΠΑΤΡΑΣ	0,84	0,00	0,84	9,45	0,64	8,81	3,72	0,91	10,67
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΡΑΦΗΝΑΣ	0,19	0,00	0,19	0,09	0,09	0,01	0,00	0,06	0,26
ΟΣΕ	473,02	0,00	473,02	601,18	77,77	523,40	55,23	372,96	678,70
ΟΣΚ	7,43	6,96	0,47	116,02	0,35	115,67	80,07	181,42	14,79
ΤΕΟ	1,48	0,00	1,48	2,37	1,60	0,78	22,74	0,78	21,25
Σύνολο	142,12	211,36	353,47	2.441,22	1.171,35	1.269,87	1.342,41	1.720,98	537,83

Β.1.2 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημόσιων επιχειρήσεων
Εκτιμήσεις 2004
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Άνοιγμα εκμετάλλευσης			Άνοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ.Π (2)	Άνοιγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Άνοιγμα επενδύσας (6)=4-5			
ΑΣΠΡΟΦΟΣ	0,56	0,00	0,56	0,09	0,42	0,34	0,67	0,22	0,68
ΔΕΗ	464,00	0,00	464,00	860,00	736,00	124,00	382,20	166,00	142,80
ΔΕΘ	0,89	0,00	0,89	0,31	3,45	3,14	1,09	0,13	1,50
ΔΕΠΑ	0,72	0,00	0,72	43,60	42,00	1,60	0,00	3,10	0,78
ΔΕΠΟΣ	0,05	0,00	0,05	0,00	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00
ΔΙΑΧΟΝ ΑΒΕΕ	2,01	0,00	2,01	0,43	7,74	7,31	1,87	0,06	7,81
ΕΑΒ	0,90	0,00	0,90	28,15	6,70	21,45	0,00	20,00	10,36
ΕΑΣ ΑΕ (ΕΘΟ-ΠΥΡΚΑΛ)	78,42	0,00	78,42	9,22	7,06	2,16	0,00	67,30	13,27
ΕΘΕΛ	280,43	68,06	182,38	57,26	37,00	20,26	2,00	251,42	46,78
ΕΚΟ-ΕΑΔΑ	40,00	0,00	40,00	47,26	11,89	35,37	31,06	12,07	14,35
ΕΛΛΗΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	210,50	0,00	210,50	122,95	108,90	14,05	115,72	26,90	107,64
ΕΛΟΤ	2,74	1,85	0,89	2,00	1,00	1,00	0,00	2,00	0,11
ΕΛΤΑ	18,08	0,00	18,08	45,04	16,89	28,14	0,00	7,00	3,09
ΕΘΜΜΕΧ	11,11	9,42	1,69	24,00	1,70	22,31	0,00	24,00	0,01
ΕΟΤ	23,18	20,54	2,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,63
ΕΟΦ	3,92	0,00	3,92	0,46	0,00	0,46	0,00	0,00	3,97
ΕΡΤ	0,03	2,90	8,93	11,82	19,00	7,38	5,70	5,00	1,45
ΕΥΑΘ	16,65	0,00	16,65	10,20	5,66	4,55	8,28	4,54	8,36
ΕΥΔΑΠ	30,21	0,00	30,21	54,24	34,40	19,84	38,21	5,42	22,42
ΗΛΠΑΠ	82,90	23,16	59,73	64,01	23,00	41,01	0,00	80,19	10,55
ΗΕΑΠ	73,72	18,52	55,20	128,71	17,63	111,08	0,01	94,83	71,46
ΙΓΜΕ	31,87	31,50	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07
ΚΑΘ	0,34	0,00	0,34	0,20	0,80	0,60	0,90	0,92	0,29
ΚΕΔ	1,07	0,00	1,07	0,07	0,30	0,23	59,15	0,31	57,55
ΟΑΣΑ	3,34	0,00	3,34	7,18	1,46	5,72	3,02	11,51	0,57
ΟΔΔΥ	2,41	0,00	2,41	0,04	0,40	0,36	1,66	0,00	3,71
ΟΔΙΕ	20,00	0,00	20,00	19,90	12,34	7,56	1,07	0,85	34,58
ΟΕΔΒ	20,66	23,00	3,34	0,16	0,00	0,16	0,00	2,78	1,04
ΟΚΑΑ	0,00	0,00	0,00	3,11	1,59	1,52	0,63	0,00	2,15
ΟΑΘ	7,37	0,00	7,37	2,10	3,47	1,37	4,19	0,60	5,15
ΟΑΠ	22,11	0,00	22,11	35,60	8,50	27,10	17,38	0,00	22,38
ΟΠΑΠ	689,78	0,00	689,78	50,67	26,47	24,20	588,53	104,80	27,76
ΟΠΕ	8,50	3,00	5,50	0,01	0,25	0,24	0,05	0,59	4,72
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0,05	0,00	0,05	0,02	0,11	0,08	0,00	0,03	0,07
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΒΟΛΟΥ	0,08	0,00	0,08	0,96	0,88	0,08	0,00	0,00	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	0,05	0,00	0,05	0,48	0,23	0,25	0,00	0,05	0,15
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0,70	0,00	0,70	0,77	0,22	0,55	0,64	0,00	0,48
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,25	0,00	0,25	0,76	0,09	0,67	0,00	0,17	0,25
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ.ΚΑΒΑΛΑΣ	0,01	0,00	0,01	3,50	0,28	3,21	0,00	3,00	0,19
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,17	0,00	0,17	0,69	0,48	0,22	0,00	0,16	0,24
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΛΑΥΡΙΟΥ	0,30	0,00	0,30	0,53	0,08	0,45	2,73	0,00	0,15
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΠΑΤΡΑΣ	2,07	0,00	2,07	0,00	0,66	0,66	0,10	0,00	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΡΑΦΗΝΑΣ	0,36	0,00	0,36	0,06	0,08	0,02	0,00	0,02	0,30
ΟΙΕ	491,05	0,00	491,05	900,00	85,00	815,00	0,00	514,12	792,73
ΟΙΚ	11,46	8,50	2,96	121,73	0,35	121,38	88,75	169,05	44,04
ΨΕΟ	7,37	0,00	7,37	1,69	1,80	0,13	0,78	0,00	8,03
Σύνολο	349,41	210,45	559,86	2.659,75	1.225,29	1.434,46	1.355,40	1.399,55	830,46

8.1.3 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημοσίων επιχειρήσεων
Στόχοι 2005
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Άνοιγμα εκμετάλλευσης			Άνοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ.Π (2)	Άνοιγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Άνοιγμα επενδύσ (6)=4-5			
ΑΣΠΡΟΦΟΣ	0,53	0,00	0,53	2,49	0,41	2,08	0,00	0,35	1,20
ΔΕΗ	525,50	0,00	525,50	850,00	750,00	100,00	585,20	154,00	5,70
ΔΕΘ	0,44	0,00	0,44	0,93	3,20	2,27	0,45	0,24	1,60
ΔΕΠΑ	2,00	0,00	2,00	75,00	43,00	32,00	0,00	2,00	28,00
ΔΕΠΟΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,03	0,05	0,00	0,02
ΔΙΑΧΟΝ ΑΒΕΕ	2,05	0,00	2,05	0,80	7,78	6,98	1,00	0,10	8,13
ΕΑΒ	1,04	0,00	1,04	29,94	5,00	24,94	0,00	22,00	4,00
ΕΑΣ ΑΕ (ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ)	64,57	0,00	64,57	24,23	6,46	17,77	0,00	69,66	12,68
ΕΘΕΛ	272,05	71,30	200,75	60,00	20,00	40,00	3,00	107,00	136,75
ΕΚΟ-ΕΛΔΑ	45,00	0,00	45,00	42,40	16,79	25,61	33,90	13,50	1,01
ΕΛΛΗΝ.ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	180,00	0,00	180,00	269,00	119,00	150,00	71,00	27,00	14,00
ΕΛΟΤ	2,75	1,95	0,80	2,00	0,78	1,22	0,00	2,00	0,02
ΕΛΤΑ	23,70	0,00	23,70	87,08	17,27	69,81	0,00	43,14	2,96
ΕΟΜΜΕΧ	11,67	9,42	1,65	21,03	1,70	19,33	0,00	21,00	0,02
ΕΟΤ	23,10	23,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΟΦ	0,20	0,00	0,20	0,34	0,00	0,34	0,00	0,00	0,54
ΕΡΤ	13,06	2,90	0,00	11,62	0,00	11,62	0,00	0,00	4,33
ΕΥΑΘ	15,00	0,00	15,00	20,00	6,20	13,80	8,00	2,70	4,10
ΕΥΔΑΠ	10,00	0,00	10,00	60,00	37,00	23,00	11,00	5,30	38,70
ΗΛΠΑΠ	83,68	24,00	59,68	32,00	25,00	7,00	0,00	36,00	30,08
ΗΣΑΠ	85,54	19,45	66,09	60,00	23,81	36,19	0,00	49,00	53,28
ΙΦΜΕ	32,57	32,50	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07
ΚΑΘ	0,25	0,00	0,25	0,09	0,90	0,82	0,23	0,00	0,33
ΚΕΔ	1,00	0,00	1,00	0,00	0,20	0,20	72,00	25,00	45,80
ΟΑΣΑ	18,04	0,00	18,04	20,00	4,30	15,70	0,00	0,20	25,53
ΟΔΔΥ	1,77	0,00	1,77	0,02	0,40	0,38	0,35	0,00	1,75
ΟΔΙΕ	19,00	0,00	19,00	1,09	3,32	2,23	0,01	1,85	14,99
ΟΕΔΒ	22,04	23,00	0,16	0,16	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00
ΟΚΑΑ	0,78	0,00	0,78	5,00	1,64	3,36	0,00	0,00	2,58
ΟΛΘ	7,96	0,00	7,96	14,85	3,53	11,32	4,20	1,12	6,44
ΟΛΠ	22,45	0,00	22,45	31,45	8,80	22,65	13,18	0,00	13,38
ΟΠΑΠ	622,05	0,00	622,05	54,30	29,50	24,80	623,05	5,50	20,30
ΟΠΕ	3,10	3,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0,05	0,00	0,05	0,21	0,11	0,10	0,03	0,00	0,18
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΒΟΛΟΥ	2,14	0,00	2,14	2,14	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	0,04	0,00	0,04	0,50	0,24	0,26	0,00	0,00	0,22
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0,75	0,00	0,75	0,39	0,26	0,14	0,64	0,01	0,02
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,60	0,00	0,60	0,80	0,10	0,70	0,00	0,00	0,10
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ.ΚΑΒΑΛΑΣ	0,54	0,00	0,54	0,77	0,58	0,20	0,00	2,00	1,27
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,02	0,00	0,02	0,52	0,50	0,02	0,00	0,04	0,05
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΛΑΥΡΙΟΥ	0,30	0,00	0,30	0,50	0,13	0,37	0,00	0,00	0,07
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΠΑΤΡΑΣ	2,39	0,00	2,39	2,06	0,91	1,15	0,00	0,00	1,24
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΙΜ. ΡΑΦΗΝΑΣ	0,47	0,00	0,47	0,10	0,09	0,01	0,18	0,02	0,31
ΟΣΕ	540,18	0,00	540,18	900,00	90,00	810,00	0,00	263,00	1.087,18
ΟΣΚ	17,00	16,00	1,00	81,60	0,40	81,20	4,50	155,60	68,90
ΤΕΟ	15,00	0,00	15,00	0,00	2,82	2,82	0,00	0,00	17,82
Σύνολο	281,52	226,72	508,24	2.765,40	1.232,32	1.533,25	1.431,96	1.009,32	1.447,66

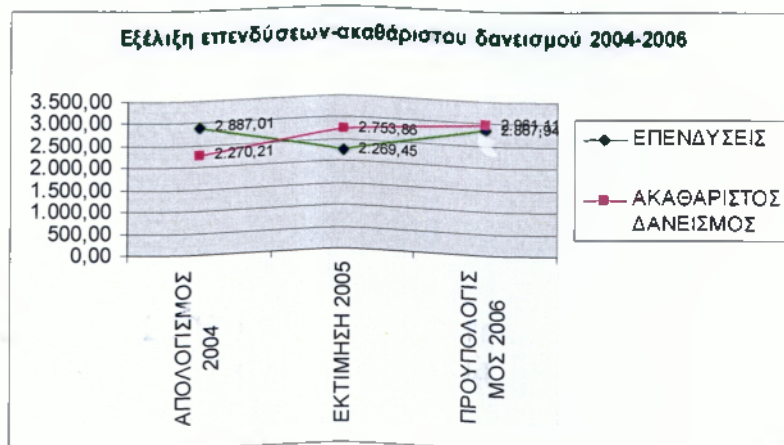
8.2 Εκτίμηση 2005 και εξέλιξη επενδύσεων- ακαθάριστου δανεισμού 2004-2006

Το έλλειμμα των σαράντα οκτώ δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών για το έτος 2004 ανήλθε σε 259,08 εκατομμύρια ευρώ και για το έτος 2005 εκτιμάται ότι θα σημειώσει μικρή επιδείνωση και θα ανέλθει σε 273,58. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το έτος 2004 δεν περιλαμβάνονται στα συνολικά οικονομικά μεγέθη των δημοσίων επιχειρήσεων τα οικονομικά στοιχεία του ΟΠΑΠ, η κερδοφορία του οποίου είχε ιδιαίτερα θετική επίδραση στη διαμόρφωση του συνολικού οικονομικού αποτελέσματος των δημοσίων επιχειρήσεων.

Το 2006 αναμένεται επιδείνωση του ελλείμματος των δημοσίων επιχειρήσεων, το οποίο προβλέπεται σε 626,40 εκατομμύρια ευρώ ή 0,32% έναντι 273,6 το 2005 ή 0,15% ως αποτέλεσμα της προβλεπόμενης μείωσης της κερδοφορίας των εισηγμένων στο χρηματιστήριο αξιών δημοσίων επιχειρήσεων και ειδικότερα της ΔΕΗ και της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, σε συνδυασμό με τη αύξηση του ελλείμματος του ΟΣΕ.

Οι επενδύσεις για το έτος 2005 εκτιμώνται σε 2.269 εκατομμύρια ευρώ και παρουσιάζουν μείωση κατά 21% σε σχέση με το 2004. Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης των αυξημένων επενδυτικών προγραμμάτων που ήταν συνδεδεμένα με την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων (ΤΡΑΜ, ΗΛΠΑΠ, ΗΣΑΠ, ΕΡΤ).

Ο ακαθάριστος δανεισμός για το 2005 προβλέπεται να ανέλθει σε 2.753,86 έναντι 2.270,21 το 2004. Η μεταβολή αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάγκη κάλυψης των ιδιαίτερα αυξημένων αναγκών σε κεφάλαια κίνησης ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ.

Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημοσίων επιχειρήσεων Απολογιστικά 2004 (σε εκατομμύρια ευρώ)									
Δημόσιες επιχειρήσεις	Άνοιγμα εκμετάλλευσης			Άνοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ Αποτέλ (1)	Επιχειρ Τακτ.Π (2)	Άνοιγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Άνοιγμα επενδύσ (6)=4-5			
Εισηγμένες στο ΧΑ									
ΑΕΗ	502,80	0,00	502,80	754,60	461,80	292,80	352,00	340,80	198,80
ΕΛΛΗΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	183,82	0,00	183,82	154,63	113,53	41,10	118,91	27,38	51,19
ΕΥΑΘ	14,60	0,00	14,60	13,93	4,50	9,43	4,87	2,63	2,94
ΕΥΔΑΠ	28,80	0,00	28,80	56,96	33,08	23,87	28,13	5,75	17,46
ΟΛΘ	6,17	0,00	6,17	1,97	4,18	2,20	4,23	0,98	5,11
ΟΛΠ	20,90	0,00	20,90	42,15	7,90	34,25	23,03	0,15	36,22
Σύνολο εισηγμένων στο ΧΑ	757,09	0,00	757,09	1.024,24	624,99	399,25	531,17	377,68	204,36
Μη εισηγμένες στο ΧΑ									
ΑΜΕΑ	2,74	2,78	0,04	4,09	1,30	2,79	0,01	0,12	2,65
ΑΣΠΡΟΦΟΣ	3,30	0,00	3,30	0,07	0,35	0,28	0,56	0,28	3,30
ΔΕΘ	1,08	0,00	1,08	6,19	3,38	2,81	0,00	6,52	2,63
ΔΕΠΑ	2,18	0,00	2,18	49,09	42,20	6,89	0,00	2,81	1,89
ΔΕΠΟΣ	0,19	0,00	0,19	6,27	0,02	6,26	0,36	3,66	3,15
ΔΙΑΧΙΝ ΑΒΕΕ	2,02	0,00	2,02	3,19	7,77	4,58	2,62	0,08	4,06
ΕΑΒ	9,81	0,00	9,81	33,50	5,69	27,81	78,40	8,82	107,19
ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ	95,22	0,00	95,22	11,24	8,46	2,78	51,41	107,98	41,43
ΕΘΕΛ	235,40	68,05	167,34	54,16	24,90	29,26	5,80	276,11	73,71
ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ΑΒΕΕ	39,36	0,00	39,36	43,94	12,40	31,54	28,58	11,45	9,31
ΕΛΟΤ	2,86	3,05	0,19	0,30	0,85	0,55	1,18	0,83	0,40
ΕΛΤΑ	18,32	0,00	18,32	46,42	18,15	28,28	15,45	7,34	18,07
ΕΟΜΜΕΧ	10,35	10,17	0,18	26,04	1,58	24,47	0,00	29,32	4,67
ΕΟΤ	23,51	19,54	3,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	3,07
ΕΟΦ	1,36	0,00	1,36	0,11	0,00	0,11	0,00	1,47	0,00
ΕΡΤ	34,14	5,51	28,63	46,37	37,68	8,88	4,94	40,09	2,36
ΗΛΠΑΠ	79,17	23,26	55,91	63,06	22,60	40,46	0,11	39,06	57,41
ΗΣΑΠ	93,07	18,52	74,55	114,58	23,59	91,00	1,22	134,54	32,22
ΙΓΜΕ	33,06	33,08	0,02	5,79	0,00	5,79	0,00	5,79	0,02
ΚΑΘ	0,66	0,00	0,66	0,14	0,93	0,79	0,25	0,00	0,12
ΚΕΔ	1,69	0,00	1,69	0,15	0,30	0,15	55,99	0,29	53,87
ΟΑΣΑ	5,47	0,89	4,58	2,51	1,10	1,41	0,84	61,80	54,97
ΟΔΔΥ	3,67	0,00	3,67	10,30	0,51	9,78	0,47	10,77	3,16
ΟΔΙΕ	23,97	0,00	23,97	16,02	12,85	3,17	0,61	20,21	7,53
ΟΕΔΒ	18,32	22,99	4,67	0,03	0,00	0,03	0,00	0,00	4,65
ΟΚΑΑ	0,11	0,00	0,11	15,12	1,28	13,84	0,56	13,68	0,62
ΟΠΕ	5,13	5,20	0,07	0,06	0,26	0,20	0,13	0,40	0,55
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0,05	0,00	0,05	0,23	0,08	0,15	0,00	0,11	0,01
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΒΟΛΟΥ	0,81	0,00	0,81	2,02	0,93	1,09	0,00	0,26	1,64
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΕΛ ΕΥΣΙΝΑΣ	0,01	0,00	0,01	0,26	0,20	0,06	0,06	0,30	0,19
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0,51	0,00	0,51	0,74	0,46	0,28	0,53	0,02	0,28
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,78	0,00	0,78	9,87	0,29	9,58	0,13	11,81	1,32
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΑΒΑΛΑΣ	0,13	0,00	0,13	0,66	0,26	0,40	0,00	3,00	2,47
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,47	0,00	0,47	0,64	0,48	0,16	0,00	0,10	0,52
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΛΑΥΡΙΟΥ	0,28	0,00	0,28	0,42	0,10	0,32	0,00	0,35	0,30
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΠΑΤΡΑΣ	0,19	0,00	0,19	14,89	0,77	14,12	0,00	1,89	12,04
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΡΑΦΗΝΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,05	0,13	0,09	0,00	0,02	0,11
ΟΣΕ	576,06	0,00	576,06	972,41	99,60	872,82	20,19	213,98	1.255,08
ΟΣΚ	8,61	8,50	0,11	140,75	0,37	140,38	0,00	111,43	29,05
ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ	4,27	0,00	4,27	7,39	0,10	7,28	0,00	0,00	11,56
ΤΕΟ	22,00	0,00	22,00	1,76	1,91	0,15	4,94	0,27	26,52
ΤΡΑΜ	6,80	0,00	6,80	151,73	0,34	151,39	0,46	148,49	10,16
Σύνολο μη εισηγμένων στο ΧΑ	1.237,70	221,53	1.016,17	1.862,77	334,20	1.528,58	275,79	1.276,38	1.544,15
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	480,81	221,53	259,08	2.887,01	959,19	1.927,83	806,96	1.654,06	1.339,80

Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημόσιων επιχειρήσεων Εκτιμήσεις 2005 (σε εκατομμύρια ευρώ)									
Δημόσιες επιχειρήσεις	Ανοίγματα εκμετάλλευσης			Ανοίγματα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ.Π. (2)	Ανοίγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ. (5)	Ανοίγμα επενδύσ. (6)=4-5			
Εισηγμένες στο ΧΑ									
ΔΕΗ	271,60	0,00	271,60	750,00	447,20	302,80	465,00	250,50	245,70
ΕΛΛΗΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	345,00	0,00	345,00	30,00	98,88	68,88	155,61	24,76	283,03
ΕΥΑΘ	8,76	0,00	8,76	11,59	5,68	5,90	7,35	0,44	4,05
ΕΥΔΑΠ	34,13	0,00	34,13	48,99	35,00	13,99	26,47	2,19	4,14
ΟΔΕ	8,51	0,00	8,51	2,98	4,09	1,11	4,26	0,10	5,26
ΟΛΠ	17,07	0,00	17,07	19,79	8,80	10,99	12,18	0,70	5,41
Σύνολο εισηγμένων στο ΧΑ	685,06	0,00	685,06	863,35	599,66	263,69	670,87	278,49	28,98
Μη εισηγμένες στο ΧΑ									
ΑΜΕΑ	11,20	2,72	13,92	50,11	2,23	47,88	0,00	33,96	0,00
ΑΣΠΡΟΦΟΣ	4,36	0,00	4,36	0,41	0,62	0,20	0,81	2,52	2,45
ΔΕΘ	0,26	0,00	0,26	0,93	3,38	2,45	0,02	0,18	2,35
ΔΕΠΑ	15,52	0,00	15,52	51,50	40,00	11,50	0,00	13,66	17,70
ΔΕΠΟΣ	0,41	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,41
ΔΙΑΧΙΝ ΑΒΕΕ	4,07	0,00	4,07	3,00	3,70	0,70	1,60	0,00	3,41
ΕΑΒ	0,20	0,00	0,20	22,00	5,56	16,44	0,00	15,00	1,24
ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ	89,37	0,00	89,37	12,28	7,89	4,39	0,00	72,10	21,66
ΕΘΕΛ	265,29	71,30	193,99	38,02	20,00	18,02	14,80	124,30	102,51
ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ΑΒΕΕ	41,41	0,00	41,41	30,57	16,71	13,86	37,11	9,10	0,46
ΕΛΟΤ	2,47	1,95	0,52	2,00	0,78	1,22	0,77	2,40	0,11
ΕΛΤΑ	11,54	0,00	11,54	71,07	19,27	51,80	0,00	5,00	35,26
ΕΟΜΜΕΧ	11,82	9,42	2,40	21,00	1,58	19,42	0,00	22,00	0,18
ΕΟΤ	30,67	30,50	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37
ΕΟΦ	1,48	0,00	1,48	0,34	0,00	0,34	0,38	2,20	0,00
ΕΡΤ	20,02	5,51	25,53	10,10	0,00	10,10	0,00	0,00	15,43
ΗΡΑΓΑΠ	83,69	23,91	59,79	3,77	25,00	21,23	0,00	31,66	6,90
ΗΣΑΠ	91,71	19,31	72,40	15,53	27,01	11,48	0,00	28,29	32,63
ΙΓΜΕ	32,50	32,50	0,00	22,18	0,00	22,18	0,00	15,18	7,00
ΚΑΘ	0,00	0,00	0,00	0,10	0,94	0,85	0,32	0,92	1,45
ΚΕΔ	0,07	0,00	0,07	0,01	0,22	0,21	32,75	1,00	31,61
ΟΑΣΑ	3,74	0,00	3,74	1,92	0,79	1,13	0,00	37,45	32,58
ΟΑΔΥ	2,70	0,00	2,70	0,26	0,51	0,25	0,00	0,00	2,45
ΟΔΙΕ	19,83	0,00	19,83	4,32	2,88	1,43	0,00	21,49	0,22
ΟΕΔΒ	20,84	23,00	2,16	0,10	0,00	0,10	0,00	0,00	2,06
ΟΚΑΑ	0,95	0,00	0,95	10,88	1,36	9,52	0,28	0,32	8,52
ΟΠΕ	7,36	5,33	2,04	0,05	0,28	0,23	0,00	2,00	0,19
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0,02	0,00	0,02	0,77	0,10	0,67	0,00	0,11	0,54
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΒΟΛΟΥ	0,25	0,00	0,25	1,01	0,96	0,05	0,00	0,30	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	0,01	0,00	0,01	0,01	0,10	0,09	0,35	0,26	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0,22	0,00	0,22	0,36	0,33	0,03	0,46	0,02	0,25
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,14	0,00	0,14	0,59	0,30	0,29	0,10	0,87	0,35
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ.ΚΑΒΑΛΑΣ	0,01	0,00	0,01	0,29	0,28	0,01	0,00	0,00	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,03	0,50	0,46	0,00	0,04	0,51
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΛΑΥΡΙΟΥ	0,38	0,00	0,38	0,23	0,13	0,10	0,14	0,02	0,13
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΠΑΤΡΑΣ	0,65	0,00	0,65	1,77	0,87	0,37	0,00	0,36	0,13
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΡΑΦΗΝΑΣ	0,27	0,00	0,27	0,48	0,11	0,90	0,05	0,32	0,18
ΟΣΕ	629,81	0,00	629,81	900,00	120,00	780,00	7,78	263,10	1.154,49
ΟΣΚ	10,14	10,50	0,36	88,66	0,38	88,48	0,00	60,45	27,66
ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ	10,16	0,00	10,16	1,59	1,59	0,00	0,00	0,00	10,16
ΤΕΟ	31,80	0,00	31,80	0,00	2,15	2,15	0,00	0,00	33,95
ΤΡΑΜ	16,33	2,76	13,57	37,67	0,00	37,67	0,24	42,00	9,47
Σύνολο μη εισηγμένων στο ΧΑ	1.197,34	238,70	958,64	1.406,10	308,51	1.097,59	97,96	808,61	1.345,58
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	512,28	238,7	273,58	2.269,45	908,17	1.361,29	768,83	1.087,10	1.316,60

Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημοσίων επιχειρήσεων Στόχοι 2006 (σε εκατομμύρια ευρώ)									
Δημόσιες επιχειρήσεις	Ανοιγμα εκμετάλλευσης			Ανοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ Αποτέλ (1)	Επιχειρ Τακτ Π (2)	Ανοιγμα εκμ/σης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Ανοιγμα επενδύσ (6)=4-5			
Εισηγμένες στο ΧΑ									
ΔΒΗ	138,00	0,00	138,00	900,00	458,00	442,00	271,70	206,80	368,90
ΕΛΛΗΝ.ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	200,00	0,00	200,00	204,00	100,00	104,00	211,93	17,93	98,00
ΕΥΑΘ	9,00	0,00	9,00	14,00	6,60	7,40	4,00	0,75	1,65
ΕΥΔΑΠ	15,00	0,00	15,00	62,00	36,30	25,70	25,30	4,20	31,80
ΟΛΘ	8,75	0,00	8,75	15,41	3,43	11,98	4,72	0,19	7,76
ΟΛΠ	22,47	0,00	22,47	39,85	9,50	30,35	13,70	0,80	20,78
Σύνολο εισηγμένων στο ΧΑ	393,22	0,00	393,22	1.235,26	613,83	621,43	531,25	230,67	528,89
Μη εισηγμένες στο ΧΑ									
ΑΜΕΛ	4,00	2,72	6,72	5,50	1,40	4,10	0,00	0,00	2,62
ΑΣΠΡΟΦΟΣ	0,40	0,00	0,40	0,46	0,57	0,11	0,63	0,50	0,38
ΔΕΘ	0,39	0,00	0,39	1,40	3,25	1,85	0,00	0,25	1,71
ΔΕΠΑ	13,00	0,00	13,00	102,00	40,00	62,00	0,00	16,60	32,40
ΔΕΠΟΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,03	0,00	0,00	0,03
ΔΙΑΧΙΝ ΑΒΕΕ	3,50	0,00	3,50	3,20	5,50	2,30	1,80	0,00	4,00
ΕΑΒ	1,00	0,00	1,00	28,00	5,60	22,40	0,00	19,00	2,40
ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ	76,00	0,00	76,00	18,00	7,00	11,00	0,00	5,00	82,00
ΕΒΕΛ	281,93	71,30	210,63	55,31	20,33	34,98	2,38	6,00	241,99
ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ΑΒΕΕ	40,16	0,00	40,16	37,60	17,22	20,38	31,05	7,50	3,77
ΕΛΟΤ	2,04	2,00	0,04	1,69	1,10	0,58	0,82	1,26	0,18
ΕΛΤΑ	15,13	0,00	15,13	88,54	19,13	69,40	0,00	37,34	16,94
ΕΟΜΜΕΧ	11,20	9,70	1,50	19,00	1,30	17,70	0,00	44,70	25,50
ΕΟΤ	32,25	32,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΟΦ	1,67	0,00	1,67	0,29	0,00	0,29	0,00	1,96	0,00
ΕΡΤ	20,02	5,51	25,53	10,10	0,00	10,10	0,00	0,00	15,43
ΗΛΠΑΠ	78,11	19,27	58,84	31,98	17,85	14,13	0,00	1,50	71,47
ΗΣΑΠ	102,65	23,85	78,80	75,06	28,39	46,67	0,00	3,50	121,98
ΙΓΜΕ	33,47	33,47	0,00	15,60	0,00	15,60	0,00	15,60	0,00
ΚΑΘ	0,04	0,00	0,04	0,84	0,94	0,11	0,21	0,00	0,15
ΚΕΔ	10,60	11,30	0,70	0,30	0,23	0,07	35,50	28,77	6,10
ΟΑΣΑ	8,89	0,00	8,89	26,18	3,29	22,89	0,00	31,10	0,68
ΟΔΔΥ	2,24	0,00	2,24	0,10	0,52	0,42	0,00	0,95	0,88
ΟΔΙΕ	15,55	0,00	15,55	9,00	2,50	6,50	0,00	29,46	7,41
ΟΕΔΒ	25,82	24,00	1,82	0,18	0,00	0,18	0,00	0,00	2,00
ΟΚΑΑ	0,74	0,00	0,74	18,17	1,40	17,37	0,52	3,80	13,35
ΟΠΕ	10,42	3,50	6,92	0,08	0,34	0,26	0,00	7,00	0,33
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0,15	0,00	0,15	0,00	0,13	0,13	0,14	0,00	0,17
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΒΟΛΟΥ	0,00	0,00	0,00	1,05	0,96	0,09	0,00	0,00	0,09
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	0,01	0,00	0,01	0,16	0,14	0,01	0,25	0,00	0,25
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0,65	0,00	0,65	0,66	0,65	0,01	0,46	0,03	0,20
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,90	0,00	0,90	5,00	0,70	4,30	0,00	3,40	0,00
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΑΒΑΛΑΣ	0,49	0,00	0,49	0,90	0,65	0,25	0,00	0,00	0,74
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,15	0,00	0,15	0,30	0,48	0,18	0,00	0,04	0,38
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΛΑΥΡΙΟΥ	0,38	0,00	0,38	0,28	0,15	0,12	0,12	0,02	0,15
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΠΑΤΡΑΣ	1,27	0,00	1,27	2,90	1,04	1,86	1,27	0,02	1,85
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜ. ΡΑΦΗΝΑΣ	0,47	0,00	0,47	3,75	0,19	3,56	0,17	3,73	0,48
ΟΣΕ	676,20	0,00	676,20	900,00	145,00	755,00	2,20	203,10	1.230,30
ΟΣΚ	10,20	10,50	0,30	140,00	0,20	139,80	0,00	92,80	46,70
ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ	7,71	0,00	7,71	1,94	1,54	0,31	0,00	0,00	8,02
ΤΕΟ	33,00	0,00	33,00	0,00	2,15	2,15	0,00	0,00	35,15
ΥΡΑΜ	16,52	2,75	13,77	26,59	0,00	26,59	0,00	0,00	40,36
Σύνολο μη εισηγμένων στο ΧΑ	1.629,77	252,13	1.017,64	1.632,68	331,96	1.300,72	77,53	564,92	1.830,97
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	876,55	252,13	624,42	2.867,94	945,79	1.922,15	608,87	795,59	2.359,86

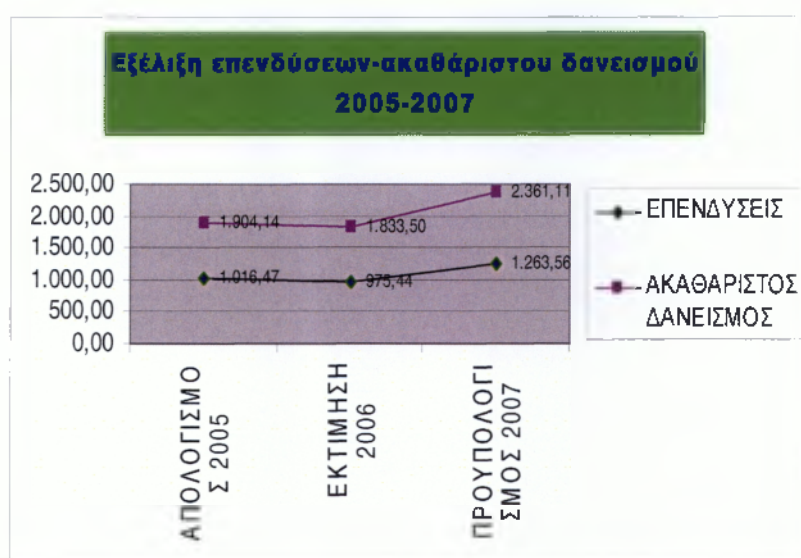
8.3 Εκτίμηση 2006 και εξέλιξη επενδύσεων- ακαθάριστου δανεισμού 2005-2007

Το έλλειμμα των σαράντα εννέα δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών για το 2005 ανήλθε σε 1.013,76 εκατομμύρια ευρώ ή 0,56%, ενώ το 2006 σημειώνει μικρή αύξηση και εκτιμάται 1.158 ή 0,58%. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στην αρνητική εξέλιξη που παρουσιάζει το έλλειμμα του ΟΣΕ.

Ο ακαθάριστος δανεισμός για το 2006 προβλέπεται να ανέλθει σε 1.833,5 ή 0,94% έναντι 1.904 ή 1,05% το 2005 και το 2007 σε 2.361,11 εκατομμύρια ευρώ.

Σημειώνεται ότι με το μετασχηματισμό του ΟΣΕ σε όμιλο, στα πλαίσια επιταγών του ΠΔ 41/7.3.2005, τα συνολικά έσοδα και έξοδα των δημοσίων επιχειρήσεων επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τις ενδομικτικές συναλλαγές του ΟΣΕ, της ΤΡΑΙΝΟΣΕ και της ΕΔΙΣΥ.

Οι επενδύσεις για το 2006 εκτιμώνται σε 975,4 εκατομμύρια ευρώ όπου αφορούν κυρίως προγράμματα στους τομείς των σιδηροδρομικών μεταφορών και των κατασκευών (ΟΣΚ, ΔΕΠΑΝΟΜ).

8.3.1 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημόσιων επιχειρήσεων
Απολογιστικά 2006
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Ανοίγμα εκμετάλλευσης			Ανοίγμα πενήσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ.Π. (2)	Ανοίγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Απασβ (5)	Ανοίγμα επενδύσ (6)=4-5			
ΑΕΜΥ	1,53	1,50	0,03	12,45	1,01	11,43	0,04	12,04	0,53
ΑΔΥΚΕΣ	0,06	0,00	0,06	0,22	0,32	0,10	0,00	0,12	0,17
ΓΑΙΑΟΣΕ	0,07	0,00	0,07	0,00	0,03	0,03	0,00	0,89	0,99
ΔΕΘ	0,33	0,00	0,33	1,20	3,46	2,26	0,62	0,23	1,54
ΔΕΠΑΝΟΜ	5,04	5,04	0,00	52,12	0,07	52,05	0,00	49,69	2,36
ΔΕΠΟΣ	2,29	0,00	2,29	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	2,28
ΕΑΘ	34,61	0,00	34,61	10,69	7,28	3,41	20,02	6,54	51,46
ΕΑΣ	91,45	0,00	91,45	8,73	8,09	0,64	0,05	83,09	9,05
ΕΔΥΣΙ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΘΕΛ	248,38	70,81	177,57	30,22	23,19	7,03	33,98	109,74	108,84
ΕΚΕΒΥΛ	0,00	0,00	0,00	0,09	0,03	0,06	0,04	0,03	0,07
ΕΚΚ	0,59	0,00	0,59	7,12	4,81	2,30	0,08	0,29	1,51
ΕΛΒΙΟΝΥ	1,89	0,00	1,89	0,06	0,14	0,09	0,05	0,05	1,80
ΕΛΚΑ	0,08	0,00	0,08	0,03	0,02	0,00	0,08	0,03	0,02
ΕΛΚΕΑΡ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06	0,06	0,06	0,00	0,00
ΕΛΚΕΔΕ	0,06	0,00	0,06	0,37	0,36	0,00	0,43	0,00	0,37
ΕΛΟΤ	2,24	1,95	0,29	0,73	0,01	0,72	0,12	0,55	0,57
ΕΜΠΚΕΝΤΡ	0,56	0,00	0,56	35,78	0,01	35,77	0,00	41,35	5,03
ΕΟΜΜΕΧ	9,44	9,66	0,22	47,41	1,78	45,63	0,48	66,03	20,15
ΕΠΑΚΑΤ	0,96	0,00	0,96	0,17	0,11	0,05	0,02	0,00	0,92
ΕΤΑ	8,09	0,00	8,09	4,27	10,19	5,92	5,50	14,13	22,64
ΗΛΠΑΠ	79,88	24,13	55,75	2,20	24,96	22,76	6,42	39,59	0,18
ΗΣΑΠ	90,14	19,31	70,83	13,09	26,71	13,62	0,05	32,86	24,40
ΙΦΕΤ	0,80	0,00	0,80	0,47	0,38	0,10	2,54	1,48	0,36
ΚΑΘ	0,03	0,00	0,03	0,12	0,93	0,81	0,19	0,91	1,56
ΚΕΔ	1,51	0,00	1,51	0,00	0,24	0,24	52,68	20,80	33,15
ΚΕΕΓ	0,17	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,13
ΜΕΒΗ	2,91	0,00	2,91	0,01	0,82	0,81	0,00	0,00	2,10
ΟΑΣΑ	4,50	0,00	4,50	1,52	0,99	0,53	0,00	0,84	4,19
ΟΔΔΥ	4,71	0,00	4,71	0,28	0,53	0,25	0,00	0,72	3,74
ΟΔΙΕ	19,19	0,00	19,19	0,55	2,91	2,36	0,34	12,79	4,38
ΟΚΑΑ	0,37	1,75	1,39	8,75	1,95	6,79	0,00	0,07	5,34
ΟΛΑ	0,17	0,00	0,17	0,40	0,09	0,31	0,09	0,24	0,34
ΟΛΒ	0,80	0,00	0,80	0,66	0,99	0,33	0,05	0,26	0,26
ΟΛΕ	0,01	0,00	0,01	0,02	0,23	0,21	0,01	0,26	0,46
ΟΛΗ	0,05	0,00	0,05	1,28	0,94	0,34	0,07	0,78	0,42
ΟΛΗΓ	0,20	0,00	0,20	0,66	0,39	0,27	0,59	0,02	0,63
ΟΛΚ	0,30	0,00	0,30	2,07	0,45	1,62	0,00	0,01	1,91
ΟΛΚΕ	0,07	0,00	0,07	0,02	0,51	0,49	0,00	0,01	0,57
ΟΛΛ	0,30	0,00	0,30	0,42	0,15	0,27	0,17	0,20	0,06
ΟΛΠΑ	0,42	0,00	0,42	0,27	0,91	0,63	0,00	1,20	0,15
ΟΔΡ	0,27	0,00	0,27	0,13	0,15	0,02	0,22	0,07	0,14
ΟΠΕ	6,42	6,50	0,08	0,19	0,19	0,00	0,40	0,09	0,23
ΟΣΕ	596,17	0,00	596,17	694,99	116,86	579,13	103,12	334,66	943,77
ΟΣΚ	9,87	11,34	1,47	72,69	0,38	72,32	0,02	62,63	8,24
ΠΑΕΠ	2,68	1,79	0,89	1,27	0,10	1,18	0,00	2,06	0,00
ΠΡΟΑΣΤ	10,07	0,00	10,07	0,00	0,15	0,15	0,00	0,00	9,93
ΤΕΟ	47,79	0,00	47,79	2,78	2,12	0,66	0,88	1,30	44,95
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Γενικό σύνολο	1.187,53	153,77	1.013,76	1.016,47	245,02	771,45	229,42	893,65	1.121,00

8.3.2 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημόσιων επιχειρήσεων
Εκτιμήσεις 2006
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Άνοιγμα εκμετάλλευσης			Άνοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακί Π (2)	Άνοιγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Άνοιγμα επένδυσ (6)=4-5			
ΑΕΜΥ	1,50	1,60	0,10	0,51	0,00	0,51	0,00	0,41	0,00
ΑΛΥΚΕΣ	0,02	0,00	0,02	0,07	0,32	0,26	0,00	0,00	0,23
ΓΑΙΑΟΣΕ	0,06	0,00	0,06	0,02	0,03	0,05	0,00	0,35	0,34
ΔΕΘ	0,80	0,00	0,80	0,78	3,31	2,53	0,00	2,27	4,00
ΔΕΠΑΝΟΜ	5,23	5,23	0,00	25,57	0,00	25,57	0,00	25,57	0,00
ΔΕΠΟΣ	5,25	0,00	5,25	0,00	0,02	0,02	0,00	0,00	5,24
ΕΑΒ	22,03	0,00	22,03	9,95	8,15	1,79	0,00	14,14	9,69
ΕΑΣ	69,80	0,00	69,80	3,41	7,50	4,09	0,00	31,58	54,13
ΕΔΥΣΙ	0,11	0,00	0,11	0,59	0,18	0,41	0,03	150,00	149,97
ΕΘΕΛ	270,83	71,30	199,53	4,17	12,27	8,10	1,02	12,86	179,59
ΕΚΕΒΥΛ	0,01	0,00	0,01	0,16	0,05	0,11	0,02	0,12	0,00
ΕΚΚ	1,28	0,00	1,28	3,88	2,73	1,14	0,00	0,06	0,20
ΕΛΒΙΟΝΥ	1,47	0,00	1,47	0,45	0,16	0,29	0,04	0,05	1,74
ΕΛΚΑ	0,08	0,00	0,08	0,13	0,13	0,00	0,00	0,01	0,09
ΕΛΚΕΑΡ	0,03	0,00	0,03	0,20	0,10	0,10	0,02	0,19	0,10
ΕΛΚΕΔΕ	0,06	0,00	0,06	0,36	0,29	0,07	0,03	0,08	0,05
ΕΛΟΤ	2,04	2,00	0,04	1,65	1,20	0,45	0,00	1,05	0,56
ΕΜΠΚΕΝΤΡ	0,40	0,00	0,40	0,50	0,01	0,49	0,03	0,51	0,41
ΕΟΜΜΕΧ	11,00	9,70	1,30	45,11	1,36	43,75	0,00	45,03	0,02
ΕΠΑΚΑΤ	9,55	0,00	9,55	0,11	0,16	0,05	9,49	0,00	0,00
ΕΤΑ	8,32	0,00	8,32	4,61	11,30	6,70	0,00	8,65	23,66
ΗΑΠΑΠ	61,03	19,27	61,76	8,15	17,85	9,70	0,00	7,31	44,75
ΗΣΑΠ	95,13	23,85	71,28	16,07	29,87	13,81	0,00	4,35	53,12
ΙΦΕΤ	2,32	0,00	2,32	0,68	0,43	0,25	4,39	3,18	0,86
ΚΑΘ	0,16	0,00	0,16	0,04	0,92	0,88	0,25	0,00	0,80
ΚΕΔ	2,09	0,00	2,09	0,02	0,20	0,18	68,81	56,63	14,08
ΚΕΕΓ	0,11	0,00	0,11	0,00	0,01	0,01	0,05	0,00	0,06
ΜΕΒΗ	3,09	0,00	3,09	0,00	0,77	0,77	0,00	0,00	2,32
ΟΑΣΑ	4,72	0,00	4,72	2,82	1,29	1,53	0,01	0,52	5,74
ΟΑΔΥ	2,84	0,00	2,84	0,07	0,52	0,45	0,01	0,00	2,40
ΟΔΙΕ	21,66	0,00	21,66	0,63	3,00	2,38	0,00	31,82	12,54
ΟΚΑΑ	1,41	0,40	1,81	7,85	1,42	6,43	0,94	0,66	4,90
ΟΛΑ	0,05	0,00	0,05	0,30	0,10	0,21	0,01	0,03	0,23
ΟΛΒ	0,99	0,00	0,99	1,05	0,00	1,05	0,50	0,56	0,00
ΟΛΕ	0,20	0,00	0,20	0,06	0,18	0,13	0,01	0,01	0,33
ΟΛΗ	0,07	0,00	0,07	1,16	0,95	0,21	0,06	0,47	0,28
ΟΛΗΓ	0,40	0,00	0,40	0,47	0,54	0,07	0,39	0,00	0,08
ΟΛΚ	0,26	0,00	0,26	0,27	0,47	0,20	0,00	0,00	0,08
ΟΛΚΕ	0,46	0,00	0,46	0,34	0,49	0,15	0,34	0,00	0,26
ΟΛΛ	0,38	0,00	0,38	0,28	0,15	0,12	0,12	0,02	0,15
ΟΛΠΑ	0,98	0,00	0,98	2,79	0,92	1,87	1,27	1,90	4,06
ΟΛΡ	0,12	0,00	0,12	0,09	0,13	0,04	0,10	0,07	0,13
ΟΠΕ	4,92	5,00	0,08	0,08	0,22	0,14	0,09	0,14	0,26
ΟΣΕ	718,59	0,00	718,59	700,00	120,00	580,00	0,00	203,10	1.095,49
ΟΣΚ	10,74	10,92	0,18	128,61	0,22	128,39	0,06	92,64	35,63
ΠΑΕΠ	1,87	2,00	0,13	1,32	0,11	1,21	0,00	1,08	0,00
ΠΡΟΑΣΤ	9,39	0,00	9,39	0,00	1,81	1,81	0,00	0,00	7,57
ΤΕΟ	49,44	0,00	49,44	0,00	2,11	2,11	0,00	0,00	51,55
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	0,13	0,00	0,13	0,15	0,03	0,12	0,00	100,00	100,01
Γενικό σύνολο	1.309,29	151,27	1.158,02	975,44	233,97	741,47	69,11	793,63	1.174,96

8.3.3 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημόσιων επιχειρήσεων Στοιχοί 2007 (σε εκατομμύρια ευρώ)									
Δημόσιες επιχειρήσεις	Ανοιγμα εκμετάλλευσης			Ανοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί παροί (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ. Π. (2)	Ανοιγμα εκμ/σης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ. (5)	Ανοιγμα επενδύσ. (6)=4-5			
ΑΕΜΥ	0,88	1,80	0,72	0,89	0,00	0,89	0,00	0,00	0,03
ΑΛΥΚΕΣ	0,10	0,00	0,10	0,59	0,35	0,24	0,00	0,00	0,14
ΓΑΙΑΟΣΕ	0,80	0,00	0,80	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,82
ΔΕΘ	0,44	0,00	0,44	0,87	2,80	1,93	0,49	0,00	1,00
ΔΕΠΑΝΟΜ	8,00	8,00	5,00	20,25	0,00	20,25	0,00	20,25	0,00
ΔΕΠΟΣ	2,80	0,00	2,80	0,00	0,02	0,02	0,00	0,00	2,79
ΕΑΒ	27,50	0,00	27,50	15,20	13,80	1,40	0,00	16,70	12,20
ΕΑΣ	85,00	0,00	85,00	25,00	6,50	18,50	0,00	12,20	91,30
ΕΔΥΣΙ	154,95	0,00	154,95	0,50	0,10	0,40	0,00	0,00	195,35
ΕΘΕΛ	292,14	71,30	220,84	50,00	15,00	35,00	0,00	0,00	255,84
ΕΚΕΒΥΛ	0,13	0,00	0,13	0,27	0,05	0,22	0,14	0,22	0,00
ΕΚΚ	3,68	0,00	3,68	10,00	4,79	5,21	0,00	0,06	1,47
ΕΛΒΙΟΝΥ	1,06	0,00	1,06	0,00	0,21	0,21	0,00	0,06	0,80
ΕΛΚΑ	0,12	0,00	0,12	0,01	0,04	0,02	0,00	0,01	0,15
ΕΛΚΕΑΡ	0,04	0,00	0,04	0,20	0,14	0,06	0,02	0,04	0,01
ΕΛΚΕΔΕ	0,07	0,00	0,07	0,91	0,42	0,49	0,02	0,33	0,11
ΕΛΟΤ	1,92	2,05	0,13	1,35	1,25	0,10	0,33	0,10	0,19
ΕΜΠΚΕΝΤΡ	0,26	0,00	0,26	0,83	0,00	0,83	0,00	1,09	0,00
ΕΟΜΜΕΧ	10,79	10,00	0,79	19,60	1,50	18,10	0,00	19,15	0,25
ΕΠΑΚΑΤ	2,48	0,00	2,48	2,48	0,00	2,48	0,00	0,00	0,00
ΕΤΑ	8,72	0,00	0,00	12,26	11,79	0,47	0,00	6,51	14,76
ΗΑΠΑΠ	87,00	19,56	87,45	30,00	15,76	14,24	0,00	0,00	81,69
ΗΣΑΠ	100,58	24,21	76,37	50,00	30,40	19,60	0,00	0,00	95,97
ΙΦΕΤ	1,26	0,00	1,26	0,86	0,44	0,43	0,68	0,85	1,00
ΚΑΘ	0,10	0,00	0,10	0,90	0,93	0,04	0,15	0,00	0,02
ΚΕΔ	0,40	0,00	0,40	0,14	0,11	0,03	29,97	17,60	12,00
ΚΕΕΓ	0,20	0,00	0,20	0,00	0,01	0,01	0,05	0,00	0,15
ΜΕΒΗ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	0,72	0,00	0,00	0,72
ΟΑΣΑ	9,11	0,00	9,11	36,61	4,89	31,72	0,00	13,00	27,83
ΟΔΔΥ	1,19	0,00	1,19	0,01	0,47	0,46	0,00	0,73	0,00
ΟΔΙΕ	19,40	0,00	19,40	15,15	2,00	13,15	0,00	41,18	8,63
ΟΚΑΑ	2,38	0,00	2,38	11,87	2,10	9,77	1,31	1,88	6,82
ΟΛΑ	0,07	0,00	0,07	0,05	0,10	0,05	0,01	0,02	0,14
ΟΛΒ	1,04	0,00	1,04	1,05	0,00	1,05	0,16	0,17	0,00
ΟΛΕ	0,11	0,00	0,11	0,05	0,22	0,17	0,06	0,15	0,37
ΟΛΗ	0,10	0,00	0,10	4,00	1,00	3,00	0,07	3,47	0,49
ΟΛΗΓ	0,51	0,00	0,51	0,59	0,67	0,08	0,49	0,00	0,10
ΟΛΚ	0,39	0,00	0,39	0,57	0,61	0,04	0,00	0,00	0,35
ΟΛΚΕ	0,49	0,00	0,49	0,91	0,52	0,39	0,10	0,00	0,00
ΟΛΛ	0,39	0,00	0,39	0,05	0,18	0,13	0,32	0,01	0,21
ΟΛΠΑ	1,74	0,00	1,74	7,40	0,96	6,42	3,27	1,49	6,45
ΟΛΡ	0,34	0,00	0,34	1,09	0,31	0,78	0,29	2,36	1,62
ΟΠΕ	3,91	4,00	0,09	0,06	0,24	0,19	0,10	0,33	0,51
ΟΣΕ	692,95	0,00	692,95	800,00	125,00	675,00	0,00	200,00	1.167,95
ΟΣΚ	11,04	11,35	0,32	139,14	0,13	139,01	0,11	109,70	29,11
ΠΑΕΠ	1,59	2,00	0,41	2,07	0,82	1,25	0,00	0,84	0,00
ΠΡΟΑΣΤ	14,08	0,00	14,08	0,00	2,13	2,13	0,00	0,00	11,95
ΤΕΟ	48,00	0,00	48,00	0,00	2,10	2,10	0,00	0,00	50,10
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	6,43	0,00	6,43	0,00	0,03	0,03	0,00	0,00	6,46
Γενικό σύνολο	1.455,92	152,06	1.334,86	1.283,56	251,59	1.011,98	38,12	470,50	1.914,47

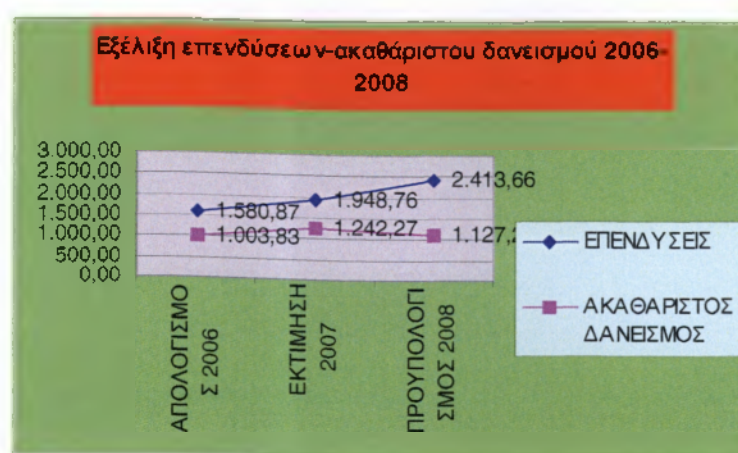
8.4 Εκτίμηση 2007 και εξέλιξη επενδύσεων- ακαθάριστου δανεισμού 2006-2008

Το έλλειμμα των σαράντα οκτώ δημοσίων επιχειρήσεων (ΔΕΚΟ) για το έτος 2006 ανήλθε σε 1.141,5 εκατομμύρια ευρώ ή 0,53% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, ενώ για το έτος 2007 εκτιμάται σε 1.306,9 ή 0,57%. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στην αρνητική εξέλιξη που παρουσιάζει ο ΟΣΕ, όπου το οικονομικό αποτέλεσμα του οποίου επιβαρύνθηκε με επιπλέον καταβολή τόκων ύψους 124 εκατομμύρια ευρώ.

Ο ακαθάριστος δανεισμός για το έτος 2007 προβλέπονταν να σημειώσει αύξηση 23,3% και να ανέλθει σε 1.948,8 εκατομμύρια ευρώ ή 0,85%. Το 2008 προβλέπεται να ανέλθει σε 2.413,7 εκατομμύρια ευρώ ή 0,85% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Οι κύριοι παράγοντες που συντελούν στην εξέλιξη αυτή συνδέονται με τις αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης του ελλείμματος και του κεφαλαίου κίνησης των δημοσίων επιχειρήσεων, καθώς και με τον περιορισμό της συμμετοχής του ΠΔΕ στη χρηματοδότηση των επενδυτικών τους προγραμμάτων.

Οι επενδύσεις για το έτος 2007 εκτιμώνται σε 1.242,3 εκατομμύρια ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 23,8% σε σχέση με το 2006, και αφορούν κυρίως προγράμματα στους τομείς των σιδηροδρομικών μεταφορών και των αστικών συγκοινωνιών.

Για το έτος 2008 το έλλειμμα των δημοσίων επιχειρήσεων προβλέπεται να ανέλθει σε 1.410,6 εκατομμύρια ευρώ ή 0,57% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος παραμένοντας στα ίδια επίπεδα ως ποσοστό επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος με το έτος 2007(0,57%).

8.4.1 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης Δημόσιων επιχειρήσεων
Απολογιστικά 2006
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Δανειακή εκμετάλλευση			Δανειακή επένδυση			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ (1)	Επιχειρ. Τακτ Π (2)	Αναγν. εκμίσθ (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Αναγν. επένδυσ (6)=4-5			
ΑΕΜΥ	3,35	3,10	0,25	0,27	1,16	-0,89	0,02	0,00	0,67
ΑΛΥΚΕΣ	0,04	0,00	0,04	0,10	0,41	0,31	0,00	0,00	0,35
ΓΑΙΑΟΣΙΕ	0,07	0,00	0,07	0,00	0,03	0,03	0,00	0,89	0,99
ΔΕΘ	0,97	0,00	0,97	0,82	3,31	2,49	0,19	0,17	1,49
ΔΕΠΑΝΟΜ	5,14	5,14	0,00	47,63	0,06	47,56	0,00	42,07	5,49
ΔΕΠΟΣ	7,58	0,00	7,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,58
ΕΑΒ	31,13	0,00	31,13	10,76	8,55	2,21	3,76	32,51	4,56
ΕΑΣ	105,70	0,00	105,70	5,91	6,23	2,33	0,00	23,32	80,05
ΕΔΥΣΙ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΦΕΛ	285,32	70,64	215,68	4,80	19,31	14,51	2,72	12,89	191,00
ΕΚΕΒΥΛ	0,00	0,00	0,00	0,39	0,09	0,30	0,11	0,42	0,05
ΕΚΚ	3,01	1,59	4,60	3,36	2,45	0,91	3,28	0,03	0,45
ΕΛΒΙΟΝΥ	1,68	0,00	1,68	0,36	0,15	0,22	0,05	0,14	1,82
ΕΛΚΑ	0,04	0,00	0,04	0,14	0,15	0,01	0,05	0,01	0,07
ΕΛΚΕΑ	0,01	0,00	0,01	0,00	0,04	0,04	0,47	0,45	0,03
ΕΛΚΕΔΕ	0,04	0,00	0,04	0,43	0,29	0,14	0,01	0,14	0,03
ΕΛΟΤ	3,09	3,41	0,32	0,12	0,63	0,71	0,09	0,84	1,78
ΕΟΜΜΕΧ	9,97	10,50	0,53	142,19	1,63	140,56	0,64	133,58	7,09
ΕΠΑΚΑΤ	1,67	0,00	1,67	0,13	0,16	0,03	0,16	0,00	1,88
ΕΤΑ	8,35	0,00	8,35	2,62	10,00	7,39	7,12	19,81	28,42
ΗΛΠΑΠ	75,02	19,28	55,75	1,58	17,72	16,14	0,00	9,80	29,81
ΗΣΑΠ	96,53	23,85	72,68	4,34	26,09	23,75	9,06	4,52	53,46
ΙΦΕΤ	1,12	0,00	1,12	0,71	0,43	0,28	0,00	1,34	2,16
ΚΑΘ	0,74	0,00	0,74	0,04	0,92	0,88	0,41	0,00	1,22
ΚΕΔ	1,58	0,00	1,58	0,06	0,20	0,14	40,26	26,24	15,48
ΚΕΕΓ	0,14	0,00	0,14	0,02	0,01	0,01	0,05	0,06	0,14
ΜΕΒΗ	1,85	0,00	1,85	0,02	0,77	0,75	0,00	0,00	1,10
ΟΑΣΑ	5,40	0,00	5,40	1,68	1,26	0,42	0,49	21,85	15,54
ΟΔΔΥ	3,56	0,00	3,56	0,08	0,42	0,35	0,56	0,00	3,78
ΟΔΙΕ	21,53	0,00	21,53	1,90	2,83	0,92	0,33	36,22	17,29
ΟΚΑΑ	1,36	0,00	1,36	7,63	1,41	6,42	0,47	0,01	5,51
ΟΛΑ	0,12	0,00	0,12	0,37	0,11	0,26	0,11	0,31	0,18
ΟΛΒ	0,27	0,00	0,27	0,81	1,04	0,23	0,00	0,00	0,50
ΟΛΕ	0,03	0,00	0,03	0,25	0,06	0,19	0,01	0,00	0,17
ΟΛΗ	0,37	0,00	0,37	0,88	1,31	0,43	0,13	0,16	0,84
ΟΛΗΓ	0,38	0,00	0,38	0,25	0,60	0,35	0,22	0,08	0,58
ΟΛΚ	0,50	0,30	0,20	0,29	0,67	0,37	0,00	0,00	0,17
ΟΛΚΕ	0,58	0,00	0,58	0,21	0,55	0,35	0,00	0,11	1,04
ΟΛΛ	0,38	0,00	0,38	0,22	0,18	0,04	0,13	0,02	0,23
ΟΛΠΑ	1,10	0,00	1,10	0,00	1,31	1,31	2,41	0,85	0,65
ΟΛΡ	0,83	0,00	0,83	0,07	0,07	0,00	0,40	0,31	0,44
ΟΠΕ	7,96	8,00	0,04	0,16	0,12	0,04	0,05	0,61	0,57
ΟΣΕ	690,49	0,00	690,49	633,16	133,43	499,72	39,07	269,01	940,27
ΟΣΚ	12,04	13,89	1,85	126,36	0,35	125,95	36,94	90,54	70,70
ΠΑΕΠ	0,09	0,00	0,09	1,20	0,09	1,11	0,00	1,02	0,00
ΦΕΣΤΙΒΑΛ	8,86	3,60	3,26	0,00	0,20	0,20	0,00	0,00	3,06
ΤΕΟ	52,99	0,00	52,99	1,25	2,71	1,46	28,32	9,05	35,18
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	0,47	0,00	0,47	0,15	0,13	0,01	0,00	0,09	0,54
Γενικό σύνολο	1.304,64	163,10	1.141,54	1.003,63	253,84	749,98	177,74	761,29	1.307,97

8.4.2 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημοσίων επιχειρήσεων
Εκτιμήσεις 2007
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες Επιχειρήσεις	Ανοίγμα εκμετάλλευσης			Ανοίγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ. Π (2)	Ανοίγμα εκμίσθης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Ανοίγμα επενδύσ (6)=4-5			
ΑΕΜΥ	2,62	2,20	0,42	0,74	1,16	0,42	0,03	0,00	0,03
ΑΔΥΚΕΣ	0,26	0,00	0,26	0,27	0,42	0,15	0,00	0,05	0,47
ΓΑΙΑΟΣΕ	0,60	0,00	0,60	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,61
ΔΕΘ	0,82	0,00	0,82	0,77	1,96	1,19	0,35	0,20	1,85
ΔΕΠΑΝΟΜ	6,72	6,72	0,00	42,00	0,09	41,91	0,00	40,44	1,47
ΔΕΠΟΣ	2,45	0,00	2,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45
ΕΑΒ	14,80	0,00	14,80	11,00	13,80	2,80	0,00	16,70	4,70
ΕΑΣ	106,65	0,00	106,65	6,47	7,96	1,49	54,84	13,55	146,45
ΕΔΥΣΙ	208,22	0,00	208,22	0,40	0,10	0,30	0,00	0,00	208,52
ΕΘΕΛ	285,46	71,30	214,16	10,00	15,00	5,00	0,00	0,00	209,16
ΕΚΕΒΥΛ	0,08	0,00	0,08	0,10	0,09	0,01	0,16	0,09	0,00
ΕΚΚ	0,10	2,65	2,76	3,78	2,45	1,33	0,02	0,05	1,45
ΕΛΒΙΟΝΥ	1,59	0,00	1,59	0,00	0,21	0,21	0,00	0,00	1,38
ΕΛΚΑ	0,52	0,00	0,52	0,00	0,03	0,02	0,26	0,01	0,29
ΕΛΚΕΑ	0,03	0,00	0,03	0,20	0,14	0,06	0,02	0,05	0,01
ΕΛΚΕΔΕ	0,06	0,00	0,06	0,50	0,34	0,16	0,01	0,14	0,03
ΕΛΟΤ	2,08	2,05	0,03	1,02	0,73	0,29	1,33	1,09	0,56
ΕΟΜΜΕΧ	9,83	10,00	0,17	154,90	1,50	153,40	0,00	65,75	87,49
ΕΛΑΚΑΤ	0,38	0,00	0,38	2,48	0,05	2,42	0,00	0,00	2,04
ΕΤΑ	9,59	0,00	9,59	3,00	11,79	8,79	0,00	6,51	24,89
ΗΛΠΑΠ	78,67	19,55	59,12	11,00	15,76	4,76	0,00	0,00	54,36
ΗΣΑΠ	97,88	23,86	74,03	20,00	30,40	10,40	0,00	0,00	63,63
ΙΦΕΤ	1,32	0,00	1,32	0,05	0,47	0,42	0,00	1,52	3,26
ΚΑΘ	0,54	0,00	0,54	0,33	0,92	0,59	0,06	0,34	0,34
ΚΕΔ	3,39	0,00	3,39	0,09	0,11	0,02	53,95	13,76	36,79
ΚΕΕΓ	0,18	0,00	0,18	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,15
ΜΕΒΗ	0,49	0,00	0,49	0,00	0,44	0,44	0,00	0,00	0,05
ΟΑΣΑ	8,95	0,00	8,95	10,00	4,89	5,11	34,72	25,00	23,78
ΟΔΔΥ	1,50	0,00	1,50	0,06	0,47	0,42	0,00	0,00	1,09
ΟΔΙΕ	21,02	0,00	21,02	0,58	2,50	1,92	0,01	62,71	43,59
ΟΚΑΑ	1,73	0,00	1,73	6,83	1,67	5,15	1,41	1,48	3,36
ΟΛΑ	0,01	0,00	0,01	0,00	0,11	0,11	0,04	0,00	0,07
ΟΛΒ	0,06	0,00	0,06	0,70	1,05	0,35	0,00	0,00	0,29
ΟΛΓ	0,67	0,00	0,67	0,09	0,05	0,04	0,01	0,00	0,62
ΟΛΗ	0,08	0,00	0,08	3,93	1,35	2,58	0,08	2,87	0,10
ΟΛΗΓ	0,53	0,00	0,53	0,68	0,80	0,12	0,45	0,00	0,21
ΟΛΚ	0,37	0,00	0,37	0,28	0,65	0,37	0,00	0,00	0,00
ΟΛΚΕ	0,70	0,00	0,70	0,50	0,50	0,00	0,32	0,00	0,38
ΟΛΛ	0,42	0,00	0,42	0,56	0,22	0,34	0,25	0,06	0,10
ΟΛΠΑ	1,74	0,00	1,74	7,40	0,98	6,42	3,27	1,49	6,45
ΟΛΡ	0,69	0,00	0,69	0,54	0,14	0,40	0,52	0,53	0,31
ΟΠΕ	11,36	11,40	0,04	0,08	0,12	0,04	0,05	0,00	0,04
ΟΣΕ	692,95	0,00	692,95	800,00	125,00	675,00	0,00	330,00	1.037,95
ΟΣΚ	14,11	15,50	1,39	139,14	0,13	139,01	0,11	109,70	28,03
ΠΑΕΠ	0,00	0,00	0,00	1,21	0,09	1,12	0,35	1,47	0,00
ΦΕΣΤΙΒΑΛ	9,00	5,00	4,00	0,00	0,21	0,21	0,00	0,00	3,79
ΤΕΟ	63,82	0,00	63,82	0,27	1,82	1,54	35,63	0,00	29,53
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	13,89	0,00	13,89	0,30	0,03	0,27	0,00	0,00	13,62
Γενικό σύνολο	1.477,12	170,23	1.306,90	1.242,27	248,70	993,58	188,20	685,36	1.793,30

8.4.3 Δανειακές ανάγκες και πηγές χρηματοδότησης δημοσίων επιχειρήσεων
Στόχοι 2008
(σε εκατομμύρια ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	Ανοιγμα επεξεργασίας			Ανοιγμα επενδύσεων			Λοιπές ανάγκες (7)	Λοιποί πόροι (8)	Δανειακές ανάγκες (9)=3+6+7+8
	Οικονομ. Αποτέλ. (1)	Επιχειρ. Τακτ.Π (2)	Ανοιγμα εκμ/σης (3)=1+2	Επενδύσεις (4)	Αποσβ (5)	Ανοιγμα επενδύσ (6)=4-5			
ΔΕΜΥ	2,67	2,28	0,41	2,67	1,16	1,51	0,00	1,92	0,00
ΔΑΥΚΕΣ	0,28	0,00	0,28	0,16	0,42	0,27	0,00	0,00	0,52
ΓΑΙΑΟΣΕ	0,41	0,00	0,41	0,00	0,04	0,04	0,00	0,00	0,45
ΔΕΘ	0,76	0,00	0,76	0,73	1,98	1,25	0,75	0,38	1,62
ΔΕΠΑΝΟΜ	7,15	8,70	1,55	21,00	0,15	20,85	0,00	20,85	1,55
ΔΕΠΟΣ	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00
ΕΑΒ	27,50	0,00	27,50	10,00	8,40	1,60	0,00	0,00	29,10
ΕΑΣ	110,00	0,00	110,00	22,30	8,30	14,00	47,50	8,70	162,80
ΕΔΥΣΙ	154,94	0,00	154,94	0,70	0,20	0,50	0,00	0,00	155,44
ΕΘΕΛ	335,75	73,40	262,36	15,00	29,20	14,20	0,00	3,00	245,16
ΕΚΕΒΥΛ	0,15	0,00	0,15	0,05	0,09	0,04	0,14	0,04	0,01
ΕΚΚ	3,45	2,80	6,05	5,00	2,28	2,74	0,00	2,20	5,51
ΕΛΒΙΟΝΥ	0,39	0,00	0,39	0,00	0,21	0,21	0,00	0,00	0,18
ΕΛΚΑ	0,90	0,00	0,90	0,00	0,01	0,01	0,27	0,00	0,64
ΕΛΚΕΑ	0,37	0,00	0,37	0,33	0,13	0,20	0,15	0,03	0,05
ΕΛΚΕΔΕ	0,09	0,00	0,09	0,63	0,42	0,21	0,01	0,21	0,08
ΕΛΟΤ	1,47	2,10	0,63	1,53	0,86	0,67	1,10	1,08	0,06
ΕΟΜΜΕΧ	10,52	10,00	0,52	19,71	1,64	18,07	0,00	19,00	0,42
ΕΠΑΚΑΤ	0,40	0,00	0,40	0,40	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00
ΕΤΑ	9,96	0,00	9,96	8,20	10,00	3,80	1,85	8,75	20,86
ΗΑΠΑΠ	86,97	20,16	66,69	12,00	12,35	0,35	0,00	2,00	64,34
ΗΣΑΠ	98,74	24,77	73,97	20,00	31,80	11,80	0,00	0,19	61,98
ΙΦΕΤ	0,86	0,00	0,86	0,07	0,44	0,37	0,00	1,02	2,25
ΚΑΘ	0,39	0,00	0,39	2,22	0,93	1,28	0,88	1,20	0,57
ΚΕΔ	2,75	0,00	2,75	1,00	0,68	0,32	8,80	23,30	16,93
ΚΕΕΓ	0,19	0,00	0,19	0,25	0,01	0,24	0,06	0,16	0,06
ΜΕΒΗ	1,50	0,00	1,50	2,86	0,11	2,75	0,00	1,72	2,53
ΟΑΣΑ	10,49	0,00	10,49	15,00	3,67	11,33	26,00	28,70	19,12
ΟΔΔΥ	0,27	0,00	0,27	0,01	0,45	0,44	0,17	0,00	0,00
ΟΔΙΕ	26,75	0,00	26,75	4,70	9,68	4,98	0,42	27,96	5,77
ΟΚΑΑ	0,57	0,00	0,57	12,40	2,53	9,86	1,29	2,79	7,82
ΟΛΑ	0,13	0,00	0,13	0,00	0,11	0,11	0,04	0,00	0,20
ΟΛΒ	0,18	0,00	0,18	0,91	1,16	0,26	0,00	0,00	0,07
ΟΛΕ	0,65	0,00	0,65	0,18	0,06	0,12	0,22	0,00	0,31
ΟΛΗ	0,49	0,00	0,49	4,52	1,35	3,17	0,09	4,00	1,23
ΟΛΗΓ	0,70	0,00	0,70	0,97	1,12	0,15	0,46	0,00	0,39
ΟΛΚ	0,40	0,00	0,40	1,36	0,67	0,70	0,00	0,50	0,60
ΟΛΚΕ	0,79	0,00	0,79	0,65	0,47	0,18	0,18	0,00	0,43
ΟΛΛ	0,46	0,00	0,46	0,47	0,23	0,23	0,18	0,08	0,11
ΟΛΠΑ	1,97	0,00	1,97	2,71	1,20	1,51	0,00	0,00	0,46
ΟΛΡ	0,37	0,00	0,37	1,31	0,52	0,80	0,28	0,41	0,29
ΟΠΕ	4,46	4,50	0,04	0,05	0,12	0,07	0,04	0,00	0,07
ΟΣΕ	762,59	0,00	762,59	800,00	125,00	675,00	0,00	200,00	1.237,59
ΟΣΚ	33,00	36,00	3,00	136,00	0,38	135,62	0,00	83,62	49,00
ΠΑΕΠ	0,06	0,00	0,06	1,25	0,10	1,15	0,00	1,13	0,04
ΦΕΣΤΙΒΑΛ	5,04	5,10	0,06	0,00	0,22	0,22	0,00	0,00	0,28
ΤΕΟ	16,00	0,00	16,00	0,00	1,20	1,20	37,00	0,00	19,80
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	39,33	0,00	39,33	0,00	0,82	0,82	0,00	0,00	40,15
Γενικό σύνολο	1.600,24	189,61	1.410,63	1.127,28	262,85	864,44	127,66	444,81	1.957,92

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο δημόσιος δανεισμός μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για την Ελλάδα αποτέλεσε μια σημαντική πηγή για την χρηματοδότηση των δημόσιων επενδύσεων. Με την πάροδο των ετών και συγκεκριμένα τα τελευταία χρόνια, ο δημόσιος δανεισμός άρχισε να «ξεφεύγει» πάνω από το όριο που έχει θεσπιστεί από την Συμφωνία του 1992, για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βεβαία εκτός τον δημόσιο δανεισμό, προκύπτει και άλλο πρόβλημα όπου είναι το δημόσιο χρέος της χώρας όπου τα τελευταία χρόνια παραμένει υψηλά επίπεδα παρά την μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2006.

Η άποψη μου και τα δύο ζητήματα είναι ότι την ευθύνη την έχει κατά πρώτον η κυβέρνηση, ως προς διαχείριση του δημοσίου χρήματος αλλά υπάρχουν και άλλοι παράγοντες όπως οι διεθνείς συνθήκες που επικρατούν στην οικονομία, η αύξηση των επιτοκίων, και πληθωρισμός.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εισαγωγή αναφέρθηκαν οι λόγοι που δανείζονται οι δημόσιοι φορείς, οι πηγές δανεισμού του Δημοσίου και το μακροχρόνιο δημόσιο χρέος όπου μας απασχολεί έως και σήμερα. Στο κύριο μέρος περιλήφθησαν οι εκθέσεις από τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος 2003-2007 στα πρώτα πέντε κεφάλαια ανά έτος, όπου δείχνουν τα πρώτα δύο χρόνια αύξηση του ελλείμματος, έπειτα το 2005 γίνεται η μείωση του. Μετά το 2006 μειώθηκε το έλλειμμα και το 2007 αυξήθηκε κατά 0,2%. Στο έκτο κεφάλαιο συμπεριληφθεί η εξέλιξη και η σύνθεση του δημοσίου χρέους. Και στα δύο τελευταία κεφάλαια γίνεται λόγος για τα οικονομικά αποτελέσματα των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας και των δημόσιων επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΡΑΤΟΥΣ 2003-2006

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003		
	α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ
1		Δημόσιο Ταμείο	4.502.149.237,95
2			
		Πάγιες Προκαταβολές	108.890.048,11
		Δάνεια & προκαταβολές σε Τρίτους	112.438.267,26
		Τακτοποιητέες Πληρωμές	13.580.867.688,82
		Συμμετοχή Ελλάδας σε Κεφάλαια Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών	1.117.137.822,38
		Κεφάλαια Νομικών Προσώπων και Ειδικών Υπηρεσιών	148.463.021,19
		Τράπεζα Ελλάδος- Τρεχούμενος Λογαριασμός Έργων Υποδομής NATO	34.085.351,77
		Τράπεζα Ελλάδος- Τρεχούμενος Λογαριασμός Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	4.531.969,59
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημόσιων Επενδύσεων οικ.ετών 1991-2002	202.749.426,25
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημόσιων Επενδύσεων-Δαπ.εξωτ.οικ.έτους 2001	31.764,69
		Διακανονιστέος Λογ/σμός των, δυνάμει της από 22.6.1972 σύμβασης οίκοθεν Πληρωμών υπέρ της ΕΚΤΕ από την ΤΕ βάρος του Δημοσίου	127.101.086,30
		Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημόσιων Διαχειριστών	242.426.359,73
		Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Μισθοδοσίας	379.258.937,34
		Τράπεζα Ελλάδος-Ειδικός Λογαριασμός Δανείου προς το Αλβανικό Δημόσιο	13.452.677,91
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Πόρων Ευρωπαϊκής Ένωσης	1.694.370.898,35
		Τράπεζες Εξωτερικού-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	4.091.027,81
		Τράπεζα Ελλάδος-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	5.696.931.534,06
		Σύνολο Λογαριασμών Ενεργητικού Δημοσίου Ταμείου	23.466.827.881,56
3		Αποτελέσματα Λογαριασμού Κρατικής Περιουσίας	154.294.995.194,05
		Δημόσιο Χρέος 171.323.227.890,85	
		Αποτελέσματα Κρατικού Προϋπολογισμού μέχρι 31.12.2003 17.028.232.696,80	
		Σύνολο	182.263.972.313,56
		Λογαριασμοί Τάξεως	
		Δάνεια καλυπτόμενα με εγγύηση Δημοσίου	12.143.410.462,00
		Σύνολο Ενεργητικού	194.407.382.775,56

			ΠΑΘΗΤΙΚΟ
α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ	ΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ
1	Λογαριασμοί Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		
	Χρηματικά Γραμμάτια	8.677.148,27	
	Γραμμάτια Συμψηφισμού	135.682.290,69	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Ταμείων Αρωγής Δημοσίων Υπάλληλων	13.994.626,16	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις	8.261.380.353,39	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δραχμές	976.673.399,67	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε χρυσό	3.080.550,31	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δολάρια	1.323.964,63	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε S.D.R.	116.687.960,75	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε ECU	19.171.947,01	
	Κίνηση Κεφαλαίων	42.741.413,97	
	Ταμίες Αναλήψεις	12.758.094,09	
	Εισπράξεις και Πληρωμές για εκτέλεση Έργων Υποδομής NATO	34.085.402,35	
	Υπόλογοι Χρεώστες από Ληψοδοσία	60.410,52	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί	283.259.475,16	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημοσίων Επενδύσεων	27.669.821,52	
	Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημοσίων Επενδύσεων οικ.έτους 2003	927.986.839,11	
	Συναλλαγματικές Διαφορές	2.163.046,21	
	Καταθέσεις Τρεχούμενων Λογαριασμών Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	73.147.678,90	
	Σύνολο Λογαριασμών Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		10.940.744.422,71
2	Δημόσιο χρέος		171.323.227.890,85
	Σύνολο		182.263.972.313,56
	Λογαριασμοί Τάξεως		
	Εγγυήσεις του Δημοσίου για τα Δάνεια που χορηγήθηκαν		12.143.410.462,00
	Σύνολο Παθητικού		194.407.382.775,56

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004		
	α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ
1		Δημόσιο Ταμείο	3.557.895.521,19
2		Λογαριασμοί Ενεργητικού Δημόσιου Ταμείου	
		Πάγιες Προκαταβολές	108.871.791,23
		Δάνεια & προκαταβολές σε Τρίτους	159.305.052,95
		Τακτοποιητέες Πληρωμές	42.168.912.775,87
		Συμμετοχή Ελλάδας σε Κεφάλαια Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών	1.117.137.822,38
		Κεφάλαια Νομικών Προσώπων και Ειδικών Υπηρεσιών	185.400.460,84
		Τράπεζα Ελλάδος- Τρεχούμενος Λογαριασμός Έργων Υποδομής NATO	35.543.985,95
		Τράπεζα Ελλάδος- Τρεχούμενος Λογαριασμός Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	5.287.917,48
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημόσιων Επενδύσεων οικ.ετών 1991-2003	284.192.110,95
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημόσιων Επενδύσεων-Δαπ.έξωτ.οικ.έτους 2001	31.764,69
		Διακανονιστέος Λογ/σμός των, δυνάμει της από 22.6.1972 σύμβασης οίκοθεν Πληρωμών υπέρ της ΕΚΤΕ από την ΤΕ βάρος του Δημοσίου	127.651.461,20
		Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημόσιων Διαχειριστών	210.086.410,79
		Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Μισθοδοσίας	541.129.418,91
		Τράπεζα Ελλάδος-Ειδικός Λογαριασμός Δανείου προς το Αλβανικό Δημόσιο	13.452.677,91
		Έντοκοι Λογαριασμοί Ελληνικού Δημοσίου σε Εμπορικές Τράπεζες ή άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα ν.2198/1994	62.083.923,32
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Πόρων Ευρωπαϊκής Ένωσης	2.027.154.098,57
		Τράπεζες Εξωτερικού-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	4.091.027,81
		Παράδοση και Παραλαβή Ταμείου	7.779.614,93
		Τράπεζα Ελλάδος-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	7.524.812.157,65
		Σύνολο Λογαριασμών Ενεργητικού Δημοσίου Ταμείου	54.582.924.473,43
		Αποτελέσματα Λογαριασμού Κρατικής Περιουσίας	148.532.960.595,71
3		Δημόσιο Χρέος 197.830.824.832,38	
		Αποτελέσματα Κρατικού Προϋπολογισμού μέχρι 31.12.2004 49.297.864.236,67	
		Σύνολο	206.673.780.590,33
		Λογαριασμοί Τάξεως	
		Δάνεια καλυπτόμενα με εγγύηση Δημοσίου	14.436.511.560,00
		Σύνολο Ενεργητικού	221.110.292.150,33

			ΠΑΘΗΤΙΚΟ
α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ	ΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ
1	Λογαριασμοί Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		
	Χρηματικά Γραμμάτια	7.789.465,61	
	Γραμμάτια Συμφηφισμού	60.430.812,25	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Ταμείων Αρωγής Δημοσίων Υπάλληλων	18.360.820,55	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις	6.617.836.711,61	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δραχμές	976.873.399,67	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε χρυσό	3.080.550,31	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δολάρια	1.323.964,63	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε S.D.R.	116.687.960,75	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε ECU	19.171.947,01	
	Κίνηση Κεφαλαίων	52.816.102,65	
	Υπόλογοι Χρεώστες από Παράδοση	1.939,71	
	Ταμίες Αναλήψεις	65.756.325,18	
	Εισπράξεις και Πληρωμές για εκτέλεση Έργων Υποδομής NATO	35.536.436,53	
	Υπόλογοι Χρεώστες από Ληψοδοσία	60.410,52	
	Τράπεζα Ελλάδος-Επιταγές Οφειλετών Δημοσίου που δεν πληρώθηκαν	35.596,63	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί	251.216.694,39	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημοσίων Επενδύσεων	27.667.038,97	
	Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημοσίων Επενδύσεων οικ.έτους 2004	511.717.776,74	
	Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημοσίων Επενδύσεων-Δαπ. Εξωτ. οικ.έτους 2003	18.000,00	
	Συναλλαγματικές Διαφορές	2.153.390,54	
	Καταθέσεις Τρεχόμενων Λογαριασμών Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	74.420.413,70	
	Σύνολο Λογαριασμών Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		8.842.955.757,95
2	Δημόσιο χρέος		197.830.824.832,38
	Σύνολο		206.673.780.590,33
	Λογαριασμοί Τάξεως		
	Εγγυήσεις του Δημόσιου για τα Δάνεια που χορηγήθηκαν		14.436.511.560,00
	Σύνολο Παθητικού		221.110.292.150,33

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2005		
	α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ
1		Δημόσιο Ταμείο	2.076.149.932,88
2		Λογαριασμοί Ενεργητικού Δημοσίου Ταμείου	
		Δάνεια & προκαταβολές σε Τρίτους	163.276.560,64
		Διακανονιστέος Λογαριασμός των οίκοθεν Πληρωμών υπέρ της ΕΚΤΕ, δυνάμει της από 22.6.1972 σύμβασης από ΤΕ σε βάρος του Δημοσίου	128.055.018,79
		Κεφάλαια Νομικών Προσώπων και Ειδικών Υπηρεσιών	195.935.590,49
		Πάνγιες Προκαταβολές	108.855.086,71
		Συμμετοχή Ελλάδας σε Κεφάλαια Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών	1.117.137.822,38
		Τακτοποιητέες Πληρωμές	52.224.746.529,54
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Πόρων Ευρωπαϊκής Ένωσης	2.223.365.179,89
		Τράπεζα Ελλάδος-Τρεχούμενος Λογαριασμός Έργων Υποδομής NATO	35.524.055,10
		Τράπεζα Ελλάδος-Τρεχούμενος Λογαριασμός Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	11.016.623,90
		Έντοκοι Λογαριασμοί Ελληνικού Δημοσίου σε Εμπορικές Τράπεζες ή άλλα Πιστωτικά ιδρύματα Ν 2198/1994	29.228.923,32
		Τράπεζα της Ελλάδος-Λογαριασμός Δανείου προς το Αλβανικό Δημόσιο	13.452.677,91
		Τράπεζες Εξωτερικού-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	29.083.208,65
		Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημοσίων Επενδύσεων	7.483.722.973,31
		Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Μισθοδοσίας	574.226.385,51
		Υπόλογοι Διαχειριστές Χρεώστες από Παράδοση	101.937,12
		Παράδοση και Παραλαβή Ταμείου	271.287,90
		Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημοσίων Διαχειριστών	291.883.606,84
		Σύνολο Λογαριασμών Ενεργητικού Δημοσίου Ταμείου	64.629.883.468,00
		Αποτελέσματα Λογαριασμού Κρατικής Περιουσίας	159.951.335.688,13
3		Δημόσιο Χρέος 197.830.824.832,38	
		Αποτελέσματα Κρατικού Προϋπολογισμού μέχρι 31.12.2004 49.297.864.236,67	
		Σύνολο	226.657.369.089,01
		Λογαριασμοί Τάξεως	
		Δάνεια καλυπτόμενα με εγγύηση Δημοσίου	16.200.571.776,00
		Σύνολο Ενεργητικού	242.857.940.865,01

ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ	ΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ
1	Λογαριασμοί Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		
	Εισπράξεις και Πληρωμές για εκτέλεση Έργων Υποδομής NATO	35.524.105,68	
	Καταθέσεις Τρεχούμενων Λογαριασμών Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	78.583.003,83	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις	8.522.303.700,19	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημοσίων Επενδύσεων	27.667.038,98	
	Ταμίες Αναλήψεις	22.768.828,73	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί	311.344.328,77	
	Τράπεζα Ελλάδος-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	2.212.687.208,29	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε χρυσό	3.080.550,31	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δραχμές	976.873.399,66	
	Τράπεζα Ελλάδος-Επιταγές Οφειλετών Δημοσίου που δεν πληρώθηκαν	35.596,63	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δολάρια	1.323.964,64	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε S.D.R.	116.687.960,75	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε ECU	19.171.947,01	
	Συναλλαγματικές Διαφορές	2.136.832,66	
	Κίνηση Κεφαλαίων	35.041.433,99	
	Υπόλογοι Χρεώστες από Ληψοδοσία	60.410,52	
	Χρηματικά Γραμμάτια	7.270.472,15	
	Γραμμάτια Συμφητισμού	122.122.138,94	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Ταμείων Αρωγής Δημοσίων Υπάλληλων	20.648.344,78	
	Σύνολο Λογαριασμών Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		12.515.331.266,50
2	Δημόσιο χρέος		214.142.037.822,51
	Σύνολο		226.657.369.089,01
	Λογαριασμοί Τάξεως		6.200.571.776,00
	Εγγυήσεις του Δημοσίου για τα Δάνεια που χορηγήθηκαν		
	Σύνολο Παθητικού		242.857.940.865,01

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006		
	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ	ΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ
1	Δημόσιο Ταμείο		2.076.149.932,88
2	Λογαριασμοί Ενεργητικού Δημόσιου Ταμείου		
	Δάνεια & προκαταβολές σε Τρίτους	179.405.870,54	
	Διακανονιστέος Λογαριασμός των οίκοθεν Πληρωμών υπέρ της ΕΚΤΕ, δυνάμει της από 22.6.1972 σύμβασης από ΤΕ σε βάρος του Δημοσίου	128.325.110,04	
	Κεφάλαια Νομικών Προσώπων και Ειδικών Υπηρεσιών	205.588.418,26	
	Πάνγιες Προκαταβολές	109.252.552,51	
	Συμμετοχή Ελλάδας σε Κεφάλαια Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών	1.117.137.822,38	
	Τακτοποιητέες Πληρωμές	52.350.414.748,01	
	Τακτοποιητέες Πληρωμές Πόρων Ευρωπαϊκής Ένωσης	2.171.180.552,97	
	Τράπεζα Ελλάδος-Τρεχούμενος Λογαριασμός Έργων Υποδομής NATO	34.686.008,25	
	Τράπεζα Ελλάδος-Τρεχούμενος Λογαριασμός Πεδίου Βολής Κρήτης ΝΑΜΦΙ	10.407.152,35	
	Τράπεζα της Ελλάδος-Λογαριασμός Δανείου προς το Αλβανικό Δημόσιο	13.452.677,91	
	Τράπεζες Εξωτερικού-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	29.083.208,65	
	Τακτοποιητέες Πληρωμές Δημοσίων Επενδύσεων	8.166.011.585,66	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Μισθοδοσίας	631.241.830,06	
	Υπόλογοι Διαχειριστές Χρεώστες από Παράδοση	98.383,34	
	Διαάφοροι Λογαριασμοί Δημοσίου Ταμείου	0,82	
	Παράδοση και Παραλαβή Ταμείου	27.918,83	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημοσίων Διαχειριστών	364.216.165,43	
	Σύνολο Λογαριασμών Ενεργητικού Δημοσίου Ταμείου		65.510.530.006,01
	Αποτελέσματα Λογαριασμού Κρατικής Περιουσίας		193.652.580.293,89
3	Δημόσιο Χρέος 225.207.485.171,48		
	Αποτελέσματα Κρατικού Προϋπολογισμού μέχρι 31.12.2004 31.554.904.877,59		
	Σύνολο		259.357.602.111,29
	Λογαριασμοί Τάξεως		
	Δάνεια καλυπτόμενα με εγγύηση Δημοσίου		17.936.147.618,00
	Σύνολο Ενεργητικού		277.293.749.729,29

ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
α/α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΠΟΣΑ	ΟΛΙΚΑ ΠΟΣΑ
1	Λογαριασμοί Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		
	Εισπράξεις και Πληρωμές για εκτέλεση Έργων Υποδομής NATO	34.686.058,83	
	Καταθέσεις Τρεχούμενων Λογαριασμών Πεδίου Βολής Κρήτης NAMFI	79.007.110,46	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις	5.116.425.529,06	
	Τακτοποιητέες Εισπράξεις Δημοσίων Επενδύσεων	29.568.441,51	
	Ταμίες Αναλήψεις	21.480.111,47	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί	565.545.105,40	
	Τράπεζα Ελλάδος-Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών	25.788.088.775,47	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε χρυσό	3.080.550,31	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δραχμές	976.873.399,66	
	Τράπεζα Ελλάδος-Επιταγές Οφειλετών Δημοσίου που δεν πληρώθηκαν	35.596,63	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε δολάρια	1.323.964,63	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε S.D.R.	116.687.960,75	
	Τράπεζα Ελλάδος-Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε ECU	19.171.947,01	
	Έντοκοι Λογαριασμοί Ελληνικού Δημοσίου σε Εμπορικές Τράπεζες ή άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα Ν.2198/1994	1.270.771.076,68	
	Συναλλαγματικές Διαφορές	2.136.832,66	
	Υπόλογοι Χρεώστες από Ληψοδοσία	60.410,52	
	Χρηματικά Γραμμάτια	8.779.953,75	
	Γραμμάτια Συμψηφισμού	93.155.906,16	
	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί Ταμείων Αρωγής Δημοσίων Υπάλληλων	23.238.208,85	
	Σύνολο Λογαριασμών Παθητικού Δημοσίου Ταμείου		34.150.116.939,81
2	Δημόσιο χρέος		225.207.485.171,48
	Σύνολο		259.357.602.111,29
	Λογαριασμοί Τάξεως		
	Εγγυήσεις του Δημόσιου για τα Δάνεια που χορηγήθηκαν		17.936.147.618,00
	Σύνολο Παθητικού		277.293.749.729,29

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Θεοδώρου Α. Γεωργακόπουλου «Εισαγωγή στη δημόσια οικονομική»
Ευγ.Μπένου, Αθήνα 2005, σελ 406-412**

**«Αρχές οικονομικής θεωρίας» Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών
βιβλίων, Αθήνα σελ 182**

Τράπεζα της Ελλάδος (μέσω Ίντερνετ)

Υπουργείο Οικονομικών (μέσω Ίντερνετ)